

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY PONIEC NA LATA 2005-2014

URZĄD MIEJSKI W PONIECU

UL. RYNEK 24

64-125 PONIEC

<http://www.poniec.pl>

**PLAN POWSTAŁ W RAMACH PRAC DORADCZYCH
STOWARZYSZENIA „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU”**

STYCZEŃ 2005

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	7
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	8
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność	8
2.2. Środowisko przyrodnicze	12
2.3. Turystyka	18
2.4. Zagospodarowanie przestrzenne	19
2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	19
2.4.2. Infrastruktura techniczna.....	22
2.4.3. Własność nieruchomości.....	26
2.4.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	29
2.4.5. Identyfikacja problemów.....	31
2.5. Gospodarka	32
2.5.1. Główni pracodawcy.....	32
2.5.2. Struktura podstawowych branż na terenie Gminy	35
2.5.3. Rynek pracy.....	37
2.5.4. Identyfikacja problemów.....	38
2.6 Sfera społeczna	39
2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu	39
2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców	44
2.6.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia.....	55
2.6.4. Identyfikacja problemów.....	58
3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE ...	59
3.1. Lista zadań poprawiających sytuację społeczno-gospodarczą miasta i gminy Poniec. __	59
3.1.1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	59
3.1.2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu	59
3.1.3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	59
3.1.4. Poprawa stanu środowiska naturalnego	59
3.1.5. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców	60
3.1.6. Rozwój zasobów ludzkich.....	60
3.2. Lista zadań do realizacji według hierarchii ważności	60
4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	62
4.1. Planowane projekty i/lub zadania inwestycyjne w okresie 2005-2014	62
5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI, REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA	85
5.1. Powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego z innymi dokumentami	85

5.2. Zgodność zadań planowanych do realizacji w latach 2005–2006 z priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego	86
6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	89
7. PLAN FINANSOWY.....	93
7.1. Metodyka opracowania	93
7.2. Założenia do prognozy dochodów i wydatków bieżących Gminy Poniec	95
7.3. Wyniki prognozy dochodów i wydatków bieżących Gminy na lata 2005-2014	98
7.4. Prognoza wolnych środków w budżecie Gminy Poniec w latach 2005-2014	99
7.5. Zestawienie wydatków inwestycyjnych i źródeł ich finansowania	102
8. SYSTEM WDRAŻANIA	117
8.1. Instytucja Zarządzająca Planem Rozwoju Lokalnego	117
8.2. Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego	117
9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	118
9.1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego	118
9.2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego	118
9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego	118
SPIS TABEL	120
SPIS WYKRESÓW	122

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego jest jednym z dokumentów, wymaganych w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej. Obowiązek posiadania tego dokumentu nakłada Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004–2006. W „Ogólnym Podręczniku Wdrażania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006” jest mowa o tym, że w przypadku starania się o fundusze w ramach ZPORR: Działania 3.1. – „Obszary wiejskie” oraz Działania 3.2. – „Obszary podlegające restrukturyzacji”, wymagane są *Plany Rozwoju Lokalnego*. W ramach Działania 3.1. - niewątpliwie najpopularniejszego wśród mniejszych i średnich samorządów, dotację otrzymują lokalne projekty z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej oraz bazy kulturalnej i turystycznej o wartości do 1 mln euro (ograniczenie to nie dotyczy infrastruktury drogowej).

Zarówno w dokumencie ZPORR, jak i podręczniku wdrażania jest wskazana przykładowa struktura PRL. Struktura niniejszego dokumentu odpowiada wskazaniom podręcznika. Obejmuje ona następujące elementy:

1. Określenie obszaru i czasu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

2. Opracowanie „Raportu o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze objętym wdrażaniem Planu”

Celem przygotowania Raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną samorządu w chwili opracowywania Raportu. W niniejszym dokumencie zgromadzone zostały szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania gminy według stanu na dzień opracowywania Planu.

Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji Planu Rozwoju, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Raport w niniejszym dokumencie zawiera analizę następujących obszarów funkcjonowania gminy (która odpowiada analizie aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i jest poszerzoną wersją danych wymaganych w UZPORR):

- położenie i powierzchnia
- demografia
- środowisko naturalne
- turystyka, sport, kultura
- zagospodarowanie przestrzenne
- sfera gospodarcza
- sfera społeczna.

3. Opracowanie listy „Zadań polegających na poprawie sytuacji na danym obszarze” wraz z określeniem hierarchii ich ważności

Lista zadań obejmuje:

- zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- zmiany w sposobie użytkowania terenu,
- rozwój systemu komunikacji i infrastruktury,
- poprawę stanu środowiska naturalnego,
- poprawę stanu środowiska kulturowego,
- poprawę warunków i jakości życia mieszkańców, w tym zmiany w strukturze zamieszkania.

4. Rozpisanie projektów i zadań inwestycyjnych proponowanych do ZPORR w zakresie szczegółów realizacji

Projekty/zadania zostaną wymienione z nazwy, określony zostanie harmonogram rzeczowy i finansowy ich realizacji (zakres, terminy, nakłady z podziałem na źródła finansowania), a także oczekiwane rezultaty oraz instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu.

5. Zestawienie powiązań projektu/ów z innymi działaniami, realizowanymi na terenie gminy/powiatu/województwa

6. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

7. Plan finansowy na lata 2005–2014 dla zadań planowanych w PRL z rozbiem na źródła finansowania

Zgodnie z wymaganiami UZPORR, konieczne jest opracowanie planu finansowego uwzględniającego zadania inwestycyjne, ujęte w PRL. Prace będą polegać na przygotowaniu Wieloletniego Planu Finansowego, czyli prognozy dochodów i wydatków gminy w celu oszacowania możliwości inwestycyjnych - prognozy wolnych środków na inwestycje i oceny zdolności kredytowej gminy, przy wykorzystaniu komputerowego programu MAFI (Model Analizy Finansowo-Inwestycyjnej). Posłuży on do analizy budżetu gminy, na podstawie której, przy przyjęciu określonych założeń, dokonuje się prognozy budżetu gminy na następnych 10 lat (2005-2014). Najważniejszym jej elementem, z punktu widzenia kolejnych etapów prac, jest **prognoza wolnych środków**. Dzięki niej uzyskujemy odpowiedź na pytanie, jakie są **możliwości inwestycyjne i kredytowe** w odniesieniu do zaplanowanych inwestycji.

Do programu wprowadzane są również dane o planowanych inwestycjach, co daje możliwość przeprowadzenia symulacji ich wpływu na przepływy pieniężne. Innymi słowy program ten pozwala na dostosowanie zakresu rzeczowego przewidywanych inwestycji do zdolności finansowych gminy (z uwzględnieniem ewentualnych obciążeń kredytowych). Dzięki temu będziemy wiedzieli, czy budżet stać na wszystkie przewidywane w poszczególnych latach planu inwestycje, czy też zachodzi konieczność przesunięcia niektórych z nich na następne okresy, czy wręcz całkowitej z nich rezygnacji.

8. Zaproponowanie i opisanie systemu wdrażania PRL wraz ze stosownymi uchwałami Rady

9. Opisanie sposobów monitorowania, oceny i komunikacji społecznej, w tym:

- b) System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego
- c) Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

- d) Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi
- e) Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego.

Cezura czasowa Planu obejmuje lata 2005–2014 zarówno dla finansów gminy, jak i dla zadań inwestycyjnych. Podstawą w pracach nad dokumentem było rozpoznanie sytuacji na terenie gminy oraz spotkania z władzami gminy oraz innymi pracownikami Urzędu Miejskiego w Poniecu.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, formułuje cele i opisuje strategie, zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego został przedstawiony komisjom Rady Gminy. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec będzie służył jako punkt odniesienia do działań rozwojowych, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość pomocy finansowej z funduszy unijnych.

Informacje zebrane i przeanalizowane w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł i są wynikiem prac szerokiego grona osób, reprezentujących m.in.:

- Urząd Miejski w Poniecu,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniecu,
- Gminne Centrum Kultury,
- Przedszkole,
- szkoły podstawowe i gimnazja,
- Ochotnicze Straże Pożarne,
- Posterunek Dzielnicowych,
- Powiatowy Urząd Pracy.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec został opracowany przez zespół konsultantów Stowarzyszenia „Partnerzy dla Samorządu” z Puszczykowa k. Poznania, w składzie:

- **Małgorzata Ornoch-Tabędzka**
- **Waldemar Pruss**

Koordinatorami prac ze strony Gminy byli:

- **Krystyna Kabala – Skarbnik Gminy Poniec**
- **Daniel Zborowski – referent ds. Gospodarki Przestrzennej**

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego opracowany został dla Gminy Poniec, która położona jest w południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie gostyńskim.

Plan przygotowano w związku z zamiarem ubiegania się przez Gminę o środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na lata 2005-2006 oraz jako przygotowanie do kolejnego okresu programowania Unii Europejskiej - 2007-2013. Opracowany dokument jest wymagany przy składaniu wniosków w ramach priorytetu 3 w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego.

Konieczność przygotowania dokumentu wynika z Uzupelnienia ZPORR – dokumentu przyjętego przez Komitet Monitorujący ZPORR w dniu 16 kwietnia 2004 roku oraz Zespół Przygotowawczy Komitetu Integracji Europejskiej w dniu 20 kwietnia 2004 roku.

2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność¹

Położenie

Gmina Poniec jest położona w południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie gostyńskim. Graniczy z gminami: Rydzyna, Krzemieniewo (powiat leszczyński), Gostyń, Krobia (powiat gostyński), Miejska Górka i Bojanowo (powiat rawicki).

Gmina Poniec położona jest w całości na obszarze Wysoczyzny Leszczyńskiej, mezoregionu usytuowanego pomiędzy Pojezierzem Leszczyńskim, wyróżniającym się młodą rzeźbą glacialną a dolinami rzecznyymi Odry i Baryczy. Zdenudowane powierzchnie wysoczyznowe gminy różnią się znacznie od ww. sąsiednich mezoregionów. Podobny charakter ma jedynie Wysoczyzna Kaliska, stanowiąca naturalne przedłużenie Wysoczyzny Leszczyńskiej w kierunku wschodnim. Wysoczyzna ta tworzy w rzeczywistości szereg odizolowanych od siebie powierzchni, różniących się nieco warunkami glebowymi, będącymi fragmentami dużych struktur przestrzennych gospodarki rolnej terenów sąsiednich gmin.

Obszar Gminy przecina szeroka na około 1-2 km dolina Rowu Polskiego. Stanowi ona fragment rozległej jednostki strukturalnej – Pradoliny Żerkowsko – Rydzyńskiej, równoleżnikowo biegnącego „korytarza” wieloprzestrzennego obniżenia zajętego głównie przez łąki. Przewaga wiatrów z szeroko pojmowanego sektora zachodniego (NW-SW i zwiększony udział wiatrów wschodnich w okresie zimy i wiosny) sprawia, że dolina Rowu Polskiego ma kapitalne znaczenie dla nawietrzania i przewietrzania obszaru Gminy (w tym także rozwiewania zanieczyszczeń).

Obudowana rozległymi kompleksami leśnymi obniżenia Masłówki oraz powierzchni terasowych na północ miasta, dolina Rowu Polskiego pełni funkcję regionalnego łącznika ekologicznego (z systemem obszarów chronionych byłego województwa leszczyńskiego), chronionego ustaleniami wcześniejszych planów zagospodarowania przestrzennego województwa i poszczególnych gmin. Jego uzupełnieniem są drobne, lokalne łączniki ekologiczne.

Cały obszar Gminy położony jest w dorzeczu Baryczy, przy czym zdecydowana większość w zlewni Rowu Polskiego. Jedynie południowo-wschodni skraj Gminy (wsie Szurkowo i Sarbinowo) leżą po drugiej stronie lokalnej strefy wododziałowej – w dorzeczu, uchodzącej do Orli, rz. Masłówki. Zarówno Rów Polski jak i Masłówka mają swe źródła na obszarze sąsiadującej Gminy Krobia, w granicach omawianego terenu znajdują się zatem ich górne odcinki. Obie, już wpływając na obszar gminy Poniec, mają wody silnie zanieczyszczone. Po drodze Rów Polski przyjmuje szereg drobnych i zanieczyszczonych ściekami gospodarczo – bytowymi dopływów z terenu Krobi. Wypływa z Gminy Poniec z wodami niemieszczącymi się już w żadnej z klas czystości.

¹ Przy realizacji tego punktu posłużono się przede wszystkim informacjami zawartymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec”.

Przez Gminę nie przebiegają drogi krajowe ani wojewódzkie. W mieście Poniec krzyżuje się kilka dróg powiatowych (przed 1.01.1999 r. wojewódzkich), które mają połączenia z drogami krajowymi relacji Leszno – Gostyń, Leszno – Rawicz, Gostyń – Rawicz.

Przez Gminę przebiega też linia kolejowa relacji Łódź Kaliska – Tuplice (Leszno – Krotoszyn) ze stacjami na terenie gminy w Poniecu i Dzieżycynie.

Położenie Gminy w regionie pod względem przyrodniczym jak i funkcjonalno-przestrzennym można uznać za dość atrakcyjne, (w strefie przejściowej pomiędzy regionem rolniczym i turystyczno-wypoczynkowym oraz niedalekiej odległości od miasta grodzkiego Leszna), natomiast pod względem komunikacyjnym jako mniej korzystne.

Miasto i gmina Poniec administracyjnie dzieli się na miasto Poniec i 19 wsi sołeckich: Bogdanki, Bączylas, Czarkowo, Drzewce, Dzieżycyna, Grodzisko, Janiszewo, Łęka Mała, Łęka Wielka, Miechcin, Rokosowo, Sarbinowo, Szurkowo, Śmiłowo, Teodozewo, Waszkowo, Wydawy, Zawada i Żytowiecko.

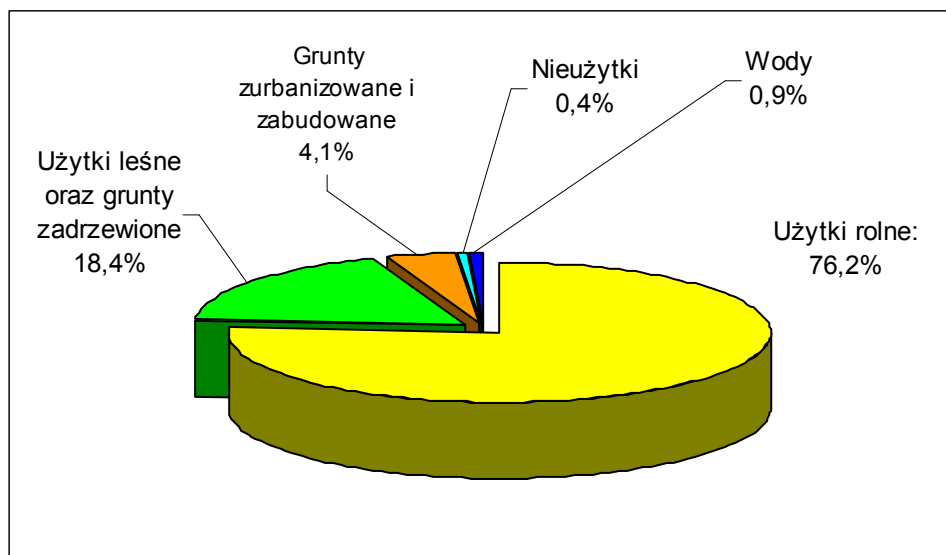
Powierzchnia

Powierzchnia Gminy wynosi 132,3 km², w tym miasto 3,5 km².

Tereny zurbanizowane i zabudowane zajmują około 4%, a pozostały obszar to tereny otwarte, użytkowane w różny sposób: wody powierzchniowe, kompleksy leśne oraz użytki rolne.

Szczegółowe dane na temat struktury gruntów przedstawiono na Wykresie 2.1.

Wykres 2.1. Struktura powierzchni w Gminie Poniec

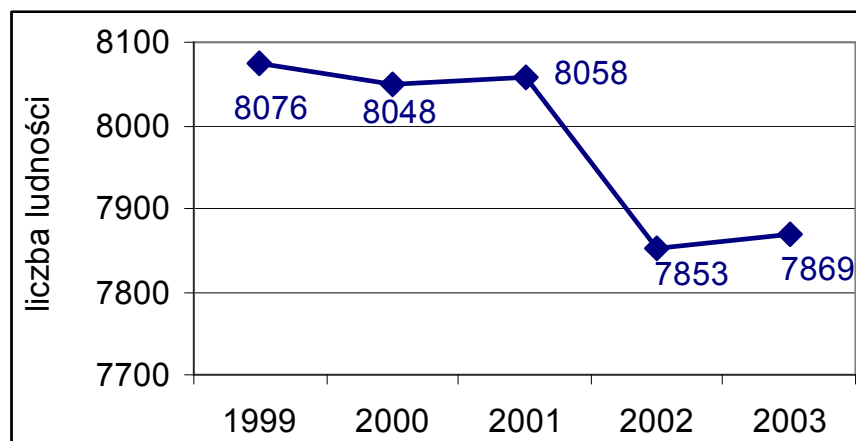
Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Z danych wynika, że Gmina Poniec ma typowo rolniczy charakter. Użytki rolne zajmują bowiem ponad 76% jej powierzchni, a lasy zaledwie 18,4%. Dotychczasowa dominacja rolnictwa wynika z jednej strony z bardzo dobrych warunków glebowych, z drugiej – z głęboko zakorzenionej tradycji gospodarowania, która charakteryzuje miejscowych rolników.

Ludność

Według stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku, w Gminie mieszkało 7.869 osób (4.035 kobiet oraz 3.824 mężczyzn), z czego 2.869 osób zamieszkiwało miasto Poniec (1.510 kobiet oraz 1359 mężczyzn). Liczba mieszkańców Gminy w ostatnich pięciu latach zmieniła się w niewielkim stopniu, choć w roku 2002 odnotowano pewien dość istotny spadek.

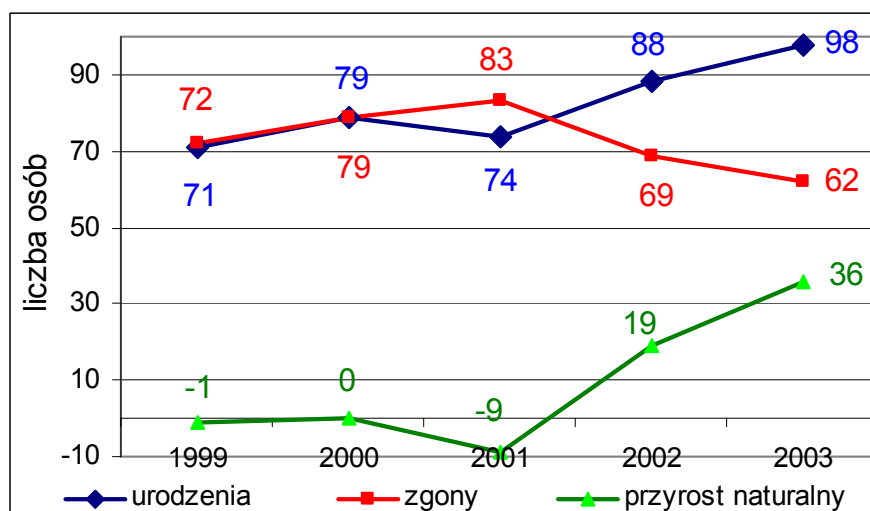
Wykres 2.2. Zmiany liczby ludności Gminy

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Współczynnik przyrostu naturalnego (mierzony przyrostem naturalnym na 1 tysiąc mieszkańców) w latach 2002-2003 był wysoki – w 2003 roku wyniósł aż 4,6. Współczynnik ten jest o wiele wyższy od średniej krajowej, która w ostatnich kilku latach wynosiła około zera. Szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono na Wykresie 2.3.

Wykres 2.3. Przyrost naturalny w Gminie Poniec

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 59,5 osób. Liczbę ludności w poszczególnych sołectwach zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 2.1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Poniec

Sołectwo	Miejscowości położone na terenie sołectwa	Rodzaj	Liczba osób	Mężczyzn	Kobiet	Liczba gospodarstw domowych
PONIEC	Poniec	miasto	2.869	1.359	1.510	906
Bączylas	Bączylas	wieś	144	74	70	28
Bogdanki	Bogdanki	wieś	153	74	79	27
Czarkowo	Czarkowo	wieś	171	89	82	37
	Franciszkowo	osiedle	36	17	19	6
Drzewce	Drzewce	wieś	365	184	181	76
Dzięczyzna	Dzięczyzna	wieś	336	164	172	85
	Dzięczynka	kolonia	35	19	16	9
Grodzisko	Grodzisko	wieś	179	92	87	45
	Maciejewo	folwark	11	4	7	3
Janiszewo	Janiszewo	wieś	268	141	127	68
Łęka Mała	Łęka Mała	wieś	194	96	98	38
Łęka Wielka	Łęka Wielka	wieś	660	327	333	171
	Kopanie	folwark	58	30	28	19
Miechcin	Miechcin	wieś	100	43	57	21
Rokosowo	Rokosowo	wieś	365	179	186	93
Sarbinowo	Sarbinowo	wieś	257	140	117	57
	Włostki	osada	16	5	11	4
Szurkowo	Szurkowo	wieś	316	149	167	64
Śmiłowo	Śmiłowo	wieś	472	229	243	101
Teodozewo	Teodozewo	wieś	147	70	77	24
Waszkowo	Waszkowo	wieś	166	86	80	43
Wydawy	Wydawy	wieś	95	54	41	33
Zawada	Zawada	wieś	107	55	52	26
Żytowiecko	Żytowiecko	wieś	457	229	228	109
Razem			7.977	3.909	4.068	2.093

Stan na 30.VI.2003r.

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Ludność w Gminie jest zróżnicowana wiekowo. Informacje na ten temat zamieszczono w Tabeli 2.2. Społeczeństwo Gminy jest stosunkowo młode, ponieważ około 21% ludności stanowi ludność w wieku 25–39 lat. Gmina ma szansę na dalszy rozwój, bowiem ludność w wieku do 24 roku życia stanowi 37% mieszkańców. Ponad 15% mieszkańców to dzieci i młodzież, uczęszczające do szkół podstawowych i gimnazjum. Z kolei udział dzieci w wieku przedszkolnym w liczbie ludności ogółem kształtuje się na poziomie nieco ponad 4%. Gminę charakteryzuje niezbyt wysoki odsetek ludności w wieku powyżej 65 roku życia – 12,1% ogółu społeczności.

Zmiana proporcji między różnymi grupami wiekowymi znacząco wpływa na rynek pracy, bowiem decyduje o liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wejście na rynek pracy kolejnych roczników „wyżu demograficznego” (osoby urodzone na początku lat 80-tych XX w.), przy tendencjach wzrostowych w gospodarce - zwiększa potencjał siły roboczej, a z drugiej strony, przy spadku aktywności gospodarczej może spowodować wzrost bezrobocia.

Tabela 2.2. Struktura ludności według grup wiekowych i płci w 2003 roku

Grupy wiekowe	OGÓŁEM		Kobiety		Mężczyźni	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1. MIESZKAŃCY RAZEM	7 869	100,0%	4 035	100,0%	3 834	100,0%
2. DZIECI 0 - 2 LAT	253	3,2%	116	2,9%	137	3,6%
3. DZIECI 3 - 6 LAT	342	4,3%	168	4,2%	174	4,5%
4. DZIECI 7 - 16 LAT	1 226	15,6%	634	15,7%	592	15,4%
5. LUDNOŚĆ 17 – 19	430	5,5%	213	5,3%	217	5,7%
6. LUDNOŚĆ 20 - 24	657	8,3%	321	8,0%	336	8,8%
7. LUDNOŚĆ 25 - 39	1 646	20,9%	819	20,3%	827	21,6%
8. LUDNOŚĆ 40 - 59	2 083	26,5%	1 020	25,3%	1 063	27,7%
9. LUDNOŚĆ 60 - 64	277	3,5%	155	3,8%	122	3,2%
10. LUDNOŚĆ 65 +	955	12,1%	589	14,6%	366	9,5%

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

2.2. Środowisko przyrodnicze

Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego teren Gminy Poniec leży na obszarze Wysoczyzny Leszczyńskiej – mezoregionu wchodzącego w skład podprowincji Nizin Środkowopolskich.

Ukształtowanie powierzchni terenu jest zróżnicowane, chociaż Gmina położona na przedpolu strefy marginalnej najdalszego zasięgu (faza leszczyńska) ostatniego zlodowacenia nie odznacza się cechami typowymi dla krajobrazu młodoglacjalnego. Rozległe obszary denudowanej wysoczyzny morenowej przecięte są szeroką doliną (pradolina) Rowu Polskiego, łączącą się poprzez rozbudowany system poziomów terasowych z obniżeniem rzeki Masłówki.

Generalnie w ukształtowaniu powierzchni Gminy wyróżnić można:

- powierzchnie wysoczyzny morenowej płaskiej, o spadkach 0-5%, wyniesione ca 98-125 m n.p.m. i około 10-25 ponad dno ww. pradoliny, zajmujące peryferyjny północny i południowy obszar Gminy,
- pradolinę Rowu Polskiego z całym systemem rozległych powierzchni terasowych, lokalnie zwymionych (głównie wydmy wałowe, nawet kilkukilometrowej długości i co najmniej kilkunastometrowej wysokości) o spadkach 0-3%, wyniesionych:
 - terasa wysoka – około 5-10 m, terasa środkowa – ca 4-6 m,
 - terasa niska nadzalewowa – 1,5 do 2,5 m ponad dno pradoliny.

W otoczeniu Ponieca, gdzie system teras rzecznych jest mocno rozbudowany, zarówno w kierunku obniżenia rzeki Masłówki (na południe), jak i Rowu Lubońskiego (na północ),

przejście od dna pradoliny do powierzchni teras nadzalewowych jest na ogół łagodne. Natomiast odcinki przelomowe pradoliny, pozbawione lub prawie pozbawione teras, charakteryzuje co najmniej kilkunastometrowej wysokości, strome (o nachyleniu ca 5-15%) zbocze, ze śladami licznych drobnych rozcięć erozyjnych.

Budowa geologiczna

Budowę geologiczną podłoża Gminy tworzą skały osadowe trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Głębsze podłoże tworzy seria utworów trzeciorzędowych o miąższości rzędu 150-250 m. Rozpoczynają ją piaski zielone i ły oligocenu, na których leżą kilkudziesięciometrowe kompleksy osadów miocenu oraz pliocenu. Z informacji zawartych w profilach licznych wierceń hydrogeologicznych i geologicznych - poszukiwawczych wynika, że:

- strop utworów miocenijskich, reprezentowanych przez drobnoziarniste piaski, mułki i ły z seriami węgla brunatnych (fragment złoża Poniec – Krobia), zalega na głębokości około 80-150 m p.p.t.,
- seria osadów plioceńskich, głównie łów pstrych, odznacza się zmienną miąższością, a ich strop występuje na bardzo różnych głębokościach – od około 70-80 m p.p.t. w północno-wschodniej części gminy do zaledwie kilku w rejonie Ponieca (lokalnie nawet do poziomu terenu),
- zalegające do powierzchni terenu utwory czwartorzędowe charakteryzują się zmienną na ogół jednak kilkudziesięciometrową miąższością.

Surowce mineralne

Mimo dużej różnorodności kopalin, Gmina Poniec jest obszarem mało zasobnym w surowce mineralne. Dostyc powszechnie występujące gliny zwałowe odznaczają się na ogół kiepską jakością – nie są więc wykorzystywane gospodarczo. Tym niemniej, przynajmniej lokalnie – na terenach położonych pomiędzy Janiszewem i Poniecem oraz w rejonie Maciejewa i Żytowiecka mogą stanowić przydatny materiał ceramiczny.

Znacznie lepsze cechy technologiczne posiadają ły pstre. W rejonie Ponieca, dzięki wypiętrzeniu glacitektonicznemu, ły zalegają niemalże na powierzchni terenu. W udokumentowanym tu złożu „Poniec”, na ilastą serię złożową o miąższości ca 3-18 m (pod ok. 0,2-6,4 m nakładem) składają się plioceńskie ły występujące w kilku odmianach, różniących się barwą i stopniem plastyczności. W kierunku wschodnim i południowym złożo gwałtownie zapada się pod gliny zwałowe i piaski. Ku zachodowi seria ilasta przechodzi w mułkową. Mimo, iż surowiec nadaje się do produkcji cegły pełnej i dziurawki, przed kilku laty przestała pracować miejscowa cegielnia i eksploatacja łów została zarzucona, mimo nie wyczerpania się jeszcze surowca i stosunkowo dużych jeszcze zasobów.

Obecnie największe znaczenie gospodarcze ma eksploatacja wodno-lodowcowych piasków i żwirów na złożu „Dzięczyzna”. Niemal połowa odwierconych na złożu otworów spełnia wymogi kryteriów bilansowości kruszywa grubego. Złożo piasków żwirów o miąższości ca 2,6-6,0 m (pod niewielkim, zaledwie kilkudziesięciocentymetrowym nakładem) jest całkowicie zawodnione. Kruszywo przydatne jest do produkcji mieszanek żwirowo-piaskowych. Złoża eksploatowane jest przez Leszczyńskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych w Lesznie i istnieją jeszcze pewne możliwości rozszerzenia wydobywania w kierunku południowym i wschodnim. Udokumentowano duże zasoby – ponad 1.400.000 ton pospółek i

różnoziarnistych piasków, przydatnych do budowy dróg i jako chudy beton, ale po drugiej stronie linii kolejowej.

Ponadto eksploatacja kruszywa naturalnego prowadzona jest w rejonie Śmiłowa, na złożu „Poniec – Huta” (na potrzeby Huty Szkła Ozdobnych i Kryształów). Położone tam złożo ma wyznaczony teren górniczy o powierzchni ponad 2,8 ha i możliwość poszerzenia eksploatacji w kierunku wschodnim.

Niewielkie wydobywanie ma miejsce jeszcze w wyrobisku położonym na tyłach zabudowy wiejskiej w Śmiłowie, w części zajętego pod malowniczy zbiornik wodny. Inne są już na ogół zarośnięte, zasypywane śmieciami (Żytowiecko) lub zasypane odpadami i w miarę zrekultywowane (Sarbinowo).

W odległej już przeszłości (1959 r.) prowadzono na obszarze Gminy prace poszukiwawcze złóż torfu i gytii. Gruntownie przebadano doliny Rowu Polskiego oraz Masłówki. Rejonem pozytywnym okazał się jedynie fragment doliny Rowu Polskiego w rejonie Rokosowa i Żytowiecka, jakkolwiek udokumentowane złoża zaliczono do nieprzemysłowych – zaważyła na ocenie przede wszystkim słaba jakość torfu. Jego zasoby, w części wyeksploatowane, oceniono na blisko 2,5 mln m³. Zasoby gytii (o miąższości ca 0,6-2,5m), w wydzielonym gytowisku, oszacowano na ok. 2 mln m³, prawie drugie tyle występuje pod złożami torfu, a spodziewać się jeszcze można występowania kredy jeziornej.

Spośród kopalin podstawowych na obszarze Gminy występuje jedynie węgiel brunatny (fragment złoża Poniec-Krobia). Złożo o grubości 9,4-23,3 m zalega jednak pod 100-200 m warstwą nadkładu. Szacunkowe zasoby, określone dla całego złoża wynoszą blisko 1,75 mln ton. Nie są one jednak ze względów ekologiczno – ekonomicznych traktowane jako możliwe do eksploatacji.

Warunki glebowe

Grunty orne zajmują blisko 2/3 ogólnej powierzchni Gminy i w 60% zajęte są przez gleby wysokich klas bonitacyjnych, kl. II-IIIb. Warunki glebowe omawianej gminy są jednymi z najlepszych w byłym województwie leszczyńskim. Przeważają gleby brunatne właściwe, bielcowe oraz czarne ziemie właściwe, wytworzone z piasków gliniastych na glinie lub gliny. W północno-wschodniej części gminy zaliczane niemal wyłącznie do kompleksów pszennych: bardzo dobrego (1) i dobrego (2). Południowo – wschodni, również wysoczyznowy fragment terenu zdominowany jest przez gleby kompleksu pszennego dobrego (2) oraz pszenno-żytniego (4). W części południowo-zachodnie mozaika gleb jest znacznie większa i obok ww. występują gleby brunatne oraz bielcowe wytworzone z piasków słabogliniastych lekkich lub nawet słabogliniastych, kl. IV a i IVb, kompleksów żytnich: bardzo dobrego (4), dobrego (5) a nawet słabego (6).

W pradolinie, zwłaszcza na obszarze niższych teras nadzalewowych zaznacza się przewaga gleb słabych, napiaskowych. Większość to gleby brunatne wylugowane lub kwaśne, niekiedy murszowo-mineralne, głównie kl. V VI, kompleksów żytniego słabego (6), żytnio-lubinowego (7) a w pobliżu cieków oraz w dnach zagłębienia terenowych również zbożowo-pastewnego słabego (9). Stosunkowo zróżnicowane są gleby (czarne ziemie właściwe i zdegradowane, gleby murszowo-mineralne, mułowo-torfowe i torfowe) w dolinach rzek i cieków, w

większości zajęte przez użytki zielone. Z uwagi na pełnione funkcje przyrodniczo – ekologiczne i retencyjne, tereny te zasługują na szczególną ochronę.

Klimat

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza, Gmina Poniec położona jest w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar przewagi wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne i ciepłe (+17,5 °C w lipcu – dla stacji w Lesznie, za lata 1961-70), zima łagodna (-3,3 °C w styczniu) i krótka, z nietrwałą szatą śnieżną (65,3 dni). Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Średnia roczna suma opadów wynosi nieco ponad 550 mm. Podobnie jak na większości terytorium kraju przeważają wiatry zachodnie.

Warunki klimatu lokalnego Gminy charakteryzują wartości zbliżone do przytoczonych powyżej. Niewątpliwie są jednak różnice pomiędzy zalesionymi i wilgotnymi obszarami dolinnymi a użytkowaną rolniczo wysoczyzną. Tereny wyniesione charakteryzują się generalnie dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzeniem. Podobnymi warunkami odznaczają się niezalesione powierzchnie terasy wysokiej. W obrębie niższych poziomów terasowych spodziewać się należy raczej przeciętnych warunków termiczno-wilgotnościowych, prawdopodobieństwa występowania mgieł i zastoisk chłodnego powietrza, nieco utrudnionego i ukierunkowanego przewietrzania. Specyficznymi warunkami klimatu lokalnego, charakteryzującymi się zacisznością, zmniejszonymi amplitudami dobowymi temperatury i wilgotności, czystym powietrzem zawierającym olejki eteryczne (fitoncydy), odznaczają się tereny zalesione i ich najbliższe otoczenie.

Niekorzystnymi lub przeciętnymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatur oraz utrudnionym i zdecydowanie ukierunkowanym przewietrzaniem wyróżniają się dna dużych obniżeń dolinnych.

Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Głównym ciekim w Gminie Poniec jest Rów Polski, należący do zlewni Baryczy. Jego dolina przebiega prawie równoleżnikowo przez środkową część Gminy. Do Rowu Polskiego w obrębie Gminy uchodzą: Rów Czarkowski (po stronie północnej) i Samica Krobska (po stronie południowej).

Dolina Rowu Polskiego, z szerokim (do 1 km) płaskim dnem, jest wyraźnie zaznaczona w rzeźbie terenu. Dość wyraźnie w rzeźbie terenu zaznaczają się dolinki jej dopływów, a także dolina Masłówki, spływającej na południe do Orli.

Wezbrania powodziowe na ciekach mieszczą się w obrębie den dolin rzecznych. Tereny zalewowe w obrębie doliny Rowu Polskiego, ujęte w planach ochrony przeciw powodziowej, znajdują się w zachodniej części Gminy (na zachód od Ponieca). Zalewy powodziowe na tym terenie związane są z cofką wód powodziowych Baryczy i związaną z tym koniecznością

wyłączeń przepompowni w Tarnowej Łące i Janiszewie. Okresowemu podtapianiu podlega także obniżony lokalnie fragment doliny Rowu Polskiego w części położonej na wschód od granic Ponieca.

Na terenie Gminy znajduje się 31 zbiorników wodnych o łącznej powierzchni 24 ha. Brak jest większych zbiorników wodnych. W planach małej retencji, na lata 1997-2015, ujęta jest budowa zbiornika retencyjnego na dopływie Rowu Polskiego, między miejscowościami: Poniec, Wydawy i Zawada. Zbiornik Poniec ma mieć powierzchnię 73 ha, objętość całkowitą $V = 1,07$ mln m^3 , objętość użytkową $V = 0,49$ mln m^3 . Woda gromadzona w zbiorniku ma być wykorzystywana do nawodnień, poprawy zaopatrzenia w wodę, a także dla celów rekreacyjnych.

W planach małej retencji ujęta jest także budowa niewielkich zbiorników retencyjnych w miejscowościach: „Czarkowo” – na Rowie Czarkowskim – o pow. 0,56 ha i objętości $V = 0,9$ tys. m^3 , „Dzięczyzna” na Rowie Polskim – 5 ha, 200 tys. m^3 , „Łęka Mała” – na Rowie Czarkowskim – 2,34 ha, 35,1 tys. m^3 , „Szurkowo” na Masłowie – 0,15 ha, 2,25 tys. m^3 . Na terenie Gminy zmeliorowano ponad 85% gruntów, co zapewnia istnienie prawidłowych warunków wodnych w całym areale gruntów uprawnych.

Wody podziemne

Podstawą zaopatrzenia Gminy w wodę są utwory wodonośne czwartorzędu, występujące w dwóch głównych poziomach wodonośnych: gruntowym oraz międzyglinowym dolinnym (podglinowym) i lokalnie w poziomie międzyglinowym górnym.

Poziom wód gruntowych jest związany z osadami piaszczysto-żwirowymi Sandru Drzewieckiego, ciągiem doliny Rowu Polskiego i dolin cieków dopływowych oraz ze spiaszczonymi przypowierzchniowymi partiami gliniastymi i płatami piaszczystymi występującymi na powierzchni terenu. Przed zwodociągowaniem Gminy poziom ten był powszechnie eksploatowany studniami kopanymi i stanowił główne źródło zaopatrzenia ludności w wodę.

Na Sandrze Drzewieckim, stanowiącym część Podsystemu Wodonośnego Kanału Wonieść - Rów Polski, wykonano ujęcie „Drzewce”, zaopatrujące Gminę Poniec w wodę. Głębokość otworów ujmujących wodę wynosi 32,0 – 33,0m, w tym osadów piaszczysto-żwirowych 29,8-30,5 m. Zasoby ujęcia zatwierdzone są w ilości $Q = 140$ m^3 /h przy depresji $S = 1,0$ m. Podczas pompowań próbnych z pojedynczego otworu uzyskiwano wydajność $Q = 130,7 - 135,1$ m^3 /h, a jakość ujmowanych wód była korzystna.

W ocenie jakości wód prowadzonej w ramach monitoringu regionalnego wody, ujęcia „Drzewce” zaliczono do klasy II (średniej jakości, naturalne i słabo zanieczyszczone antropogenicznie, nadające się do picia po przeprowadzeniu prostych zabiegów uzdatniających).

Drugie gminne ujęcie wody znajduje się w Dzięczyźnie i eksploatuje czwartorzędowy gruntowy poziom wodonośny powiązany z wgłębnym, czwartorzędowym poziomem wodonośnym, tworząc jeden wspólny poziom, związany z osadami Rowu Polskiego. Poziom ten zasilany jest przez infiltrację wód opadowych drenowany przez Rów Polski i jego dopływy.

Ujęcie składa się z dwóch studni: nr 1 wykonanej w 1975 roku oraz nr 2 wykonanej w 1985 roku. Studnia nr 1 o głębokości 16,6 m ustalono dla niej wydajność eksploatacyjną $Q=39 \text{ m}^3/\text{h}$, studnia nr 2 o głębokości 20 m ustalono dla niej wydajność $Q=39 \text{ m}^3/\text{h}$ jest do dzisiaj niezagospodarowana. Pobór wody z ujęcia składającego się ze studni nr 1 zatwierdzono w ilości $Q=20 \text{ m}^3/\text{h}$. Jakość wody ujmowanej jest korzystna dla celów zaopatrzenia odbiorców

Zasoby przyrody ożywionej

Szata roślinna

Lasy i zadrzewienia zajmują powierzchnię 2.343 ha. Lesistość wynosząca ok. 18,4% jest zdecydowanie niższa od średniej krajowej (ca 28%). Większość kompleksów leśnych zajmuje dna dużych dolin rzecznych i fragmenty teras nadzalewowych. Przeważają na obszarze Gminy drzewostany starsze, III-V klasy wieku a przy tym bardzo duża jest różnorodność typów siedliskowych. Znaczny jest udział siedlisk wilgotnych, o ograniczonej dostępności rekreacyjnej: lasu mieszanego wilgotnego, lasu wilgotnego, olsu jesionowego i boru mieszanego wilgotnego. Na obszarach wyżej położonych, zajętych zazwyczaj przez zespoły boru mieszanego świeżego, lasu świeżego i lasu mieszanego, tych ograniczeń już nie ma. Bardzo zróżnicowany jest przy tym skład gatunkowy wszystkich ww. zespołów leśnych. Obok sosny, bardzo często występuje świerk, modrzew, dąb, grab, brzoza, jesion, olcha i topola. Poza ww. kompleksami leśnymi dużych form dolinnych na uwagę zasługują co najmniej dwa większe zespoły leśne wysoczyzny. Duży kompleks leśny położony w południowo-zachodniej części Gminy, odznacza się dużą mozaiką typów siedliskowych i dość zróżnicowanym, starym drzewostanem. W odróżnieniu od niego, las usytuowany w północno-wschodniej części Gminy jest jednorodny siedliskowo (las świeży), chociaż o urozmaiconym drzewostanie.

Uzupełnieniem przedstawionych zalesień są dość liczne parki podworskie. Najkorzystniejsze wrażenie sprawia park w Rokosowie. Pozostałe są na ogół mniej (Drzewce, Dzieczyna, Łęka Wielka) lub bardziej zaniedbane (Sarbinowo, Szurkowo, Wydawy). Niekiedy są to tylko ślady dawnych założeń regularnych lub krajobrazowych (Zawada, Czarkowo).

Na rozległych i bezleśnych obszarach wysoczyznowych zwracają uwagę stare obsadzenia dróg (m. in. piękne aleje lipowe w rejonie Łęki i Rokosowa), zieleń łąkowa dolin rzecznych, itp.

Świat zwierzęcy

Według informacji Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, Nadleśnictw Lasów Państwowych, Kół Łowieckich, Wojewódzkiego Związku Wędkarskiego, dostępnych publikacji oraz danych przyrodników hobbystów, świat zwierzęcy byłego województwa leszczyńskiego jest dość bogaty i urozmaicony. Można więc przypuszczać, że również na terenie Gminy Poniec obok tak popularnych zwierząt łownych jak: sarny, jelenie, daniele, dziki, lisy, zające, bażanty i kuropatwy spotyka się także inne, nieinwentaryzowane gatunki (kunę leśną, kunę domową, łasicę, tchórza zwyczajnego, wiewiórkę, piżmaka, nornicę rudą, ryjówkę aksamitną, jeża, kreta i in.).

Szczególnie licznie reprezentowane są ptaki (blisko 200 gatunków), żerujące i gniazdujące głównie w pradolinie Rowu Polskiego i dolinie Masłówki. Są wśród nich takie gatunki, jak: bocian biały, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, perkoz, bąk, czapla siwa, łyska, cyranka, cyraneczka, gęś gęgawa, słomka, żuraw, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, kurka wodna,

czajka, bazant, kuropatwa, przepiórka, jastrząb, myszołów zwyczajny, myszołów włochaty, puchacz, sowa płomykówka, sowa uszatka, gołąb grzywacz, synogarlica turecka, kukułka, dzięcioł czarny, dzięcioł pstry, żoła, sójka, strzyżyk, sikora czubotka, sikora sosnowka i in. Mniej zróżnicowana, ograniczona do gatunków pospolitych, jest fauna ryb. Zły stan czystości wód sprzyja dominacji karpowatych, o coraz mniejszej ilości cech naturalnych dla danego gatunku. Najliczniej reprezentowane są: karp, płoć, okoń, kiełb, kleń, szczupak, leszcz, karaś.

Z gadów występują: zaskroniec, padalec, jaszczurka zwinka i jaszczurka żyworódka. Płazy reprezentowane są przez: żaby, ropuchy, kumaki, traszki i in.

Najliczniejsze są niewątpliwie owady, spotykane w każdym środowisku. W starych dąbrowach występuje najokazalszy polski chrząszcz – jelonek rogacz. Na brzegach lasów i w parkach żeruje kozioróg dębosz.

2.3. Turystyka

Przez Gminę Poniec przebiegają następujące szlaki turystyczne:

Pieszce:

- Czarny: Gostyń – Czachorowo – Żytowiecko – Pudliszki,
- Niebieski: Czempin – Racot – Wonieść – Osieczna – Pawłowice – Poniec – Zawada – Rawicz – Jutrosin – Kobylin,
- Zielony im. A. Mickiewicza: Leszno Pawłowice – Oporowo – Czarkowo - Drzewce – Rokosowo – Krobia – Smolice.

Rowerowe:

- Ziemiański Szlak Rowerowy z Poznania do Rawicza przez Gminę Poniec przebiega trasą od Rydzyny przez Miechcin – Poniec w kierunku Sowin do Rawicza. Szlak jest bardzo dobrze oznakowany tabliczkami.

Ponadto z inicjatywy Powiatu wyznaczono następujące trasy rowerowe (nieoznakowane):

- „Szlak Czartoryskich”: Poniec – Dzieczyna – Karzec – Sarbinowo – Karzec – Rokosowo – Drzewce – Śmiłowo – Poniec,
- „Szlak Mickiewicza”: Poniec – Śmiłowo – Lubonia – Oprówko Oporowo – Łęka Wielka – Łęka Mała – Czarkowo – Drzewce – Śmiłowo – Poniec,
- „Szlak Powstańców Wielkopolskich”: Poniec – Miechcin – Janiszewo – Waszkowo – Zawada – Gościejewice – Wydartowo – Sowiny – Poniec.

Na terenie Gminy znajduje się obecnie jeden obiekt posiadający w swej ofercie miejsca noclegowe. Jest to Ośrodek Integracji Europejskiej mieszczący się w Pałacu w Rokosowie, który dysponuje 45 miejscami noclegowymi.

Funkcję rekreacyjną dla mieszkańców Gminy stanowi obszar stawów powstałych po wyrobisku zwirowni w miejscowości Dzieczyna. Obecnie teren ten wykorzystywany jest głównie jako łowisko oraz kąpielisko.

2.4. Zagospodarowanie przestrzenne

2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Formy ochrony przyrody

Gmina Poniec położona jest poza wielkoprzestrzennym systemem obszarów chronionych. W granicach Gminy nie ma terenów chronionych takich jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe bądź obszary chronionego krajobrazu.

Istnieją natomiast formy ochrony indywidualnej, obejmujące jednak wyłącznie stare okazale drzewa uznane za pomniki przyrody. Osiem drzew pomnikowych znajduje się na terenie parku podworskiego w Rokosowie.

Dodatkowo na podstawie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, za obszary chronione uznawane są następujące parki:

- w Łęce Wielkiej o pow. 4,93 ha,
- w Drzewcach, o pow. 3,85 ha,
- w Dzieczynie, o pow. 2,11 ha,
- w Poniecu, o pow. 1,04 ha,
- w Zawadzie, o pow. 2,09 ha,
- w Szurkowie, o pow. 4,02 ha,
- w Sarbinowie, o pow. 5,76 ha,
- w Rokosowie, o pow. 3,24 ha.

Krajowa koncepcja łączenia najlepiej zachowanych i względnie bogatych ekosystemów naturalnymi ciągami przyrodniczo-krajobrazowymi w *Ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCh)* została wprowadzona także w byłym województwie leszczyńskim, gdzie utworzono dwa parki krajobrazowe i cztery obszary chronionego krajobrazu (łącznie się ze sobą i często przyległe do podobnych terenów chronionych w sąsiednich województwach). Gmina Poniec leży poza tym układem, jednak w niedalekim sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu Krzywińsko-Leszczyńskiego, stanowiącego też atrakcyjny rejon turystyczny.

W ostatnich latach pojawiła się koncepcja krajowej sieci ekologicznej, wchodzącej w skład *Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET)* i próbująca ujednoczyć kryteria wyróżniania poszczególnych elementów proponowanej sieci.

Niestety gmina Poniec położona jest poza układem obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych obu ww. systemów. Posiada jednak naturalny i nieźle funkcjonujący układ powiązań ekologicznych. Jego osią jest regionalny łącznik dolinny Rowu Polskiego. Ma on swoje połączenie z wspomnianym obszarem chronionego krajobrazu Krzywińsko-Leszczyńskim.

Diagnoza stanu środowiska

Reasumując oceny poszczególnych komponentów środowiska, można przyjąć, że ogólna diagnoza stanu środowiska wypada dla Gminy Poniec w miarę pomyślnie.

Duża część terenów, zwłaszcza położonych w obrębie rozległych obniżen dolinnych (Rowu Polskiego i Masłówki) zachowała wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe. Na uwagę zasługuje bogaty i co ważniejsze funkcjonujący (mimo dość licznych utrudnień) system powiązań przyrodniczo-ekologicznych, zapewniających równowagę w środowisku. Osią tego układu jest szeroka, w części zalesiona, dolina Rowu Polskiego, a dla południowo-wschodniego fragmentu gminy dodatkowo obniżenie rzeki Masłówki. Oba ww. systemy łączy duży kompleks leśny usytuowany w strefie wododziałowej.

Niepokoić może natomiast monotonia użytkowanych rolniczo i niemal bezleśnych partii wysoczyzny w północno – wschodniej części Gminy. Duże połacie terenu pozbawione są zadrzewień śródpolnych, wododziałowych i innych, które mogłyby stanowić uzupełniające łączniki ekologiczne. Pozytywnym jest natomiast fakt, że w wielu miejscowościach zachowały się parki podworskie i stare obsadzenia dróg, niekiedy o charakterze zabytkowym. Ma to istotne znaczenie dla spowolnienia (utrudnienia) odpływu i zatrzymania pewnej ilości wody dla intensywnego rolnictwa na wysoczyźnie, szczególnie w północno-wschodniej części Gminy.

Próbą ratowania niekorzystnego bilansu wodnego są jednak głównie zdarzenia ujęte w programie tzw. małej retencji, dotyczące m.in. budowy zbiorników wodnych nie tylko w Gminie Poniec, ale też „Lubonia” na Rowie Lubońskim (w Gminie Krzemieniewo) o pow. 79 ha i objętości około 850 tys. m³.

Problemem jest degradacja środowiska przyrodniczego, zwłaszcza zły stan sanitarny wód wynikający głównie z niedostatków infrastruktury technicznej. Jakość wód podziemnych, badana w ramach monitoringu regionalnego (punkt pomiarowy w Drzewcach), odpowiada II klasie czystości. Są to wody średniej jakości, naturalne i słabo zanieczyszczone antropogenicznie, nadające się do picia po przeprowadzeniu prostych zabiegów uzdatniających.

Stale pogarszają się warunki higieny atmosfery. Na terenie Gminy nie ma obecnie większych źródeł zanieczyszczeń powietrza. Zmniejszyła się uciążliwość zlokalizowanej w Poniecu Wytwórni Mas Bitumicznych (znaczący spadek emisji). Zaprzestały działalności m.in.: cegielnia i mleczarnia w Poniecu oraz betoniarnia w pobliskim Śmiłowie. W zamian jednak powstała huta szkła, zlokalizowana w obrębie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Co najmniej okresowo uciążliwe mogą być jednak źródła tzw. emisji niskiej, pochodzącej z palenisk indywidualnych. Rośnie uciążliwość zanieczyszczeń transportowych, szczególnie odczuwalna w obrębie ciasnego, pozbawionego obwodnicy centrum miasta.

Akumulacja zanieczyszczeń z powietrza przyczynia się do degradacji gleb. Zanieczyszczenia te silnie wpływają na mikroflorę gleby hamując szereg ważnych procesów fizjologicznych. Badania zanieczyszczenia gleb prowadzone w latach 1991-1993, przez Akademię Rolniczą w Poznaniu (dotyczące jednak głównie zachodniej połowy województwa oraz wyniki badań Okręgowej Stacji Chemiczno – Rolniczej z lat 1991-1996 wykazały nieco podwyższoną zawartość ołowiu (i lokalnie miedzi) w lasach położonych na północny-wschód od Ponieca i glebach użytków rolnych w południowo – wschodniej części Gminy. Generalnie jednak gleby omawianego terenu charakteryzują się zbliżoną do naturalnej zawartością metali ciężkich i siarki siarczanowej.

Zniszczenia szaty roślinnej nie są więc bezpośrednim skutkiem przedstawionych wyżej zanieczyszczeń, z wyjątkiem może licznych ubytków drzewostanu (zaobserwowanych choćby w ciągu ostatnich 8-9 lat, tj. od momentu wykonywania kartowania szaty roślinnej na potrzeby sporządzanego opracowania fizjograficznego Gminy) w obrębie dość licznych obsadzeń dróg.

Zwiększyła się ilość uschniętych, starych lip przy drodze do Gostynia, szczególnie w Maciejowie. Liczne kikuty drzew straszą w Drzewcach, przy biegnącej na południe drodze gruntowej do Dzieżczyny itd. Poważnym zagrożeniem dla wielu zbiorowisk roślinnych była i jest eksploatacja surowców, często prowadzona zbyt blisko ściany lasu. W dodatku obszary perspektywiczne dla wydobycia kruszywa naturalnego położone są niemal wyłącznie w obrębie dużych kompleksów leśnych.

W wyniku powierzchniowej eksploatacji surowców znaczne połacie terenu mają zmienione cechy konfiguracyjne. W dnach szeregu wyrobisk poeksploatacyjnych powstały, niekiedy nawet malownicze, zbiorniki wodne. Inne zostały zarośnięte lub zamienione w wysypiska śmieci.

Tereny wymagające rekultywacji i rewitalizacji

Rozległe połacie terenów o przekształconej rzeźbie (głównie na skutek eksploatacji surowców) wymagają rekultywacji i odpowiedniego zagospodarowania. Dotyczy to zwłaszcza zwydmionych powierzchni terasowych w dolinie Rowu Polskiego położonych w otoczeniu zabudowy Śmiłowa i przy drodze wychodzącej z tej miejscowości w kierunku Luboni oraz pomiędzy zabudową Dzieżczyny i Dzieżczynki a linią kolejową. Jeszcze dalej posunięte działania rekultywacyjne wiązać się muszą z odzyskaniem dla zainwestowania miejskiego lub użytkowania rolnego zdewastowanego i częściowo zamienionego w wysypisko śmieci i wylewisko terenu zarzuconej eksploatacji iłów plioceńskich.

Rewaloryzacji, konserwacji i podbudowy zielenią wymagają zaniedbane parki podworskie (m.in. w Sarbinowie i Szurkowie). Niemal całkowitej rekonstrukcji park w Zawadzie i Czarkowie (nie umieszczony w podanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody ewidencji parków miejskich).

Podbudowy zielenią wysoką wymaga zarówno przekształcone na skutek przeprowadzonych prac melioracyjnych prawie bezdrzewne dno doliny Rowu Polskiego na zachód od Ponieca oraz w rejonie Rokosowa i Żytowiecka, jak i wylesione powierzchnie wysoczyznowe. Warto także pomyśleć o uzupełnieniu, bądź wymianie zniszczonych zadrzewień przydrożnych.

Identyfikacja konfliktów i obszarów konfliktowych

Konflikty wewnętrzne wiążą się głównie z przedstawionymi zagrożeniami antropogenicznymi. Są to zwłaszcza:

- lokalne przekształcenia rzeźby terenu, związane z eksploatacją surowców,
- zanieczyszczenie wód, będące w dużej mierze wynikiem nieuregulowanej gospodarki wodno-ściekowej,
- zanieczyszczenie powietrza, odczuwalne zwłaszcza w Poniecu (nagromadzenie ognisk tzw. emisji niskiej, prowadzony przez centrum miasta ruch tranzytowy, lokalne utrudnione przewietrzanie itd.).

Kolizyjne w stosunku do dotychczasowej gospodarki rolnej lub leśnej jest dużo wyrobisko kruszywa naturalnego w Dzieżczynie. Nie mniej konfliktowe jest zdewastowane otoczenie cegielni w Poniecu, zamienione w zalegalizowane wysypisko odpadów komunalnych i wylewisko. Zagrożeniem, zwłaszcza dla czystości wód podziemnych, są również liczne drobne

wyrobiska, zajęte przez dzikie wysypiska śmieci. Pozornie najmniej widoczna, ale niezwykle kłopotliwa wydaje się kolizja pomiędzy wymogiem zachowania drożności doliny Rowu Polskiego (powiązania ekologiczne i funkcje wentylujące) a potrzebami rozwojowymi miasta.

Konflikty zewnętrzne dotyczą tych samych negatywnych zjawisk, większy jest jednak ich zasięg, wykraczający poza obszar Gminy Poniec. Najbardziej niepokojące jest:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych,
- zagrożenie deficytem wody,
- zagrożenie powodziowe,
- zanieczyszczenie powietrza (trudne do uchwycenia emisje transgraniczne niosące, przy sprzyjających wiatrach, zanieczyszczenia pyłowe i gazowe znad Leszna lub Gostynia).

2.4.2. Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa

Przez teren Gminy nie przebiega żadna droga wojewódzka lub krajowa. Znajduje się za to dość dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych.

- Drogi powiatowe:

Na terenie miasta: 8,456 km, na terenie gminy: 73,647 km, czyli razem 82,103 km.

W większości odcinki dróg powiatowych posiadają nawierzchnię twardą ulepszoną.

- Drogi gminne:

Na terenie miasta 7,990 km, w tym o nawierzchni:

- twardej ulepszonej:
 - bitumicznej – 4,096 km
 - kostka – 1,750 km
- twardej nie ulepszonej:
 - tłuczniowa - 1,175 km
- gruntowa – 0,969 km

Poza granicami miasta 56,689 km. w tym o nawierzchni:

- twardej ulepszonej:
 - bitumicznej – 16,900 km
- twardej nie ulepszonej:
 - brukowej – 1,587 km
 - tłuczniowa - 7,136 km
- gruntowa – 31,066 km

Dynamiczny rozwój motoryzacji sprawia, że historycznie ukształtowany układ komunikacyjny przestaje spełniać swoje funkcje, a mieszkańcy miasta oraz niektórych wsi narażeni są na uciążliwość ruchu samochodowego.

Zakładając dalszy ustawiczny i dynamiczny wzrost liczby pojazdów samochodowych oraz biorąc pod uwagę bezpieczeństwo ruchu na drogach, zwłaszcza w obszarach zabudowanych, należy dla dróg zbiorczo-obsługujących zapewnić modernizację istniejących układów poprzez poszerzenie jezdni do minimum 5,5 m, uzyskać normatywne szerokości korony drogi dla poszczególnych klas technicznych oraz zlikwidować miejsca niebezpieczne (korekta łuków, przebudowa skrzyżowań, budowa zatok autobusowych i chodników w obszarach

zabudowanych), a na trasach tranzytowych o dużym udziale ruchu ciężkiego należy wyeliminować uciążliwości poprzez realizację obwodnic miejscowości.

Inne problemy, dotyczące drogownictwa na terenie Gminy to:

- braki sygnalizacji świetlnych,
- zbyt mała liczba chodników,
- braki oświetlenia, potrzeba jego modernizacji.

System komunikacji publicznej na terenie Gminy

Kolej

Przez Gminę Poniec przebiega linia kolejowa Głogów-Leszno-Krotoszyn-Ostrów Wlkp. Jest to linia niezelektryfikowana – dwutorowa. Na linii tej obecnie kursuje 6 pociągów osobowych na dobę, w obie strony. W ostatnich latach liczba ta systematycznie spadała z 20 w roku 1998.

Istniały co prawda plany zmodernizowania linii polegającej na zelektryfikowaniu jej i podwyższeniu prędkości do 140 km/h lecz zostały jednak one odłożone na później.

Na terenie Gminy znajdują się dwie stacje kolejowe: w Poniecu i w Dzieżycynie.

PKS

Linie komunikacji autobusowej przebiegają prawie przez wszystkie miejscowości Gminy.

Z Ponieca kursuje:

- 20 autobusów w kierunku Leszna,
- 12 autobusów w kierunku Gostynia,
- 8 autobusów w kierunku Rawicza.

Ponadto kursują autobusy do Góry Śląskiej, Kobyлина, Pogorzeli oraz Krobi.

Sieć wodociągowa

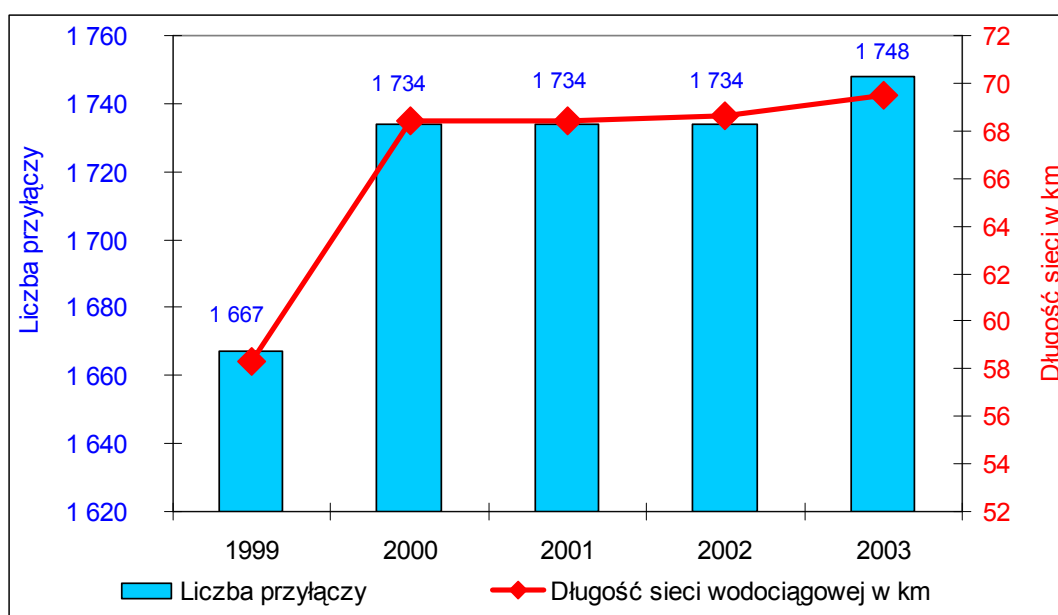
Obszar Gminy jest prawie w 100% zwodociągowany, długość sieci wodociągowej wynosi 69,5 km. Na terenie Gminy zlokalizowane są dwa ujęcia wody, a część miejscowości korzysta także z ujęć w sąsiednich gminach.

Obecnie obowiązuje następująca taryfa opłat za wodę (wg stanu na październik 2004 r.):

- a) 1,84 zł za 1 m³ – na cele zaopatrzenia ludności, służby zdrowia, szkół, przedszkoli, jednostek kulturalno oświatowych i kultury fizycznej oraz na cele produkcji rolnej i hodowlanej,
- b) 2,26 zł za 1 m³ – dla odbiorców pozostałych kategorii.

Na koniec 2003 roku liczba przyłączy wynosiła 1.748.

Wykres 2.4. Zmiany długości sieci wodociągowej i liczby przyłączy

Łączna produkcja wody w roku 2003 wyniosła 650 tys. m³, z czego sprzedano 547 tys. m³.

Warte podkreślenia jest to, iż wpływy z opłat w pełni pokrywają koszty, związane z produkcją i dostarczaniem wody. Z budżetu Gminy nie dotuje się gospodarki wodnej, ani ściekowej – finansowane są jedynie zadania o charakterze inwestycyjnym.

Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Gmina miejsko-wiejska Poniec w ostatnich latach położyła duży nacisk na ochronę środowiska, a więc przede wszystkim wód powierzchniowych i podziemnych. W tym celu zbudowano oczyszczalnię ścieków oraz stale rozbudowuje się kanalizację sanitarną.

Na terenie Gminy Poniec działają trzy oczyszczalnie ścieków. W roku 2003 zakończono budowę oczyszczalni dla miasta Ponieca, wsi Śmiłowo i Wydawy w Śmiłowie. Wsie Drzewce i Łęka Wielka korzystają z innych oczyszczalni.

W przyjętej koncepcji budowy założono, że będzie to cykl wieloletni z uwagi na ogromne nakłady finansowe, a sama budowa została podzielona na etapy:

- budowa oczyszczalni ścieków,
- budowa etapami sieci kanalizacyjnej z przyłączami w mieście Poniec i Wydawy
- budowa kanalizacji sanitarnej w Śmiłowie oraz kolejnych wsiach Gminy.

Lokalizację obiektu oczyszczalni wybrano w odległości 1 km od miasta na gruncie klasy V, obok ściany lasu, w niewielkiej odległości od Rowu Polskiego, który pełni funkcję odbiornika oczyszczonych ścieków.

Oczyszczalnię wybudowano dla przyjmowania ścieków socjalno-bytowych z kanalizacji sanitarnej i dowożonych taborem asenizacyjnym z terenu miasta i gminy Poniec. W chwili obecnej oczyszczalnia pracuje na ściekach dowożonych oraz ściekach z oddanego odcinka kanalizacji sanitarnej miasta Ponieca.

Oczyszczalnia zaprojektowana jest na przyjęcie w I etapie 630 m³/d ścieków. Obecnie oczyszczalnia przyjmuje około 80 m³ ścieków na dobę, z czego ścieki dowożone wynoszą 50%.

Ścieki pochodzą z części miasta Ponieca, ponieważ w I etapie budowy sieci sanitarnej wykonano 2 przepompownie ścieków (przy ul. Szkolnej i Gostyńskiej), sanitarną sieć grawitacyjną w ciągach ulic: Szkolna, Marszałka Focha, Wolności, Kościelna, Rynek, Drożdżyńskiego, Respądka, Parkowa ppłk. B. Śliwińskiego, część Gostyńskiej, Kościuszki i Harcerskiej o długości 3.636 mb. Do sieci tej wykonano 151 przykanalików i tyleż nieruchomości może z niej korzystać.

Opłaty za zrzut ścieków do zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych określa uchwała Rady Miejskiej w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków. Taryfy te wynoszą:

- a) 2 zł za 1 m³ – dla ludności, służby zdrowia, szkół, przedszkoli, jednostek kulturalno oświatowych i kultury fizycznej,
- b) 5 zł za 1 m³ - dla użytkowników pozostałych kategorii.

Gospodarka odpadami stałymi

Odpady z terenu Gminy Poniec wywożone są na następujące składowiska:

- Wysypisko Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie,
- Składowisko Odpadów Komunalnych w miejscowości Czmoń,
- Składowisko Odpadów w Trzebani (Gmina Osieczna),
- Gminne Składowisko Odpadów Rolniczych i Bytowych w Wydawach k. Ponieca.

Własnością Gminy Poniec jest wysypisko zlokalizowane w Wydawach. Zarządzającym tym obiektem jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Poniecu. Składowisko wyposażone jest jedynie w barakowóz oraz energię elektryczną, jest ogrodzone. Składowisko posiada zatwierdzoną instrukcję eksploatacji składowiska ważną do dnia 31 grudnia 2005 r. oraz zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania oraz odzysku odpadów ważne również do dnia 31 grudnia 2005 r.

Na składowisku przyjmowane są niesegregowane odpady komunalne - w roku 2003 przyjęto na składowisko 465,67 ton odpadów, w roku 2002 – 325,57 ton. Można przyjąć, że w latach 1999 – 2001 przyjmowano średnio po 360 ton odpadów na rok (nie prowadzono ewidencji deponowanych odpadów). Przewiduje się, że wysypisko to będzie przyjmować śmieci do końca roku 2008, a następnie zostanie poddane rekultywacji. Po tym okresie odpady z terenu Gminy Poniec według założeń mają trafić na wysypisko w Trzebani, gdzie ma powstać międzygminne składowisko odpadów dla subregionu leszczyńskiego.

Obecnie na terenie całej Gminy jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów z tworzyw sztucznych. Na terenie całej Gminy wdrażany jest natomiast projekt selektywnej zbiórki szkła białego i szkła kolorowego oraz makulatury na terenie miasta.

Zaopatrzenie w gaz

Przez Gminę przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- Dn 500 mm Odolanów –Police,
- Dn 350 mm Grodzisk – Krobia,
- Dn 400 mm Krobia – Żuchłów,
- Dn 500 mm Krobia – Żuchłów.

Na terenie miasta zlokalizowana jest stacja redukcyjno – pomiarowa I stopnia o przepustowości 3.200 m³/h, do której gaz doprowadzany jest gazociągiem Dn 100 mm, odgałęziającym się od gazociągu Krobia –Żuchłów. W Poniecu znajduje się również stacja redukcyjno – pomiarowa II stopnia o przepustowości 1.600 m³/h dla zasilania sieci gazowej niskiego ciśnienia.

Łączna długość gazowej sieci rozdzielczej na terenie działania RG Poniec wynosi 17,15 km, w tym miasto Poniec: 13,85 km, wieś Śmiłowo: 3,1 km i wieś Wydawy: 0,2 km.

Łączna ilość odbiorców wynosi 961, w tym gospodarstwa domowe – 925, a pozostali odbiorcy (przemysł , handel , usługi i inni) - 36 . Miasto Poniec - 835 odbiorców, wieś – 126.

Na terenie działania RG Poniec jest rozprowadzany gaz ziemny podgrupy GZ – 41,5 (Lw). Możliwości rozwoju sieci gazowej na terenie miasta i wsi Gminy zapewnia duża moc przepustowa stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia – obecnie wykorzystywana w 30%.

Sieć elektroenergetyczna

Przez północną część Gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia Leszno-Gostyń. Ponadto przez teren Gminy przebiegają linie średniego napięcia 15kV, które zasilają stacje transformatorowe 15/05kV rozmieszczone w mieście i na wsiach. Wszystkie miejscowości są zelektryfikowane

Telefonia

Dzięki zainstalowaniu cyfrowej centrali telefonicznej w Poniecu i Łęce Małej, na terenie miasta i gminy Poniec zainstalowane jest ok. 1.700 aparatów telefonicznych. Oznacza to, że na 1.000 mieszkańców przypada 211 stacji abonenckich. Dostawcą usług telekomunikacyjnych naziemnych jest Telekomunikacja Polska S.A.

Ponadto na terenie Ponieca znajdują się maszty z nadajnikami operatorów telefonii komórkowej – Plus Gsm, ERA Gsm i IDEA, a zasięg w/w operatorów jest bezproblemowy i ogólnodostępny.

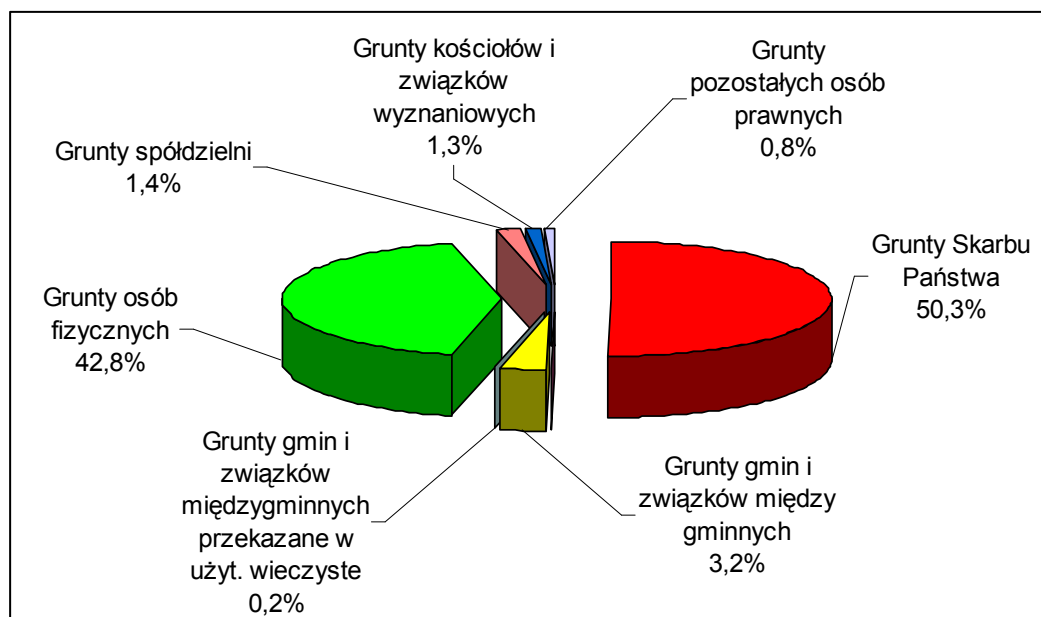
2.4.3. Własność nieruchomości

Grunty leżące na terenie Gminy Poniec, znajdują się we władaniu różnych podmiotów. Na Wykresie 2.5. zaprezentowano strukturę własności gruntów.

Z danych wynika, że 42,8% powierzchni gruntów znajduje się w posiadaniu osób fizycznych. Zdecydowana większość z nich wchodzi w skład gospodarstw rolnych. Nieco ponad 50%

powierzchni gruntów należy do Skarbu Państwa. Grunty Gminy stanowią około 3,2% powierzchni gruntów. Większość z nich wchodzi w skład zasobu gruntów komunalnych Gminy. Posiadanie przez Gminę własnych gruntów jest jej atutem, ponieważ mogą być one wykorzystane pod działalność gospodarczą oraz inwestycje komunalne. W Gminie znajdują się także grunty należące do spółdzielni, kościołów, a także innych osób prawnych.

Wykres 2.5. Struktura własności gruntów w Gminie Poniec

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Podstawowe informacje na temat mienia komunalnego miasta i gminy Poniec zostały przedstawione w Tabeli 2.3.

W strukturze gruntów komunalnych dominują drogi, które zajmują 221 ha. Gmina jest także właścicielem gruntów ornych, które w przyszłości mogą być przekwalifikowane na tereny pod działalność gospodarczą. Ponadto do Gminy należą działki budowlane o powierzchni 3,7 ha oraz działki przeznaczone na działalność przemysłowo-handlową o powierzchni 9,8 ha. Wymienione formy majątku komunalnego powinny przynosić Gminie dochody - albo jednorazowe (w przypadku sprzedaży), albo mniejsze, ale systematyczne (w przypadku dzierżawy).

Tabela 2.3. Składniki mienia komunalnego Gminy

Opis mienia komunalnego wg grup rodzajowych	1999	2000	2001	2002	2003
	łącznie ilość				
I. Grunty komunalne ogółem w ha	419,8	419,8	419,8	421,6	421,6
1. Grunty orne	59,1	59,1	59,8	60,0	60,0
2. Drogi	221,7	221,7	221,7	221,7	221,7
3. Lasy	16,9	16,9	16,9	16,9	16,9
4. Place i tereny zielone	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
5. Ogrody działkowe	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1
6. Tereny rekreacyjne	2,3	2,3	2,3	2,3	2,8
7. Działki budowlane	4,2	4,0	4,0	4,1	3,7

8. Działki przemysłowo – handlowe	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8
9. Cmentarze komunalne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Inne	92,2	92,4	91,7	93,2	93,0
II. Obiekty komunalne ogółem (liczba)	135	124	109	110	119
1. Budynki mieszkalne	38	36	31	31	34
2. Budynki niemieszkalne, budowle	67	57	47	48	54
3. Obiekty szkolne	4	5	5	5	5
4. Obiekty przedszkolne	1	1	1	1	1
5. Miejsko – gminne biblioteki	1	1	1	1	1
6. Ośrodki kultury i świetlice	18	18	18	18	18
7. Ośrodki sportu i rekreacji	6	6	6	6	6
8. Obiekty służby zdrowia	0	0	0	0	0
9. Placówki usługowo – handlowe	12	12	12	12	11
10. Inne	0	0	0	0	0

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

W skład mienia komunalnego wchodzi również 107 obiektów, w tym 31 budynków mieszkalnych. Część składników mienia komunalnego wykorzystywanych jest do realizacji zadań własnych gminy z zakresu infrastruktury społecznej. Są to budynki szkół, biblioteka, obiekty sportowo-rekreacyjne oraz obiekty ochrony zdrowia. Wymienione obiekty zazwyczaj nie przynoszą dochodów budżetowych, wręcz przeciwnie - wiążą się z nimi znaczące wydatki. Szczegółowe informacje na temat gospodarowania mieniem komunalnym zamieszczono w Tabeli 2.4.

Tabela 2.4. Wybrane informacje na temat gospodarowania mieniem komunalnym Gminy

Majątek komunalny	1999	2000	2001	2002	2003
Lokale użytkowe					
Lokale użytkowe liczba szt.	14	16	15	15	15
Lokale użytkowe powierzchnia m ²	765	1 545	1 465	1 465	1 465
Czynsz za lokale użytkowe (za 1m ²) netto	1,62/10,20	1,62/13	1,91/14,31	2,03/15,10	2,07/15,39
Środki z wynajmu lokali użytkowych	31 464	84 947	98 949	108 864	108 483
Środki ze sprzedaży lokali użytkowych	0	0	0	0	0
Mieszkania komunalne					
Czynsz za mieszkania komunalne (za 1m ²)	0,76/1,94	0,89/2,74	0,96/3,01	1,06/3,02	1,11/3,18
Środki z wynajmu mieszkań komunalnych	71 148	94 911	98 895	96 964	113 972
Sprzedaż mieszkań komunalnych szt.	7	14	8	0	0
Środki ze sprzedaży mieszkań komunalnych	40 583	75 507	67 311	0	0
Grunty komunalne					
Sprzedaż gruntów komunalnych szt.	41	27	8	8	19
Sprzedaż gruntów komunalnych ha	5	2	1	1	1
Środki ze sprzedaży gruntów komunalnych	46 536	65 814	42 335	47 629	49 194

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Z przedstawionych informacji wynika, że Gmina w różnorodny sposób gospodaruje swoim majątkiem. W rozpatrywanym okresie nastąpiła sprzedaż 103 działek gruntów komunalnych o łącznej powierzchni ok. 10 ha. Sprzedano również 29 mieszkań komunalnych.

2.4.4. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

W prawie wszystkich miejscowościach Gminy istnieją zabytkowe obiekty objęte ochroną wynikającą z wpisu do rejestru zabytków, bądź kwalifikujących się do umieszczenia w rejestrze.

Tabela 2.5. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Miejscowość	Obiekt	Nr w rejestrze	Data wpisu
PONIEC	- zespół budowlany i założenie urbanistyczne miasta	1181A	11.05.1991
	- kościół pw. Narodzenia NMP	42/280A	07.03.1931
	- brama w murze otaczającym cmentarz parafialny	503/1092A	29.04.1970
	- Ratusz	191/9A	30.10.1964
	- Dom, Rynek 4	609/1401A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 6	610/1402A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 9	611/1403A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 26	612/1404A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 27	613/1405A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 28	614/1506A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 30	615/1407A	24.02.1973
	- Dom, Rynek 31	151/592A	25.01.1957
	- Stanowisko archeologiczne (st.1) – grodzisko wczesnośredniowieczne	291/A	15.10.1968
CZARKOWO	- oficyna dworska	122/522A	14.04.1956
	- ruiny na wysepce otoczone fosą	123/533	14.04.1956
	- spichlerz dworski	255/236A	11.09.1968
DRZEWCZE	- dwór i park krajobrazowy	658/1661A	16.12.1974
	- spichlerz dworski 1860r.	1352A	06.01.1993
DZIĘCZYNA	- park dworski	1404A	14.04.1993
	- spichlerz dworski	1346A	23.12.1993
JANISZEWO	- dworek nr 31 z 1870r,	1358A	13.01.1993
ŁĘKA WIELKA	- pałac	256/237A	11.09.1968
	- spichlerz dworski	159/600A	29.01.1957
	- park krajobrazowy, spichlerz dworski z 1845r. Dom Rządcy z 1905r.	1397A	10.05.1993
ROKOSOWO	- pałac	257/238A	11.09.1968
	- park krajobrazowy	143/78A	25.01.1957
	- stodoła z 1860r. Folwarczna	1354A	09.01.1993
	- spichlerz z XIX w. Folwarczny	1355A	09.01.1993
SARBINOWO	- dwór	160/601	01.02.1957
	- figura przydrożna Matki Boskiej z Dzieciątkiem		
	- park dworski	179/79A	11.02.1957
	- budynek mieszkalny nr 9 z 1860r. (bryła i	1359A	14.01.1993

	elewacje) - spichlerz folwarczny	1356A	11.01.1993
WASZKOWO	- kościół poewangelicki pw. Św. Antoniego - dworek - stodoła folwarczna	173/616A 473/1029A 1348A	11.02.1957 12.03.1970 09.01.1993
WYDAWY	- oficyna dworska - układ przestrzenny i zespół budowlany założenia dworsko-folwarczno	169/612A 1351A	11.02.1957 04.01.1993
ŻYTOWIECKO	- kościół pw. Św. Stanisława - brama w murze przy kościele - budynek spichlerza	73/328A 217/128A 1383A	14.01.1950 10.07.1968 09.02.1993

Miasto i gmina Poniec są obszarem dość zasobnym w cenne zabytki. Do najważniejszych należą wymienione poniżej obiekty.

Zespół kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Poniecu, ul. Kościelna - wzmiankowany w 1309 r., obecny kościół murowany z I poł. XV wieku, przebudowany w 1786 r. Od 1571 r. do 1606 r. we władaniu Braci Czeskich. Budowa wieży i przebudowa wewnątrz następuje około 1778 r. i w końcu XVIII w. z fundacji Maksymiliana Mielżyńskiego. Otoczony murem z bramą kościelną murowaną z I poł. XIX wieku. Jest to kościół gotycki z wieżą i wnętrzem klacystycznym, orientowany. Murowany z cegły w układzie polskim, otynkowany.

Zespół dawnego kościoła protestanckiego w Poniecu ul. Szkolna - obecnie kościół rzymsko – katolicki pw. Chrystusa Króla, neogotycki, murowany 1864r., dawna pastorówka, obecnie budynek mieszkalny ul. Szkolnej murowany w latach 1860 – 1870. Na terenie gdzie obecnie znajduje się kościół w przeszłości znajdował się zamek właścicieli miasta\

Ratusz w Poniecu ul. Rynek 24 murowany 1843 r., eklektyczny z zabytkową wagą miejską z 1777 r. Na wieży Ratusza umieszczono zegar przeniesiony z wieży kościoła rzymskokatolickiego, w 1875 zastąpiony nowym.

Zespół dawnego szpitala Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Poniecu, ul. Kościuszki 7 – obecnie Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Gostyniu – szpital w Poniecu budynek szpitala został wybudowany w 1896 r. Część zespołu budynków stanowi kaplica przyszpitalna – murowana także w 1896 r.

Pałac w Łęce Wielkiej – zbudowany w 1870 r. przez Leona Mielżyńskiego w stylu angielskiego gotyku.

Pałac w Rokosowie – zbudowany wg planów architekta Fryderyka Augusta Stullera, w stylu gotyku romantycznego. Budowę ukończono w 1847 r. Pałac wybudowany został dla Józefa Mycielskiego. Pałac położony jest w parku (ostatnio został odnowiony) ze starym drzewostanem i otoczony z trzech stron fosą. Zbudowany został w stylu gotyku romantycznego na planie prostokąta. Na uwagę zasługują: w przyziemiu duży westybul nakryty sklepieniem krzyżowym, na parterze salon ze stropem stiukowym pokrytym polichromią oraz kaplica neogotycka ze sklepieniem krzyżowo-żebrowym.

Dworek i park w Drzewcach – zbudowany ok. 1860 r. na starych XIII wiecznych fundamentach. Przebudowany i rozbudowany w końcu XIX i początkach XX wieku. Dekoracja sztukatorska neoklasycystyczna.

Kościół pw. Św. Antoniego w Waszkowie, o skromnej formie zbudowany w 1635 r. dla Braci Czeskich, do 1945 ewangelicki. Ostatnio wyremontowany.

Kościół parafialny pw. św. Stanisława Biskupa w Żytowiecku, zbudowany w II poł. XVIII wieku w stylu późnego baroku i z takimż wyposażeniem. Wokół kościoła stary mur z kaplicą grobową.

2.4.5. Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów Gminy Poniec w sferze zagospodarowania przestrzennego należy zaliczyć:

- wzrost zanieczyszczenia powietrza w związku przede wszystkim ze zwiększającym się natężeniem ruchu samochodowego,
- wzrost hałasu w związku z wzmożeniem ruchu kołowego,
- brak obwodnicy Ponieca,
- częściowo nieutwardzone drogi gminne,
- zły stan techniczny części dróg gminnych i powiatowych
- brak chodników przy drogach gminnych,
- brak kanalizacji sanitarnej w części miasta oraz na wsiach.

2.5. Gospodarka

2.5.1. Główni pracodawcy

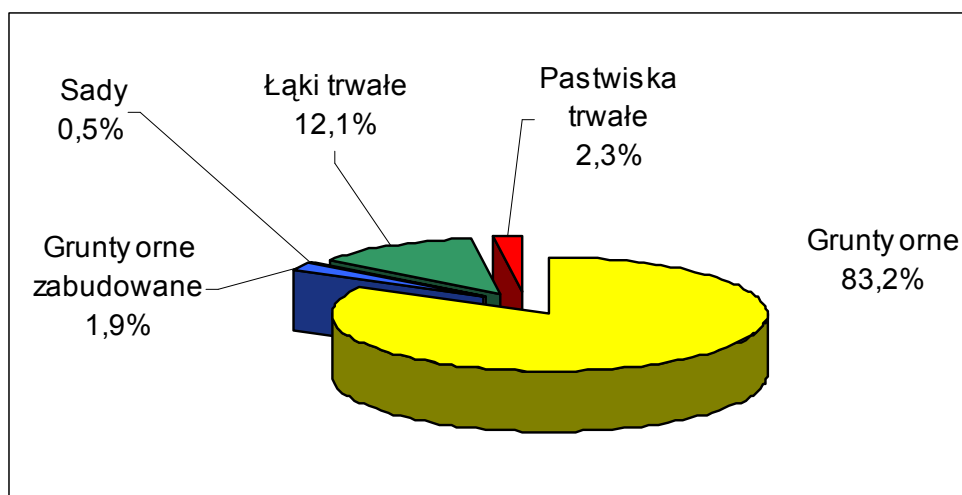
Rolnictwo

Biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia mieszkańców Gminy Poniec, dominującym sektorem gospodarczym i głównym „pracodawcą” jest rolnictwo. Gminne rolnictwo charakteryzuje się wysoką efektywnością produkcyjną. Dominującym sektorem w rolnictwie jest sektor indywidualny prowadzący produkcję mieszaną. W 2003 roku na terenie Gminy funkcjonowało 639 gospodarstw rolnych o średniej powierzchni około 11 ha, a więc nieco mniejszej od średniej w krajach dawnej Unii Europejskiej. Produkcja roślinna podporządkowana jest produkcji zwierzęcej prowadzonej w każdym gospodarstwie rolnym.

Średnie plony zbóż to 40,5 q z 1 ha, buraków cukrowych 450 q/ha. Obsada inwentarza na 100 ha to 70 sztuk bydła w tym 27 sztuk krów; trzody chlewnej 676 szt. w tym 51 macior.

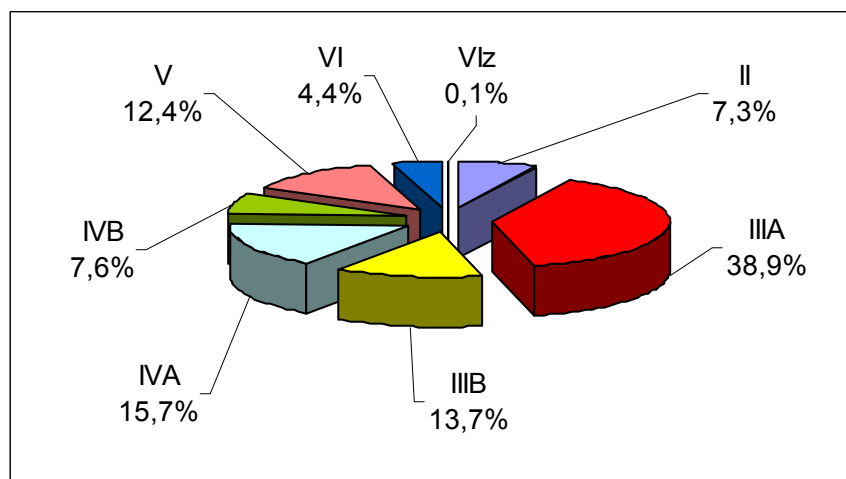
Szczegółowe informacje na temat zagospodarowania użytków rolnych zaprezentowano na Wykresie 2.6. W użytkach rolnych dominują grunty orne, które stanowią ponad 83% powierzchni użytków rolnych.

Wykres 2.6. Struktura użytków rolnych w Gminie Poniec

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

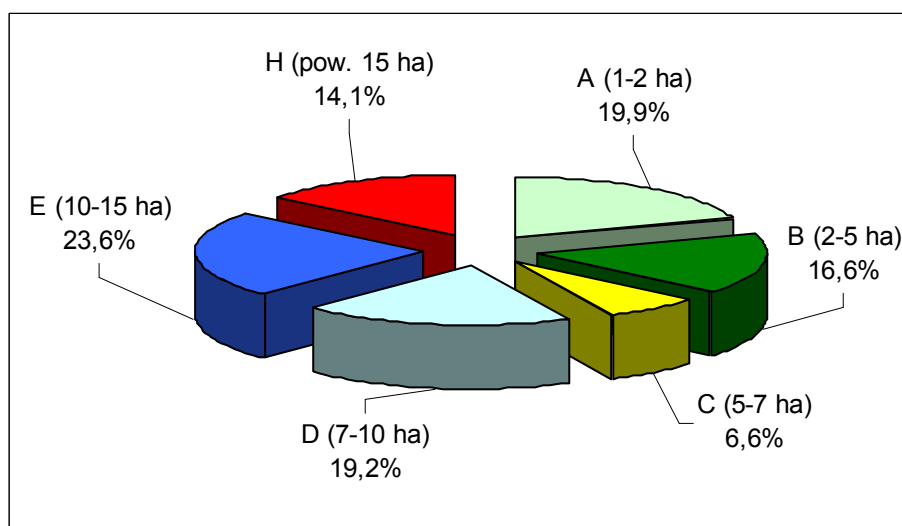
Łąki i pastwiska zajmują w sumie prawie 15% powierzchni użytków rolnych, a sady tylko 0,5%. Na opłacalność prowadzenia gospodarki rolnej oddziałuje rodzaj klasy bonitacyjnej gleby. Klasy bonitacyjne gruntów ornych zaprezentowano na Wykresie 2.7.

Wykres 2.7. Klasy bonitacyjne gruntów ornych w Gminie Poniec

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

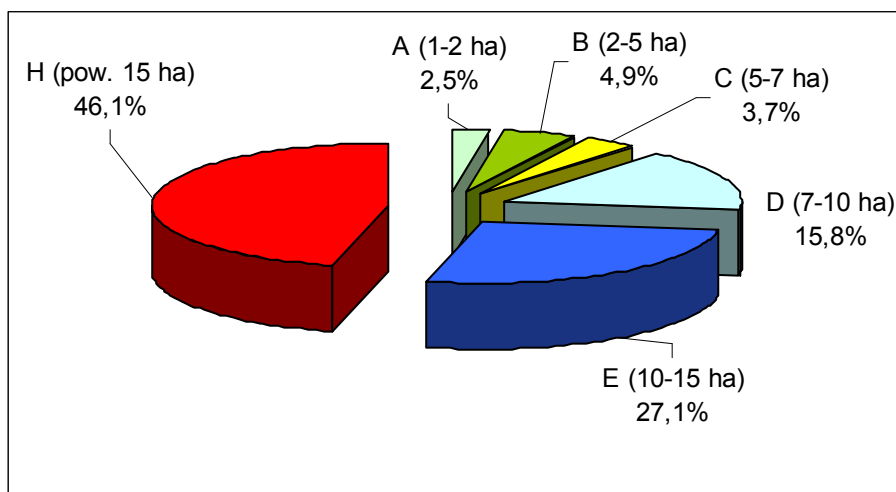
Z danych wynika, że w Gminie dominują grunty klasy II, IIIa oraz IIIb, które zaliczane są do gleb bardzo dobrych. Grunty w tych klasach stanowią łącznie około 60% powierzchni gruntów ornych. Nieco ponad 23% powierzchni użytków ornych stanowią gleby klasy IVa i IVb. Niecałe 17% stanowią grunty najsłabsze klasy V i VI.

Gospodarstwa rolne, zlokalizowane na terenie Gminy charakteryzują się zróżnicowaną wielkością. Informacje na temat wielkości gospodarstw rolnych zaprezentowano na Wykresach 2.8. oraz 2.9.

Wykres 2.8. Odsetek gospodarstw rolnych według wielkości

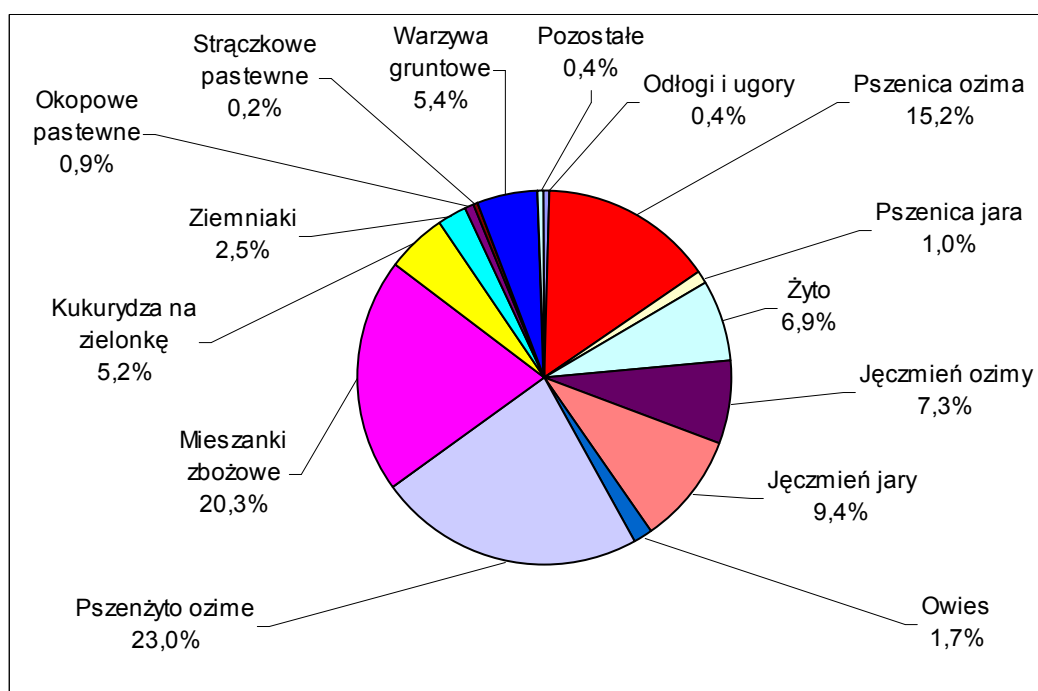
Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

W Gminie dominują gospodarstwa małe, o areale od 1 do 5 ha. Gospodarstwa te stanowią około 43% liczby gospodarstw, ale zajmują zaledwie około 7% łącznej powierzchni gospodarstw. Dużych gospodarstw, o powierzchni powyżej 15 ha, jest w gminie 90. Ich łączna powierzchnia wynosi około 46% powierzchni wszystkich gospodarstw. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w Gminie wynosi nieco ponad 11 ha i jest podobna do średniej dla województwa wielkopolskiego.

Wykres 2.9. Odsetek powierzchni gospodarstw rolnych w Gminie Poniec

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Na Wykresie 2.10. przedstawiono strukturę upraw gospodarstw rolnych.

Wykres 2.10. Struktura upraw gospodarstw rolnych

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Dobre klasy bonitacyjne gleb umożliwiają produkcję pszenicy, jęczmienia, pszenżyta ozimego, mieszanek zbożowych, kukurydzy. Wysoki wskaźnik bonitacji gleb predysponuje je do produkcji „zdrowej żywności”.

Ponadto w Gminie prowadzi się intensywną hodowlę bydła (ponad 5 tys. sztuk, w tym 2 tys. krów w 2003 r.) oraz trzody chlewnej (ponad 40 tys. sztuk, w tym ponad 3 tys. loch).

Podmioty gospodarcze

W Gminie nie występują duże zakłady przemysłowe, jest natomiast wiele drobnych podmiotów gospodarczych (ponad 400). Najważniejszych pracodawców przedstawiono w Tabeli 2.6.

Tabela 2.6. Najwięksi pracodawcy w Gminie Poniec

Nazwa podmiotu	Rodzaj działalności	Szacunkowe zatrudnienie
Huty Szkła „GLOSS” Poniec, Wałbrzych Sp. C.	Produkcja szkła gospodarczego, wytwarzanie i szlifowanie szkielek ozdobnych i kryształów	126
Tartaczniactwo i Wytwórnia Parkietów i Listew „WOLDREW” Sp. Jawna	Tartaczniactwo, produkcja parkietów i listew, eksport i import.	92
„SIERAKOWSKI I SYN” S.C.	Ślusarstwo, mechanika maszyn, produkcja powozów i bryczek sportowych, eksport	47
Zakłady Mięsne „ŁAGROM” w Poniecu	Skup żywca wieprzowego i wołowego, sprzedaż półtuszy wieprzowych i ćwierćtuszy wołowych, części porzoborowych, podrobów i tłuszczu	106
GALWANOTECHNIKA- LAMPY I AKCESORIA DO POWOZÓW KONNYCH Rosik Justyna i Józef Sp. C.	Ślusarstwo w/g indywidualnych zleceń dla powozów konnych, cynkowanie galwaniczne, elementy do powozów, lampy do powozów konnych	30
Zakład Stolarski Andrzej Sierakowski w Poniecu	Stolarstwo, produkcja, handel i usługi	28
„MIXT” sp. z oo w Poniecu	Skup i przerób zboża, sprzedaż mąki i otrąb	24

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

2.5.2. Struktura podstawowych branż na terenie Gminy

Informacje na temat liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie zamieszczono w Tabeli 2.7.

Tabela 2.7. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie według branż

Podmioty gospodarcze w rejestrze Gminy	1999	2000	2001	2002	2003
RAZEM	409	419	447	453	451
Budownictwo	42	44	51	52	48
Gastronomia	9	10	11	11	11
Handel	166	158	167	163	156
Informatyczne	2	2	2	2	2
Produkcyjno – usługowe	29	30	24	27	27
Pozostałe usługi niematerialne	90	96	107	110	113
Pozostałe usługi materialne	18	17	16	15	15
Produkcja wyrobów	9	9	8	8	6

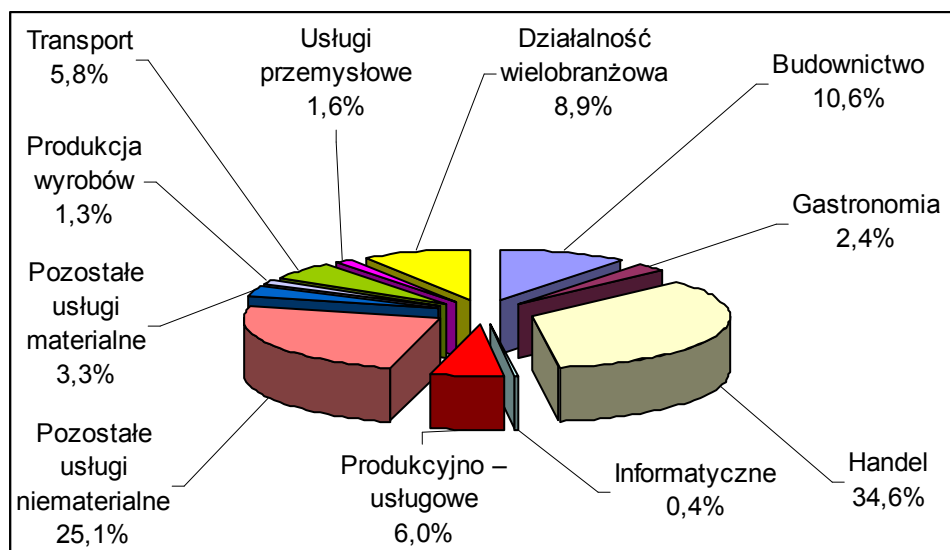
Transport	25	27	27	26	26
Usługi przemysłowe	7	7	6	6	7
Działalność wielobranżowa	12	19	28	33	40

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Z przedstawionych danych wynika, że w poszczególnych latach nieznacznie zwiększała się liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie. W 2003 roku liczba tych podmiotów wynosiła 451 i była o 10% większa niż w roku 1999. Działalność gospodarcza dotyczy przede wszystkim handlu (35% wszystkich podmiotów). Ponad 10% podmiotów gospodarczych koncentruje swoją działalność w budownictwie. W stosunku do 1999 roku znacząco wzrósł udział podmiotów, zajmujących się usługami niematerialnymi. W 2003 roku na 1.000 mieszkańców Gminy przypadało 57,3 podmiotów gospodarczych (zarejestrowanych w Gminie), co należy do wartości przeciętnych dla gmin o wielkości i profilu Ponieca.

Informacje na temat podstawowych branż działalności gospodarczej w 2003 roku zobrazowano na Wykresie 2.11.

Wykres 2.11. Struktura podmiotów gosp. zarejestrowanych w Gminie w 2003 roku

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Dane dotyczące ilości osób zatrudnionych w poszczególnych sektorach gospodarki w latach 1999-2002 są niepełne, gdyż Urząd Statystyczny prowadzi ewidencję pracujących wg sektorów gospodarki bez rolników indywidualnych i duchownych oraz zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących nie przekracza 9.

Tabela 2.8. Zatrudnieni wg sektorów gospodarki

Lata	Ogółem	W tym kobiety	Z liczby ogółem w sektorze			
			Rolniczym	Przemysłowym	Usługi	
					Rynkowe	nierynkowe
2002	1012	380	159	475	152	226
2001	953	375	170	421	131	231
2000	916	362	160	399	125	232
1999	1015	405	192	398	190	235

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

2.5.3. Rynek pracy

Informacje na temat aktywności ekonomicznej mieszkańców przedstawiono w Tabeli 2.9.

Około 44% ludności miasta i gminy Poniec jest biernych zawodowo. Ludność bierną zawodowo stanowią osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały lub poszukiwały, ale nie były gotowe do jej podjęcia w badanym tygodniu i następnym. Dominującą część tej grupy stanowi ucząca się młodzież, która za kilka lat wejdzie na rynek pracy. Władze gminy powinny skoncentrować się na pozyskiwaniu nowych inwestorów, którzy w przyszłości stworzyliby nowe miejsca pracy.

Tabela 2.9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (stan w dniu 20 maja 2002 roku)

Wykształcenie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status	Współczynnik aktywności zawodowej	Współczynnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
		w %							
Ogółem	3901	2276	1978	298	1618	7	58,4	50,8	13,1
Wyższe	100	92	84	8	8	-	92	84	8,7
Średnie	616	471	428	43	144	1	76,6	69,6	9,1
Zasadnicze zawodowe	1367	1087	925	162	277	3	79,7	67,8	14,9
Podstawowe ^{a)}	1818	626	541	85	1189	3	34,5	29,8	13,6

Uwaga: a) Podstawowe ukończone, nieukończone i bez wykształcenia szkolnego

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 16.

Współczynnik aktywności zawodowej, czyli procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii, wynosi w Gminie 58,4%. Największą aktywność zawodową wykazują osoby z wykształceniem wyższym, najniższą – z wykształceniem podstawowym. Współczynnik zatrudnienia w Gminie wynosi 50,8%. Oznacza on udział osób pracujących w liczbie ludności ogółem (lub w ludności danej grupy). Część mieszkańców, dzięki rozwiniętej komunikacji dojeżdża do pracy poza teren Gminy. Im wyższe wykształcenie tym wyższy wskaźnik zatrudnienia. Oba wskaźniki różnią się wysokością, gdyż nie wszyscy aktywni zawodowo są zatrudnieni.

Więcej nt. bezrobocia w punkcie 2.6.1. niniejszego opracowania.

2.5.4. Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów Gminy w sferze gospodarki można zaliczyć:

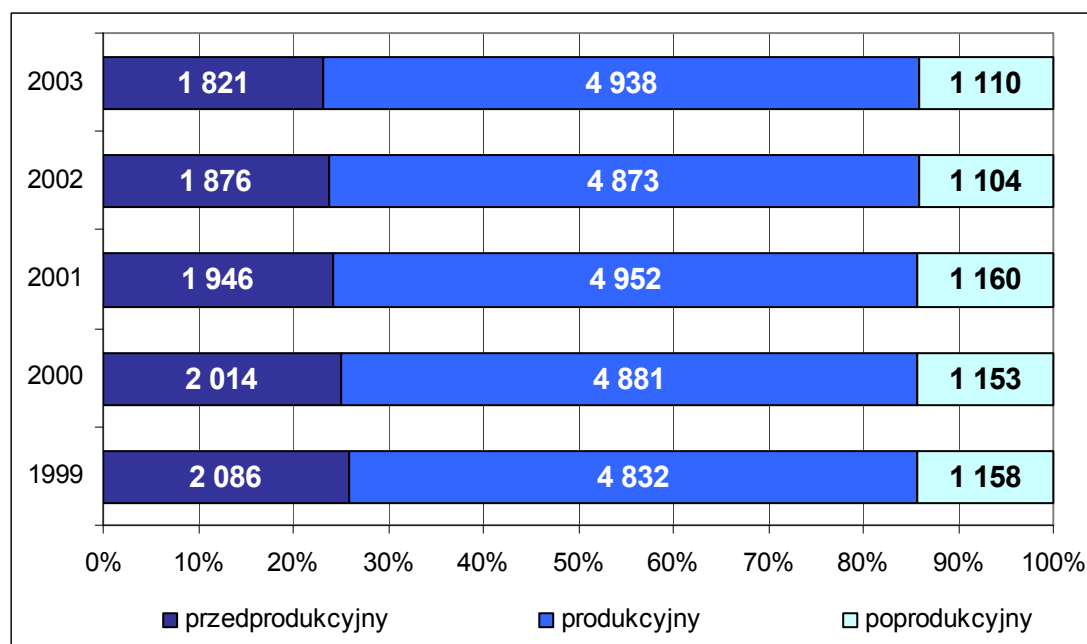
- stosunkowo niewielki rozwój innych dziedzin gospodarki, poza dobrze rozwijającym się rolnictwem,
- zbyt mała liczba firm przetwórstwa rolnego,
- konieczność podnoszenia kwalifikacji osób aktywnych zawodowo, szczególnie z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym,
- konieczność doskonalenia i podwyższania kwalifikacji osób z wykształceniem średnim.

2.6 Sfera społeczna

2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

Za zaliczeniem Gminy Poniec do gminy ludzi młodych, przemawia stosunkowo wysoki odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym. Informacje na ten temat przedstawiono na Wykresie 2.12.

Wykres 2.12. Ludność Gminy w podziale na wiek przed-, po- i produkcyjny²

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Udział ludności w wieku produkcyjnym wynosi 62,8%, czyli podobnie do średniej krajowej. Warto podkreślić, że prawie 3.200 osób, zaliczane jest do tzw. ludności mobilnej (mężczyźni i kobiety w wieku 18–44 lata), potencjalnie zdolnej i skłonnej do zmiany miejsca zamieszkania i wykonywanego zawodu. Jednocześnie Gmina jest rozwojowa, gdyż ponad 23% jej ludności jest w wieku przedprodukcyjnym. Ta grupa wiekowa stanowi kapitał ludzki na przyszłe lata. Około 14% stanowi ludność w wieku poprodukcyjnym.

Taka struktura ludności oddziałuje zarówno na dochody, jak i wydatki budżetowe. Niezbędne jest ponoszenie nakładów finansowych na stwarzanie dogodnych warunków rozwoju dla osób młodych. Trzeba też stwarzać szansę podjęcia w przyszłości zatrudnienia w Gminie i pozostania w niej.

W Tabeli 2.10. zamieszczono informacje na temat ludności Gminy z uwzględnieniem płci i wykształcenia. Strukturę ludności powyżej 13 roku życia z uwzględnieniem poziomu wykształcenia zobrazowano także na Wykresie 2.13.

Z danych wynika, że tylko 3,7% mieszkańców powyżej 13 roku życia ma wykształcenie wyższe. Podobny odsetek zakończył edukację na poziomie średnim ogólnokształcącym. 1,7% mieszkańców zakończyło edukację na poziomie policealnym. Podobnie jak w skali całego

² Do grupy ludności w wieku produkcyjnym zaliczono mężczyzn w wieku 18–64 lat oraz kobiety w wieku 18–59 lat.

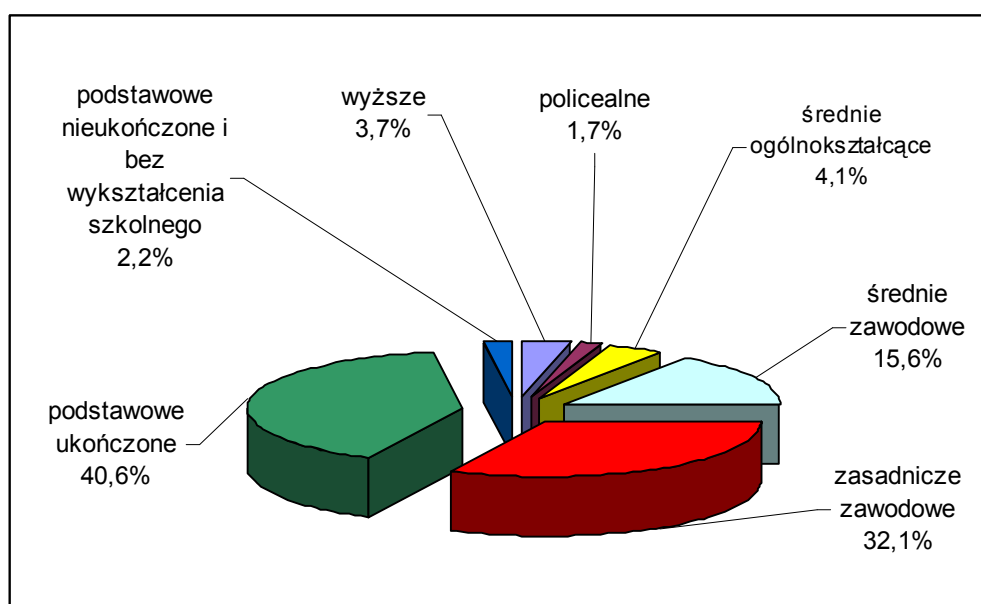
powiatu, jak również województwa, w strukturze ludności dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym. Wskaźniki te są jednak niższe niż dla całego powiatu i województwa. Około 2% ludności nie ukończyło szkoły podstawowej (nie ma wykształcenia). Niski poziom wykształcenia często znajduje odzwierciedlenie w niskim poziomie kwalifikacji zawodowych i powoduje trudności ze znalezieniem pracy. Warto podkreślić, że poziom wykształcenia kobiet jest wyższy niż mężczyzn. Niestety, także więcej kobiet niż mężczyzn ma wykształcenie podstawowe.

Tabela 2.10. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci (stan na 20 maja 2002 roku)

Grupy wieku	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policjalne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				razem	ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓLEM	6 545	244	108	1 293	271	1 022	2 099	2 658	143	-
19 lat i mniej	999	-	-	54	22	32	93	786	66	-
20-29	1 246	84	41	464	89	375	528	122	7	-
30-39	1 063	49	19	259	34	225	547	185	4	-
40-49	1 150	59	31	277	62	215	479	297	7	-
50-59	828	34	13	140	44	96	289	346	6	-
60-64	329	9	2	31	8	23	59	223	5	-
65 lat i więcej	930	9	2	68	12	56	104	699	48	-
Wiek nieustalony	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MĘŻCZYŹNI	3 195	90	28	589	67	522	1 331	1 102	55	-
KOBIETY	3 350	154	80	704	204	500	768	1 556	88	-

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 4.

Wykres 2.13. Ludność Gminy Poniec według poziomu wykształcenia

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 4.

W Tabeli 2.11 przedstawiono strukturę ludności według głównego źródła utrzymania. Z danych wynika, że własne źródło utrzymania posiada około 60% mieszkańców Gminy. Pozostali są na czyimś utrzymaniu - dotyczy to przede wszystkim dzieci i młodzieży. Podstawowym źródłem utrzymania dla 45% mieszkańców Gminy jest praca najemna. 18% mieszkańców utrzymuje się z pracy w swoim gospodarstwie rolnym.

Tabela 2.11. Ludność według głównego źródła utrzymania (stan na 20 maja 2002 roku)

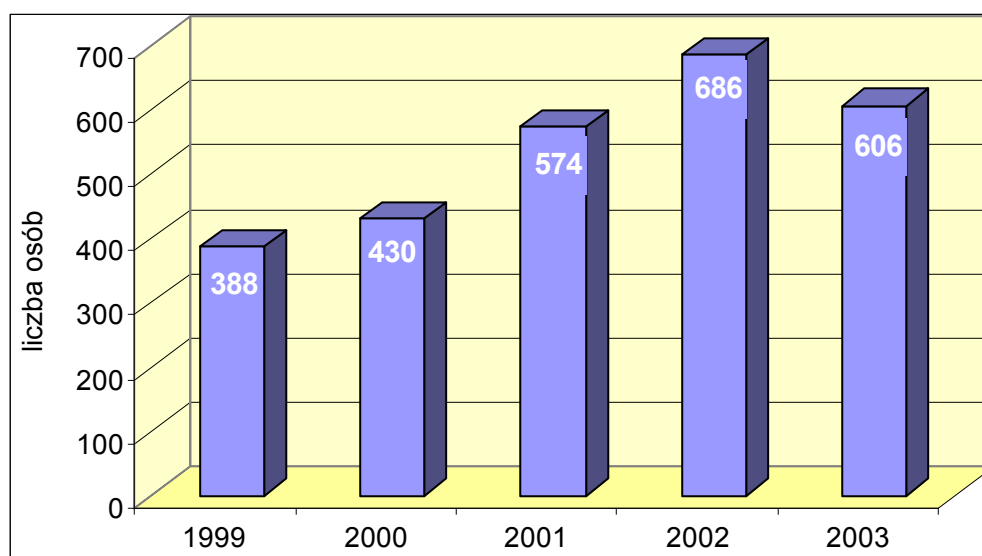
Wyszczególnienie	Ogółem	Utrzymujący się z:							nie ustalono
		pracy lub najmu				pozostałych źródeł			
		razem	najemnej	na rachunek własny lub z dochodów z najmu		razem	w tym:		
				razem	w tym w swoim gospodarstwie rolnym		emerytury	renty	
Ogółem	7 898	5 379	3 540	1 839	1 418	2 514	1 089	957	5
Posiadający własne źródło utrzymania	4 782	2 833	1 825	1 008	815	1 949	942	744	-

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 7.

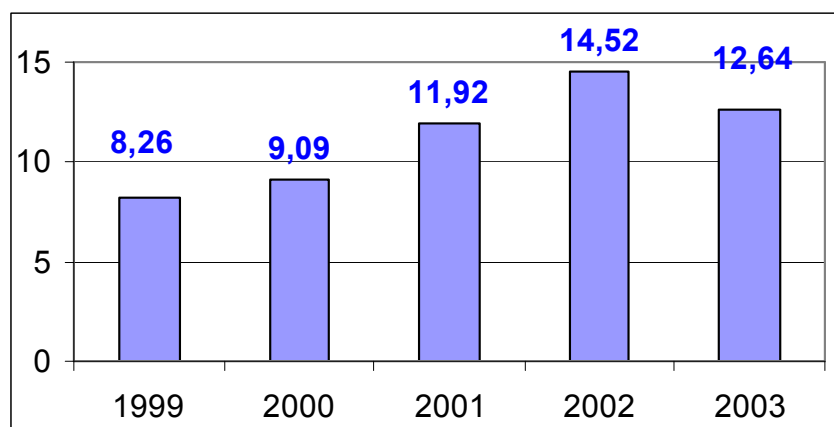
Bezrobocie

Poziom bezrobocia w Gminie Poniec od kilku lat utrzymuje się na poziomie zdecydowanie niższym od średniej krajowej. Na koniec roku 2003 stopa bezrobocia na terenie Gminy kształtowała się na poziomie 12,6%. Do roku 2002 stopa bezrobocia dynamicznie rosła, a od tego czasu tendencja ta przyjęła odwrotny kierunek.

Wykres 2.14. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Poniec w latach 1999-2003

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

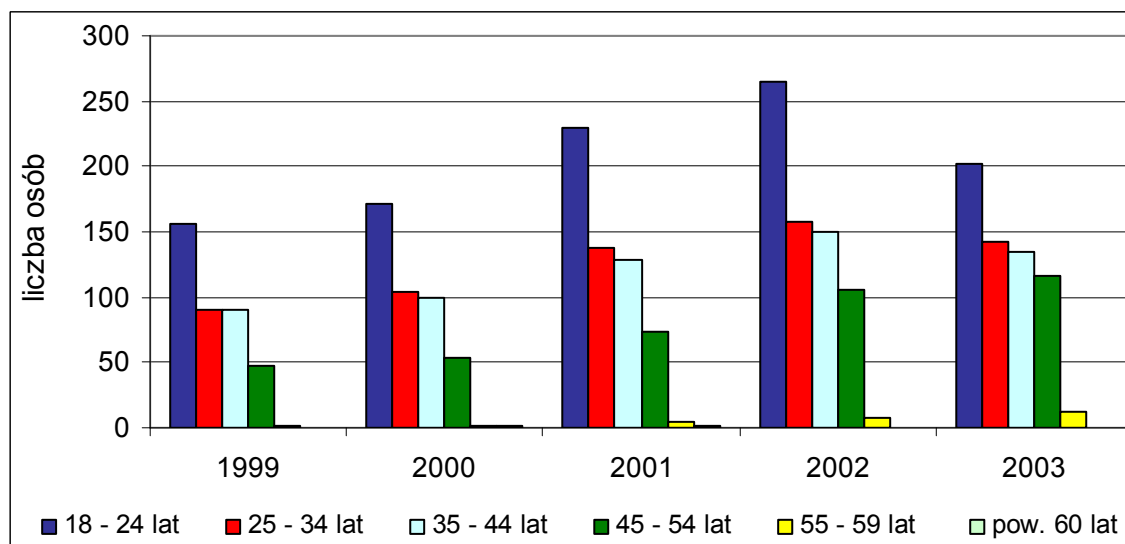
Wykres 2.15. Stopa bezrobocia w Gminie Poniec w latach 1999-2003 (stan na 31 XII)

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Dokładna analiza bezrobocia przeprowadzana jest według następujących kryteriów:

- wieku bezrobotnych,
- czasu pozostawania na bezrobociu,
- wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych,
- stażu pracy bezrobotnych.

a) Struktura wiekowa osób bezrobotnych

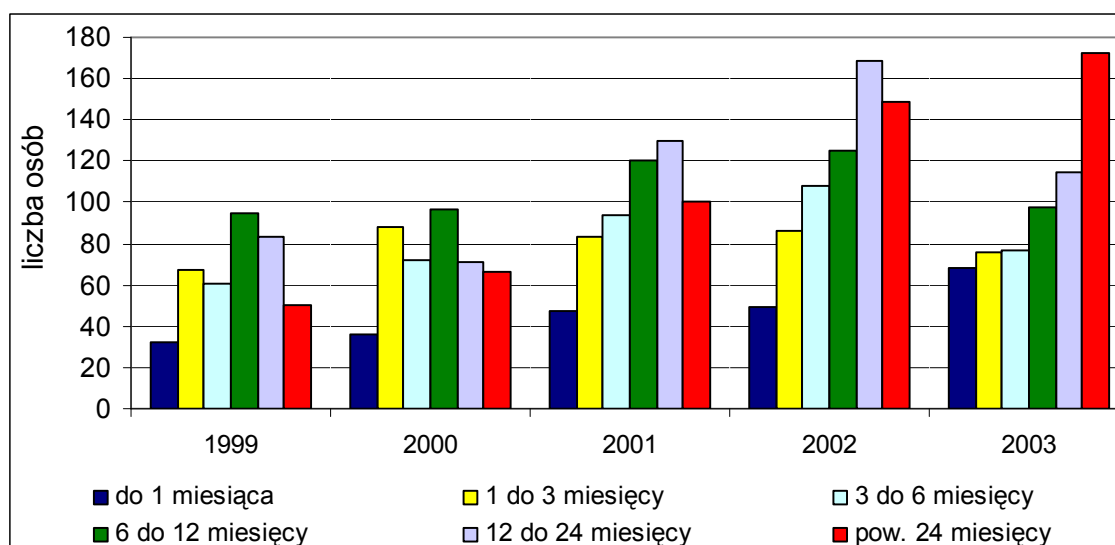
Wykres 2.16. Struktura wiekowa osób bezrobotnych

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

W ciągu ostatnich 5 lat proporcje między grupami wiekowymi osób bezrobotnych uległy pewnym zmianom. Od roku 2002 wyraźnie spadła liczba osób bezrobotnych w wieku do 24 lat. W pozostałych grupach wiekowych przez ostatnie kilka lat nie odnotowano większych zmian liczby osób bezrobotnych, choć należy zauważyć, że wzrasta liczba osób w wieku 45-54 lat.

b) Czas pozostawania na bezrobociu

Wykres 2.17. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania na bezrobociu

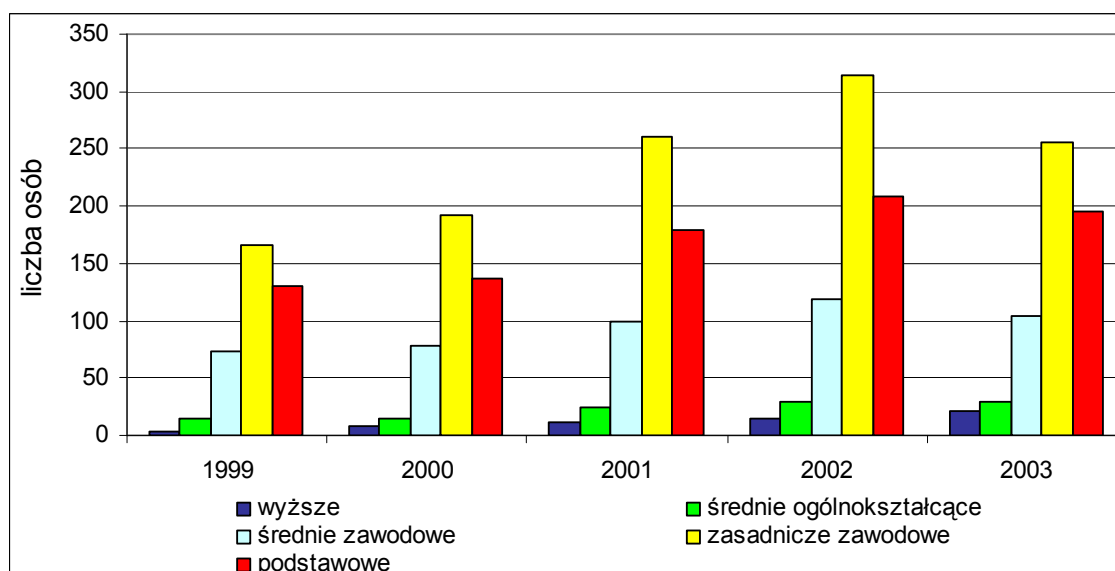

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Niepokojącym zjawiskiem jest dynamiczny wzrost liczby długotrwale bezrobotnych - powyżej 24 miesięcy. Podczas gdy w 1999 roku było ich jeszcze 50, to w 2003 roku już 172 osoby. Są oni niestety najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych. Jest to jednak typowa struktura jak w większości gmin w Polsce.

c) Wykształcenie zarejestrowanych osób bezrobotnych

Wykres 2.18. Struktura bezrobotnych według wykształcenia

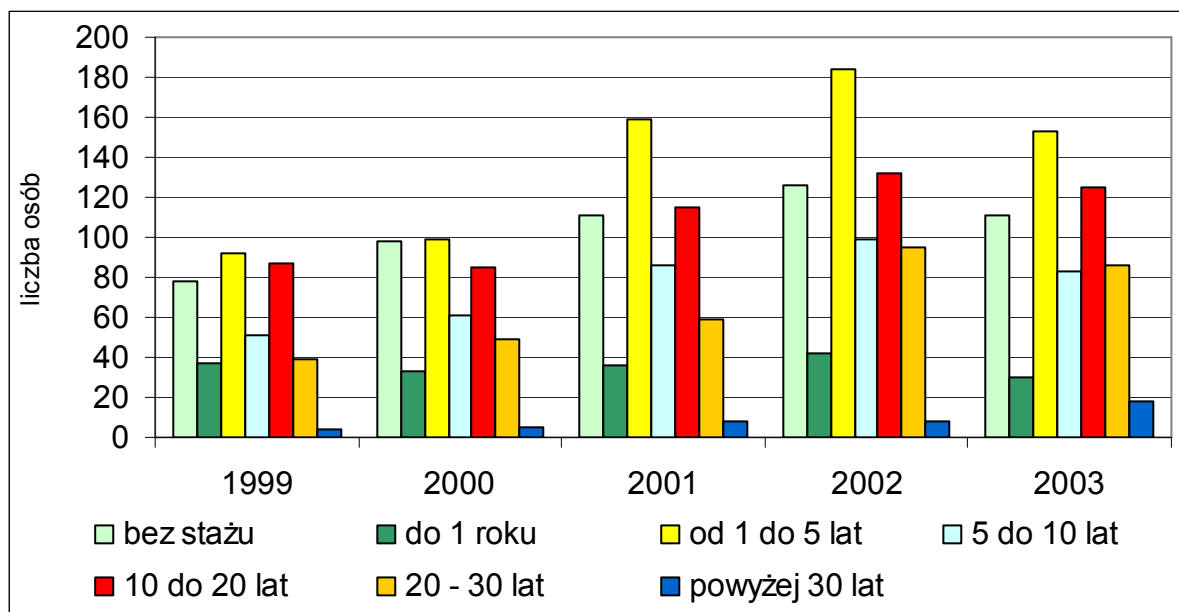

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Biorąc pod uwagę kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych, można zauważyć, że od lat najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym. Najmniej jest bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym. Sytuacja taka świadczy o celowości zdobywania wykształcenia.

d) Staż pracy osób bezrobotnych

Wykres 2.19. Struktura bezrobotnych według stażu pracy

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Analizując rynek bezrobotnych według kryterium stażu pracy okazuje się, że najliczniejsza jest grupa osób, które wcale nie pracowały oraz które zdołały przepracować do 5 lat. W ostatnich latach wzrosła również liczba osób z długim stażem pracy.

2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

Pod hasłem „jakość życia” rozumiemy ogół warunków życia ludności w Gminie. Składają się na to i warunki mieszkaniowe, i poziom wyposażenia w usługi, i rynek pracy, ale także jakość środowiska przyrodniczego oraz poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Warunki mieszkaniowe, rynek pracy i poziom usług wiążą się nierozdzielnie z demografią – rozwojem ludnościowym Gminy, we wszystkich jego aspektach.

Zaopatrzenie w wodę oraz odprowadzanie ścieków sanitarnych

Gazownictwo

Usuwanie odpadów

Transport publiczny

Sytuację w tych aspektach życia przedstawiono w punkcie 2.4.2. *Infrastruktura techniczna* niniejszego opracowania.

Sytuacja mieszkaniowa

Najważniejsze dane dotyczące sytuacji mieszkaniowej w Gminie zestawiono w Tabeli 2.12.

Tabela 2.12. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zamiesz- kane stale ¹⁾	Przeznaczone do czasowego lub sezonowego zamieszkania (jako drugie mieszkania)		Wykorzys- tywane wyłącznie do prowadze- nia działalności gospod.	Niezamieszkałe (wolne)		
			zamieszkałe czasowo	Niezamie- szkałe		przezna- czone do stałego zamie- szkania	przezna- czone do rozbiórki, opuszczone	o nieusta- lonym przezna- czeniu
OGÓŁEM	2 168	2 020	27	3	-	85	27	6
stanowiące własność:								
Osób fizycznych	1 898	1 782	25	2	-	70	16	3
Spółdzielni mieszkaniowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Gminy	120	112	1	-	-	4	1	2
Skarbu Państwa	63	48	-	-	-	4	10	1
Zakładów pracy	74	65	1	1	-	7	-	-
Pozostałych podmiotów	13	13	-	-	-	-	-	-
Nieustaloną	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 19.

Z informacji podanych w tabeli wynika, że w strukturze własnościowej mieszkań zdecydowanie dominują mieszkania, należące do osób fizycznych. Stanowią one 87,5% wszystkich budynków mieszkalnych. W Gminie nie jest rozwinięte budownictwo spółdzielcze. Z kolei własnością komunalną gminy jest 120 mieszkań.

Położenie Gminy oraz istniejące uzbrojenie terenu przeciętnie zachęcają do inwestowania w budownictwo mieszkaniowe. Mimo to, warto zauważyć, że w 2003 roku wydano 11 pozwoleń na budowę domów jednorodzinnych, a do użytku oddano 11 domów jednorodzinnych. Sytuacja taka jest korzystna dla Gminy, ponieważ poszerza się tzw. baza podatkowa (m.in. rośnie powierzchnia nieruchomości do opodatkowania).

Wyposażenie mieszkań w instalacje

W Tabeli 2.13. przedstawiono zbiorcze informacje, dotyczące wyposażenia mieszkańców w instalacje.

Dane zaprezentowane w tabeli potwierdzają wcześniejsze obserwacje, dotyczące rozwoju poszczególnych sieci instalacyjnych. Ponad 98% mieszkańców w Gminie ma dostęp do wodociągu, 89% do ustępu spłukiwanego, a 90% do łazienki. Największym problemem jest nie korzystanie z sieci kanalizacyjnej i gazowej przez mieszkańców wsi.

Tabela 2.13. Mieszkania zamieszkałe stale według wyposażenia w instalacje oraz ludność w tych mieszkaniach (stan w dniu 20 maja 2002 roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE m - mieszkania l - ludność	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w					
		wodociąg			ustęp splukiwany		
		razem	z sieci	lokalny	razem	z odprowadzeniem	
						do sieci	do urzędnia lokalnego
OGÓŁEM	2 047	1 991	1 923	68	1 754	212	1 542
w tym zamieszkałe stale:							
mieszkania	2 020	1 964	1 896	68	1 733	210	1 523
ludność	7 883	7 762	7 522	240	7 006	834	6 172

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 24.

WYSZCZEGÓLNIENIE m - mieszkania l - ludność	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:					
		łazienkę	ciepłą wodę bieżącą			gaz	
			razem	ogrzewaną		z sieci	z butli
			poza mieszkaniami	w mieszkaniu			
OGÓŁEM	2 047	1 767	1 535	15	1 520	882	1 113
w tym zamieszkałe stale:							
mieszkania	2 020	1 745	1 521	15	1 506	867	1 103
ludność	7 883	7 079	6 317	62	6 255	3 093	4 647

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 25.

WYSZCZEGÓLNIENIE m - mieszkania p - powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Ogółem		Centralne ogrzewanie			
			zbiorowe	indywidualne	Piece	Inne
OGÓŁEM	m	2 047	134	1224	684	5
	p	176 366	7 614	126 826	41 473	453

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych 2002. Gmina miejsko-wiejska Poniec, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 2003, tabl. 26.

Oświata

Podstawową bazę oświatową Gminy tworzy Przedszkole Publiczne w Poniecu, dwie szkoły podstawowe (w Poniecu oraz Sarbinowie), Gimnazjum Publiczne w Poniecu oraz Zespół Szkół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Żytowiecku z filią w Łęce Wielkiej.

Syntetyczną informację na temat Przedszkola zaprezentowano w Tabeli 2.14.

Tabela 2.14. Podstawowe dane o Przedszkolu w Gminie Poniec

Liczba dzieci uczęszczających do Przedszkola (średnia w roku 2003)	80
w tym liczba dzieci w wieku lat 6	43
Liczba oddziałów dla dzieci	4
Liczba etatów przeliczeniowych dydaktycznych	5
Liczba etatów przeliczeniowych pracowników administracji i obsługi	2,5
Wydatki z budżetu Przedszkola ogółem	281 630

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Z danych statystycznych wynika, że warunki nauczania w Przedszkolu są dość dobre. Roczny koszt utrzymania jednego dziecka wynosi około 3,5 tys. zł.

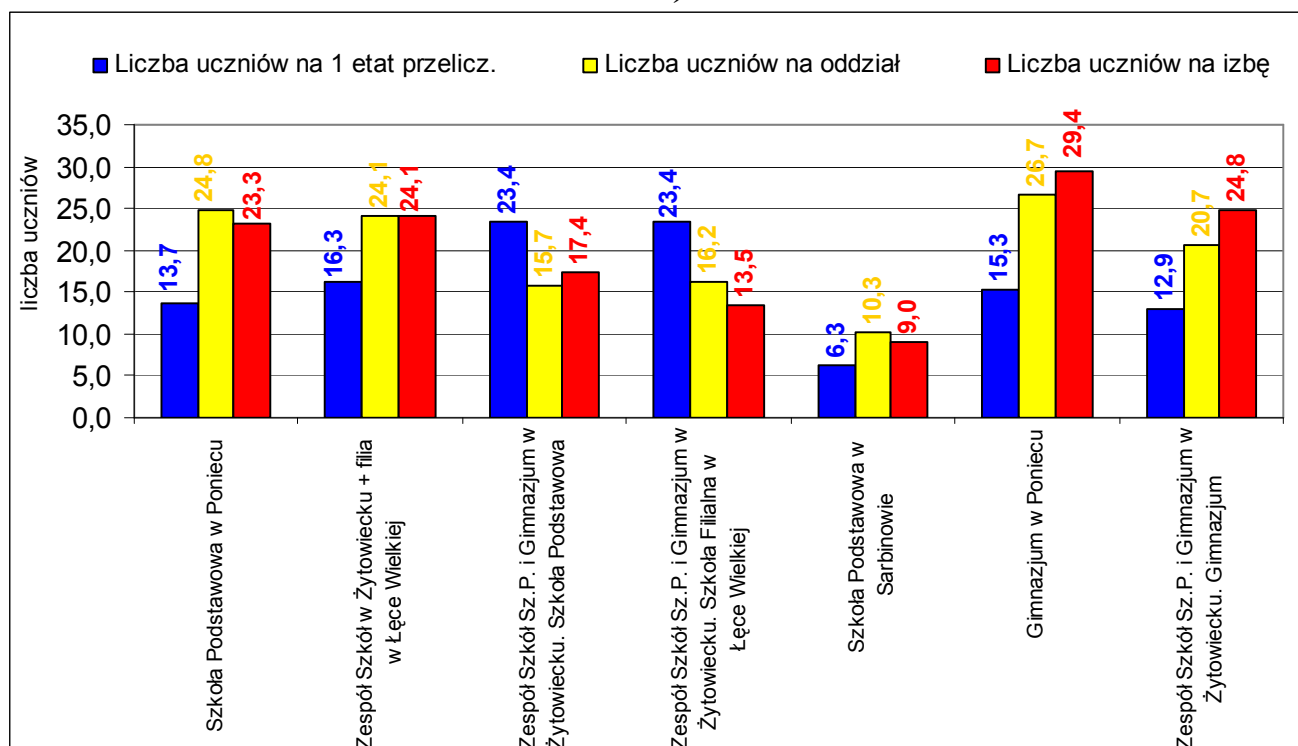
Podstawowe informacje na temat szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego przedstawiono w Tabeli 2.15.

Tabela 2.15. Podstawowe dane o szkołach podstawowych i gimnazjach w Gminie Poniec

SZKOŁY	SP Poniec	Zespół Szkół SP i Gimn. w Żytowiecku SP	Zespół Szkół SP i Gimn. w Żytowiecku Szkoła Filialna w Łęce Wielkiej	SP Sarbinowo	Gimnazjum Poniec	Zespół Szkół SP i Gimn. w Żytowiecku Gimnazjum
Liczba uczniów, stan w dniu 1.09.2003	396	157	81	72	294	124
w tym liczba dzieci w oddziałach „0”		16	18	11		
Liczba nauczycieli w etatach przeliczeniowych (wraz z nauczycielami w oddziałach „0”)	28,95	22,17 z Łęką Wielką i oddziałami „0”		11,5	19,17	9,6
Liczba oddziałów	16	10	5	7	11	6
Liczba pomieszczeń do nauczania	17	9	6	8	10	5
w tym: pracownie przedmiotowe	1				8	1
Świetlica	1				1	
Stołówka	1					
Gabinet stomatologiczny / lekarski						
Sala gimnastyczna	1			1		
Biblioteka	1	1		1		
Budżet szkoły: wydatki ogółem (wraz z oddziałami „0”)	1 746 090	768 911*	do Żytowiecka	486 636	912 457	303 963*

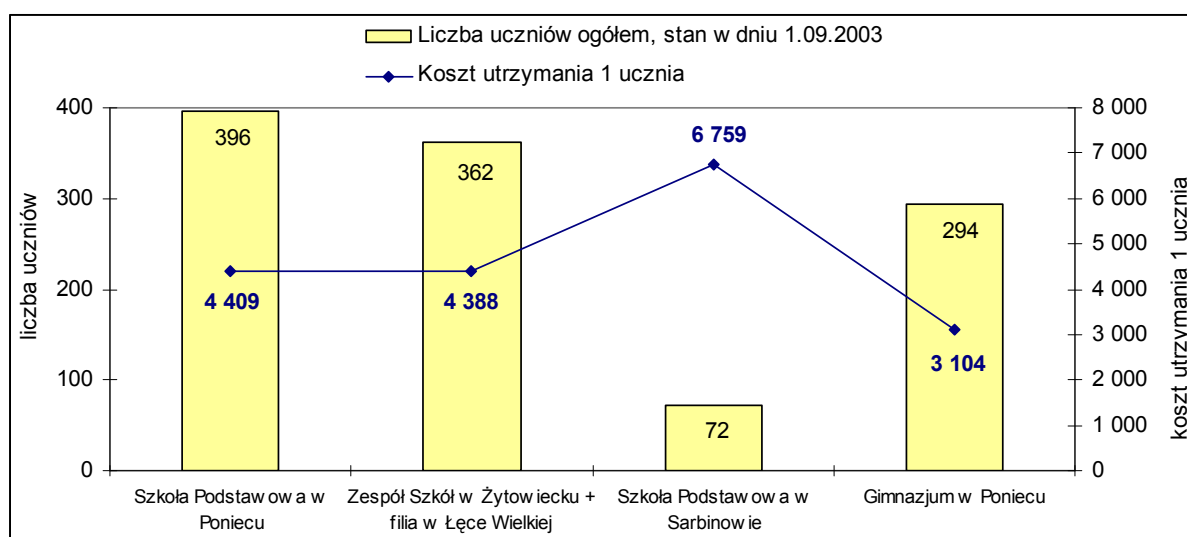
* Za okres od 1.01.2003-31.08.2003. Od 1.09.2003r. budżet Zespołu Szkół: 515 757.

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Wykres 2.20. Liczba uczniów na 1 etat przeliczeniowy, 1 oddział i 1 izbę szkolną (rok szkolny 2003/2004)

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Liczba uczniów w danej szkole przesądza o kosztach jej funkcjonowania, przeliczonych na 1 ucznia, co obrazuje kolejny wykres.

Wykres 2.21. Wielkość szkoły a koszt utrzymania 1 ucznia (rok 2003)

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Z powyższych danych wynika, że zdecydowanie najwyższe koszty utrzymania ucznia występują w najmniejszej szkole: w Sarbinowie. Dążąc do zwiększenia efektywności

zarządzania usługami oświatowymi oraz do zapewnienia jak najlepszych warunków nauczania, Rada Miejska w najbliższych latach będzie musiała podjąć decyzję odnośnie dalszego funkcjonowania tej placówki. Do tego celu niezbędne będą odpowiednie analizy urodzeń dzieci w poszczególnych miejscowościach, wraz z prognozą zapotrzebowania na oddziały szkolne w przyszłości.

Poniżej zamieszczono podstawowe informacje o szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

- **Szkoła Podstawowa w Poniecu**

Wykaz uczniów

Klasa	99/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
I	77	72	86	47	41	42
II	76	76	71	81	49	41
III	90	76	79	72	79	51
IV	81	92	77	81	72	78
V	85	84	91	76	80	72
VI	82	86	82	90	74	79
VIII	78					
razem	569	486	486	447	395	341

Szkoła posiada:

- Jedną pracownię komputerową (9 komputerów + 1 oprogramowanie Windows NT 4,0 + SBS, wyposażenie MEN),
- Łącze internetowe radiowe i analogowe,
- Salę gimnastyczną wymiar 18 m x 9 m,
- Salę do gimnastyki korekcyjnej wymiar 6 m x 7 m,
- Salę adaptowaną na salę gimnastyczną wymiar 12 m x 6 m.

- **Szkoła Podstawowa w Sarbinowie**

Wykaz uczniów

Klasa	99/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
0	10	14	9	6	11	10
I	12	9	14	7	8	11
II	9	13	9	14	7	8
III	13	9	13	9	14	7
IV	0	13	9	13	10	14
V	16	0	12	9	13	9
VI	22	16	0	12	9	10
VIII	23					
razem	105	74	57	70	72	68

- **Zespół Szkół w Żytowiecku**

Wykaz uczniów w Szkole Podstawowej

Klasa	99/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
I	24	16	22	18	23	16

II	22	23	17	22	18	23
III	28	22	25	17	22	18
IV	31	27	21	26	16	22
V	43	49	44	38	40	29
VI	42	44	48	39	38	40
VIII	46					
razem	236	181	177	160	157	148

Wykaz uczniów w Gimnazjum

Klasa	99/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
I	41	42	44	43	39	38
II		36	46	42	43	39
III			38	40	42	43
razem	41	78	128	125	124	120

Szkoła posiada jedną pracownię komputerową, znajduje się w niej 15 komputerów z oprogramowaniem Windows

Szkoła nie posiada sali gimnastycznej,

- **Szkoła Filialna w Łęce Wielkiej**

Wykaz uczniów

Klasa	99/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
0 (dwa roczniki)	15+5	19+3	12+7	17+4	16+2	9+5
1	16	15	19	13	19	15
2	19	14	14	18	12	18
3	14	18	14	13	19	11
4	21	14	18	12	13	17
razem	90	83	84	77	81	75

- **Gimnazjum w Poniecu**

Wykaz uczniów

Klasa	99/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005
I	135 w tym 41 w Żytowiecku	99	102	83	101	81
II		92	102	101	83	102
III			91	103	97	80
razem	135	191	295	287	281	263

Szkoła posiada:

- Jedną pracownię komputerową (9 komputerów + serwer),
- Oprogramowanie Office 2000 i Windows 98,
- Stałe łącze do Internetu NEOSTRADA.

Kultura

Gminne Centrum Kultury zostało utworzone 8 grudnia 1999 r., z połączenia Biblioteki Publicznej im. Konstytucji 3 Maja oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury. GCK jest głównym animatorem życia kulturalnego w Poniecu i prowadzi działalność w kierunku rozwoju czynnego uczestnictwa społeczeństwa w kulturze i edukacji kulturalnej poprzez:

- prowadzenie sekcji zainteresowań i zespołów artystycznych,
- prowadzenie koncertów edukacyjnych,
- organizowanie wystaw artystycznych,
- organizowanie konkursów, spotkań z ciekawymi ludźmi,
- organizowanie wycieczek autobusowych,
- organizowanie i prowadzenie gier świetlicowych.

Działalność rozrywkowo-rekreacyjna prowadzona jest poprzez:

- organizowanie koncertów artystów i zespołów artystycznych,
- organizowanie festynów w Parku Miejskim,
- organizowanie występów, koncertów rozrywkowych.

Gminne Centrum Kultury prowadzi:

- Sekcję modelarską,
- Zespół wokalny „NATI”,
- zajęcia jogi i pilaste,
- Dziecięco-Młodzieżową Orkiestrę Dętą,
- w Sali GCK przy ul. Szkolnej 3, można skorzystać z gry w tenisa stołowego, bilardu i gry w piłkarzyki.

Ważniejsze cykliczne imprezy kulturalne:

- dyktando dla dzieci i młodzieży
- dyktando dla dorosłych
- konkurs czytelniczy „Jaka to książka” co miesiąc

Na terenie Gminy nie znajduje się żadna placówka muzealna

Działalność kulturalno – oświatowa Biblioteki

Biblioteka wchodzi działalność skład Gminnego Centrum Kultury, a jej głównym zadaniem jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych na miejscu oraz wypożyczanie do domu.

Główna siedziba Biblioteki znajduje się w Poniecu przy ul. Krobskiej 45 a. Filia Biblioteki prowadzona jest w Żytowiecku, a Punkt Biblioteczny w Szurkowie. Podstawowe łączne dane o Bibliotece przedstawiono w tabeli.

Tabela 2.16. Podstawowe dane o Bibliotece

Biblioteka Publiczna	2003
Liczba pracowników	4
Liczba woluminów ogółem	64 848
Liczba pozyskanych woluminów w danym roku	970
Liczba zarejestrowanych czytelników ogółem	2 115
Liczba wypożyczeń w danym roku	48 599
Budżet placówki – suma wydatków rocznie	122 178
Zakupy książek w zł	14 450

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Rola Biblioteki Publicznej w szerzeniu kultury polega na propagowaniu czytelnictwa, nie tylko poprzez udostępnienie księgozbioru, ale także organizację konkursów literackich i lekcji bibliotecznych. Biblioteka Publiczna w Poniecu jest organizatorem imprez o charakterze kulturalno – oświatowym. W 2003 roku odbyły się m.in.:

Wystawy z okazji:

- Rok Łukaszewicza
- Dzień Zakochanych
- Dzień Kobiet
- Wielkanoc
- Światowy Dzień Książki
- 3 Maja
- Dzień Matki
- Unia Europejska
- Dzień Wojska Polskiego
- 25 lat Pontyfikatu Jana Pawła II
- Nobel 2003
- Zaduszki
- Dzień Niepodległości
- Rocznice autorów

Sport

W Gminie Poniec obecnie działają 4 kluby sportowe. Celem ich działalności jest rozpowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców. Są to następujące kluby:

- Poniecki Klub Sportowy „Piaś” Poniec - powstał w 1997 roku. Od początku istnienia członkowie klubu biorą udział w rozgrywkach piłkarskich OZPN Leszno, obecnie klub liczy 40 członków,
- Ludowy Zespół Sportowy „Promień” Sarbinowo - powstał w 1997 roku w Sarbinowie. Członkowie Klubu biorą udział w rozgrywkach piłkarskich OZPN Leszno, obecnie Klub liczy 24 członków,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Kłós” Żytowiecko - powstał w 2004 roku w wyniku przekształcenia Ludowego Zespołu Sportowego „Kłós” Żytowiecko, który powstał w 1997 roku. Członkowie Klubu biorą udział w rozgrywkach piłkarskich organizowanych przez OZPN Leszno. Klub liczy 50 członków,

- Uczniowski Klub Sportowy „Tornado” Poniec - powstał w 2000 roku w Poniecu. Zawodnicy Klubu biorą udział w rozgrywkach ligowych prowadzonych przez Polskie Towarzystwo Speedrowerowe. Klub zrzesza 50 członków.

Wszystkie Kluby otrzymują dotację od Gminy Poniec. W 2004 roku:

PKS „Piaś” Poniec	- 18.000 zł
LZS „Promień” Sarbinowo	- 12.850 zł
UKS „Kłos” Żytowiecko	- 18.000 zł
UKS „Tornado” Poniec	- 16.000 zł

Kluby sportowe otrzymując dotację zobowiązane są do upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i sportu wśród dzieci i młodzieży.

Usługi dla ludności

Na terenie Gminy znajdują się także inne placówki z zakresu obsługi ludności. Placówki te wymieniono w Tabeli 2.17.

Tabela 2.17. Placówki obsługi ludności w Gminie Poniec

Restauracje	0
Bary	4
Boiska sportowe (dopuszczone do rozgrywek ligowych)	3
Stacje benzynowe	5
Sale gimnastyczne	1
Placówki pocztowe	1
Placówki bankowe	1
Bankomaty	1
Pływalnie	0
Dyskoteki	0
Stacje PKP	2
Świetlice	17
Sale OSP	14

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

W Gminie znajdują się dwie placówki pocztowe w miejscowościach Poniec i agencja pocztowa w miejscowości Łęka Mała. Zapewniają one sprawną obsługę mieszkańców Gminy.

Z punktu widzenia rozwoju życia kulturalnego Gminy, ważnymi placówkami są także świetlice wiejskie, zorganizowane w miejscowościach: Bączylas, Bogdanki, Czarkowo, Drzewce, Dzieczyna Grodzisko, Janiszewo, Łęka Mała, Łęka Wielka, Rokosowo, Szurkowo, Śmiłowo, Teodozewo, Waszkowo, Wydawy, Zawada i Żytowiecko. Życie kulturalne mieszkańców poszczególnych wiosek skupione jest także wokół sal Ochotniczych Straży Pożarnych.

Media

„Życie Gostynia” - tygodnik
„Fakty Gostyńskie” - tygodnik
„ABC” – tygodnik
„Panorama Leszczyńska” - tygodnik

Ochrona zdrowia

System opieki zdrowotnej na obszarze miasta i gminy Poniec jest stosunkowo dobrze rozwinięty; dotyczy to zarówno opieki podstawowej, jak i specjalistycznej. Na terenie Gminy działają dwa ośrodki zdrowia: w Poniecu oraz w Łęce Wielkiej.

W Poniecu opiekę zdrowotną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Przychodni Lekarza Rodzinnego „MEDICA” mieszczący się w budynku ośrodka. W ramach kontraktu z NFZ przyjmują tam lekarze następujących specjalności: lekarz chorób wewnętrznych, pediatra, okulista, laryngolog, ginekolog-położnik, dermatolog-wenerolog, ponadto wykonuje się tam badania laboratoryjne, USG.

W przychodni w Łęce Wielkiej przyjmuje w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia lekarz podstawowej opieki lekarskiej.

Ponadto na terenie Gminy działają 4 prywatne gabinety stomatologiczne (3 w Poniecu i 1 w Łęce Wielkiej)

W Poniecu znajduje się Oddział dla przewlekle chorych Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Szpitala im. Karola Marcinkowskiego w Gostyniu. Oddział ten dysponuje 80 łózkami (w roku 2004 kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia pozwalał wykorzystać 50 łóżek). Na oddziale pracuje 1 lekarz i 21 pielęgniarek, 14 salowych.

W szpitalu znajduje się również Gabinet Rehabilitacji i Fizykoterapii oferujący usługi w ramach kontraktu z NFZ.

W ramach kontraktu dodatkowego oddział zapewnia opiekę zdrowotną w godz. 18 – 8 oraz w soboty i niedziele, gdy nie przyjmuje przychodnia w Poniecu.

Bezpieczeństwo

Stan etatowy Rewiru Dzielnicowych w Poniecu Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu stanowi 4 policjantów: Kierownik Rewiru i 3 dzielnicowych. Na wyposażeniu znajduje się następujący sprzęt:

- radiowóz Polonez,
- radiostacja Motorola GP 300,
- urządzenie do badania stanu trzeźwości Alco – Sensor,
- fax i radiostacja stacjonarna Motorola.

W Gminie Poniec nie ma powołanej Straży Miejskiej

W ostatnim okresie na terenie miasta i gminy Poniec w stosunku do lat ubiegłych nie występuje wzrost liczby przestępstw, zwłaszcza o charakterze kryminalnym. Generalnie na terenie Gminy Poniec dominują przestępstwa drobne. Wzrosła natomiast znacząco liczba wykroczeń, lecz jest to związane ze zmianami w statystyce przestępstw i zaliczeniu do tej grupy również wykroczeń drogowych.

Podstawowe dane na temat przestępczości w Gminie w ciągu ostatnich 5 lat przedstawiono w tabeli.

Tabela 2.18. Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń w podziale na kategorie

	1999	2000	2001	2002	2003
Kradzieże	9	7	12	6	5
Kradzieże z włamaniem	12	10	9	6	14
Oszustwa	-	-	0	5	3
Fałszerstwa	-	-	1	2	3
Pobicia	3	5	4	6	1
Uszkodzenie mienia	-	-	2	1	2
Wykroczenia	529	309	822	1 515	1 451
Interwencje domowe	23	38	26	37	40
W tym przemoc w rodzinie	16	26	15	8	12
Interwencje w miejscach publicznych	11	18	19	3	6
Wypadki drogowe	-	11	20	7	10
Kolizje drogowe	-	32	29	21	29

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie miasta i gminy Poniec jest zarejestrowanych 14 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Wśród OSP są 3 jednostki typu „S” z tego 1 jednostka (OSP Poniec) jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Pozostałe jednostki są typu „M”. Jednostki zrzeszają ponad 400 członków czynnych. Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych jest 18 w tym 12 chłopców i 6 dziewcząt. Na wyposażeniu OSP ogółem na terenie Gminy są 4 samochody pożarnicze i 16 motopomp.

2.6.3. Grupy społeczne wymagające wsparcia

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W mieście i gminie Poniec pomocy osobom potrzebującym udziela Ośrodek Pomocy Społecznej, zorganizowany w formie

jednostki budżetowej. Kierownik OPS-u udziela świadczeń w ramach zadań zleconych, finansowanych z otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa oraz zadań własnych, finansowanych ze środków Gminy. W Ośrodku zatrudnionych jest 5 pracowników, w tym: kierownik i 3 pracowników socjalnych oraz 1 osoba ds. świadczeń rodzinnych

Osoby i rodziny, korzystające z pomocy społecznej, poza trudną sytuacją finansową, borykają się również z innymi problemami. W Tabeli 2.19. zebrano informacje, dotyczące przyczyn udzielania pomocy oraz liczby rodzin (środowisk) objętych pomocą.

Tabela 2.19. Liczba środowisk objętych pomocą społeczną według powodów

Powód trudnej sytuacji życiowej	1999	2003
niepełnosprawność	69	95
długotrwała choroba	94	246
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	72	93
Ubóstwo	276	20
Alkoholizm	14	16
Bezrobocie	126	159
potrzeby ochrony macierzyństwa	40	100
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	1	2
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2
narkomania	0	1

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

Z danych wynika, że podstawowym problemem, dotyczącym mieszkańców Gminy jest długotrwała choroba oraz niepełnosprawność. Inne to przede wszystkim problemy wynikające z bezrobocia. Duży jest również udział rodzin z dysfunkcją społeczną w postaci bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz potrzebą ochrony macierzyństwa.

W 2003 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował przede wszystkim świadczenia, wypłacane w ramach zadań zleconych, głównie zasiłki i renty socjalne. W Tabeli 2.20. zestawiono informacje, dotyczące form pomocy społecznej, udzielanej w ramach zadań zleconych oraz wysokość poniesionych wydatków.

Tabela 2.20. Rodzaje oraz koszty świadczeń wypłacanych w ramach zadań zleconych w 2003 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba odbiorców	Koszty (w zł)
zasiłki stałe	12	46 594
zasiłki stałe wyrównawcze	9	16 085
renta socjalna	44	142 518
zasiłek z tytułu ochrony macierzyństwa	32	30 235

zasiłki rodzinne	1	826
zasiłki pielęgnacyjne	6	8 441
składki na ubezpieczenie społeczne	9	11 441
składki zdrowotne		7 690

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

W Tabeli 2.21. zestawiono informacje, dotyczące świadczeń, wypłacanych w ramach zadań własnych.

Tabela 2.21. Rodzaje oraz koszty świadczeń wypłacanych w ramach zadań własnych w 2003 roku

Rodzaj świadczenia	Liczba odbiorców	Koszty
schronienie	2	2 381
dożywianie dzieci i młodzieży w szkole	314	88 247
usługi opiekuńcze	15	41 357
zasiłki celowe i w naturze (zakup leków, opatu, żywności, odzieży)	325	124 968

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Poniecu

W ramach zadań własnych pomoc najczęściej udzielana była w postaci zasiłków celowych lub pomocy w naturze (udzielenie posiłku). W rozpatrywanym roku usługami opiekuńczymi objęto 15 mieszkańców Gminy. Wydatki na wymienione formy pomocy w ramach zadań własnych wyniosły 340 tys. zł.

Ponadto w 2003 roku wypłacono 2.207 dodatków mieszkaniowych. Wydatki na ten cel wyniosły 238.188 zł, z czego około 43% środków przekazano z budżetu Gminy.

Pomoc społeczna, poprzez swoje działania, polegające na wsparciu materialnym, częściowo kompensuje negatywne skutki różnych patologii społecznych. Zauważalny jest jednak brak wyraźnych działań alternatywnych w stosunku do świadczeń pieniężnych, które motywowałyby osoby i środowiska do zmiany swoich postaw życiowych.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Poniec

Na terenie miasta i gminy Poniec działa kilka organizacji pozarządowych, które prowadzą działania skierowane na obszary problemowe, odczuwalne w środowisku mieszkańców. Celem funkcjonowania tych inicjatyw obywatelskich jest zaspokojenie specyficznych potrzeb mieszkańców, bądź podejmowanie problemów o małym zasięgu, które z tego powodu umykają uwadze i możliwościom realizacyjnym administracji publicznej. Organizacje pozarządowe opierają się w znacznej mierze na nieodpłatnej, wolontarystycznej pracy członków, są rzecznikiem interesów różnych grup społecznych, niosą pomoc potrzebującym, udzielają rady i wsparcia. Do organizacji pozarządowych na terenie Gminy należą:

- Ochotnicze Straże Pożarne,
- Ponieckie Towarzystwo Kulturalne z siedzibą w Poniecu (cel: wspieranie rozwoju miasta i gminy Poniec, mieszkańców jak i substancji cywilizacyjnej oraz naturalnej),
- „Klub Abstynenta” - Stowarzyszenie z siedzibą w Poniecu,

- Poniecka Dziecięco – Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy Zamku w Rokosowie,
- Kółko Łowieckie z siedzibą w Poniecu,
- Koło PZW „Perkoz”.

2.6.4. Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów społecznych Gminy można zaliczyć:

- wysokie bezrobocie wśród młodzieży,
- wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych,
- niskie wykształcenie mieszkańców i niedostosowanie zawodowe potencjalnych pracowników do potrzeb rynku
- brak dostępu mieszkańców wsi do kanalizacji oraz w dużym stopniu do gazy sieciowego,
- obserwowaną bezradność życiową niektórych mieszkańców.

3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

3.1. Lista zadań poprawiających sytuację społeczno-gospodarczą miasta i gminy Poniec.

3.1.1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru, w tym zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Do zmiany struktury gospodarczej Gminy przyczynią się następujące działania:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w celu dywersyfikacji branż działalności wytwórczej,
- stworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa płodów rolnych,
- wspieranie powstawania grup producentów rolnych.

3.1.2. Zmiany w sposobie użytkowania terenu

Utrzymaniu przyrodniczo-krajobrazowych walorów Gminy sprzyjać będzie:

- częściowe zalesienie gleb o niskiej przydatności rolniczej.

3.1.3. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

Rozwojowi systemu komunikacji i infrastruktury będzie sprzyjać realizacja następujących zadań:

- poprawa jakości (nawierzchni i szerokości) dróg,
- budowa chodników dla pieszych i ścieżek rowerowych (lub ciągów pieszo-rowerowych).

3.1.4. Poprawa stanu środowiska naturalnego

Dążąc do poprawy stanu środowiska naturalnego należy podjąć następujące działania proekologiczne:

- budowa kanalizacji sanitarnej,
- promowanie produkcji czystej ekologicznie,
- zwiększenie lesistości Gminy,
- rozwój systemu sortowania odpadów w miejscu ich powstawania,
- upowszechnienie systemu recyklingu surowców wtórnych (makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, aluminium i in.),
- budowa przyłączy sieci gazowej.

3.1.5. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

Poprawie warunków życia mieszkańców sprzyjać będzie:

- rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- budowa i modernizacje dróg i chodników,
- poprawa bezpieczeństwa, zwłaszcza drogowego.

3.1.6. Rozwój zasobów ludzkich

Istotnymi zadaniami z zakresu przeciwdziałania bezrobociu powinny być:

- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości,
- zmiana form pomocy społecznej,
- szkolenia dla osób bezrobotnych,
- prowadzenie robót publicznych,
- dokształcanie rolników z wykorzystaniem infrastruktury szkolnej.

Rozwojowi zasobów ludzkich w długim horyzoncie czasowym sprzyjać będą:

- poprawa stanu zdrowia zwłaszcza dzieci i młodzieży poprzez budowę sal gimnastycznych oraz stadionów,
- podniesienie jakości kształcenia poprzez wyposażenie pracowni przedmiotowych w szkołach w niezbędne pomoce dydaktyczne oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych.

3.2. Lista zadań do realizacji według hierarchii ważności

Z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej miasta i gminy Poniec, na czoło zdecydowanie wybijają się następujące priorytety rozwojowe:

- infrastruktura ochrony środowiska,
- budowa obiektów sportowo-dydaktycznych
- poprawa stanu sieci drogowej.

Wybór priorytetów nastąpił w oparciu przede wszystkim o zidentyfikowane najpilniejsze potrzeby Gminy i jej mieszkańców oraz o możliwości finansowe Gminy.

Zadania ujęte w Planie Rozwoju Lokalnego można podzielić na 3 grupy, zgodnie z przyjętymi priorytetami (celami strategicznymi) Gminy:

PRIORYTET I: Infrastruktura ochrony środowiska, w tym:

- *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 2 zadanie 2*
- *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 3*
- *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 4*
- *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 5*
- *Budowa kanalizacji w Śmiłowie*
- *Budowa kanalizacji we wsi Łęka Wielka i Rokosowo*
- *Budowa kanalizacji we wsi Łęka Mała*

- *Budowa kanalizacji Bączylas, Teodozewo, Żytowiecko*
- *Budowa kanalizacji Miechcin, Janiszewo*
- *Budowa kanalizacji Dzieczyna i Dzieczynka*
- *Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Śmiłowie*
- *Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Drzewcach wraz z rozbudową sieci wodociągowej*
- *Infrastruktura osiedla "Berlinek"*

PRIORYTET II: Rozbudowa i modernizacja obiektów edukacyjnych, sportowych oraz kulturalnych, w tym:

- *Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Żytowiecku*
- *Budowa hali widowiskowo - sportowej w Poniecu*

PRIORYTET III: Modernizacja infrastruktury drogowej, w tym:

- *Infrastruktura osiedla "Berlinek"*
- *Budowa ulic i chodników na osiedlu w Poniecu*
- *Budowa drogi Miechcin - Janiszewo*
- *Budowa dróg we wsi Drzewce*
- *Budowa drogi i chodników ul. Piaskowa*
- *Budowa drogi Dzieczyna - Sarbinowo*
- *Budowa drogi Dzieczyna - Dzieczynka*

4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

4.1. Planowane projekty i/lub zadania inwestycyjne w okresie 2005-2014

W latach 2005 – 2014 w Gminie Poniec zaplanowano realizację następujących projektów i zadań inwestycyjnych:

1. *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 2 zadanie 2*
2. *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 3*
3. *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 4*
4. *Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 5*
5. *Budowa kanalizacji w Śmiłowie*
6. *Budowa kanalizacji we wsi Łęka Wielka i Rokosowo*
7. *Budowa kanalizacji we wsi Łęka Mała*
8. *Budowa kanalizacji Bączylas, Teodozewo, Żytowiecko*
9. *Budowa kanalizacji Miechcin, Janiszewo*
10. *Budowa kanalizacji Dzieczyna i Dzieczynka*
11. *Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Śmiłowie*
12. *Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Drzewcach wraz z rozbudową sieci wodociągowej*
13. *Infrastruktura osiedla "Berlinek"*
14. *Budowa ulic i chodników na osiedlu w Poniecu*
15. *Budowa drogi Miechcin - Janiszewo*
16. *Budowa dróg we wsi Drzewce*
17. *Budowa drogi i chodników ul. Piaskowa*
18. *Budowa drogi Dzieczyna - Sarbinowo*
19. *Budowa drogi Dzieczyna - Dzieczynka*
20. *Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Żytowiecku*
21. *Budowa hali widowiskowo - sportowej w Poniecu*
22. *Nazwa zadania: Inwestycje drobne w latach 2005-2014*

Opis poszczególnych zadań w układzie: nazwa planowanego działania, określenie kryteriów kolejności realizacji, zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego, etapy działania wraz z przewidywanym czasem (harmonogramem) realizacji, oczekiwane rezultaty, instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu, nakłady do poniesienia, przedstawiono w poniższych zestawieniach.

1. KOD ZADANIA 01**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 2 zadanie 2**

Łączne nakłady do poniesienia: 2.300.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2005

Data zakończenia inwestycji: 2005

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyższej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie inwestycyjne będzie polegało na kontynuacji kanalizowania miasta Ponieca, które na koniec roku 2004 jest skanalizowane w ok. 20%.

W Poniecu i miejscowościach przyległych zamieszkuje 3500 osób, działa wiele zakładów i instytucji. Planuje się dobowy odbiór ścieków w wielkości 600 m³, co pozwoli w pełni wykorzystać zdolności oczyszczalni ścieków.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.1. Zestawienie kosztów inwestycji 01 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2005
1.	Środki własne	575 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	1 725 000
	RAZEM	2 300 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

2. KOD ZADANIA 02**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 3**

Łączne nakłady do poniesienia: 1.900.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2006

Data zakończenia inwestycji: 2006

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy miasta Ponieca, rejon ulic Rydzyńska, Janiszewska, Polna i Szkolna. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.2. Zestawienie kosztów inwestycji 02 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2006
1.	Środki własne	475 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	1 425 000
	RAZEM	1 900 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

3. KOD ZADANIA 03**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 4**

Łączne nakłady do poniesienia: 2.450.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2005

Data zakończenia inwestycji: 2007

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyższej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy miasta Ponieca, rejon ulic Krobska, Krobska Szosa, Pocztowa, Kościuszki. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików i przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.3. Zestawienie kosztów inwestycji 03 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2005	2007	Razem
1.	Środki własne	50 000	600 000	650 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych		1 800 000	1 800 000
	RAZEM	50 000	2 400 000	2 450 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

4. KOD ZADANIA 04**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 5**

Łączne nakłady do poniesienia: 850.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2008

Data zakończenia inwestycji: 2008

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy miasta Ponieca, rejon ulic Gostyńska, Gostyńska Szosa. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.4. Zestawienie kosztów inwestycji 04 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2008
1.	Środki własne	212 500
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	637 500
	RAZEM	850 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

5. KOD ZADANIA 05**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji w Śmiłowie**

Łączne nakłady poniesione: 2.000.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2008

Data zakończenia inwestycji: 2009

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyższej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy wsi Śmiłowo, którą zamieszkuje ok. 500 osób, działają zakłady produkcyjne i gospodarstwa rolne. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.5. Zestawienie kosztów inwestycji 05 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2008	2009	Razem
1.	Środki własne	250 000	250 000	500 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	750 000	750 000	1 500 000
	RAZEM	1 000 000	1 000 000	2 000 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

6. KOD ZADANIA 06**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji we wsi Łęka Wielka i Rokosowo**

Łączne nakłady do poniesienia: 2.800.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2009

Data zakończenia inwestycji: 2010

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyższej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Budowa kolektora z Rokosowa do Łęki Wielkiej, w których to miejscowościach zamieszkuje ok. 1000 mieszkańców. budowa sieci wraz z przykanalikami, likwidacja starej oczyszczalni osiedlowej w Łęce Wielkiej.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.6. Zestawienie kosztów inwestycji 06 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2009	2010	Razem
1.	Środki własne	200 000	500 000	700 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	600 000	1 500 000	2 100 000
	RAZEM	800 000	2 000 000	2 800 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

7. KOD ZADANIA 07**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji we wsi Łęka Mała**

Łączne nakłady do poniesienia: 2.000.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2011

Data zakończenia inwestycji: 2011

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy wsi Łęka Mała, zamieszkaanej przez około 200 osób. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.7. Zestawienie kosztów inwestycji 07 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2011
1.	Środki własne	500 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	1 500 000
	RAZEM	2 000 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

8. KOD ZADANIA 08**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji Bączylas, Teodozewo, Żytowiecko**

Łączne nakłady do poniesienia: 3.000.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2012

Data zakończenia inwestycji: 2013

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy wsi: Bączylas, Teodozewo oraz Żytowiecko, zamieszkanymi łącznie przez około 750 osób. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.8. Zestawienie kosztów inwestycji 08 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2012	2013	Razem
1.	Środki własne	375 000	375 000	750 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	1 125 000	1 125 000	2 250 000
	RAZEM	1 500 000	1 500 000	3 000 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

9. KOD ZADANIA 09**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji Miechcin, Janiszewo**

Łączne nakłady do poniesienia: 1.500.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2013

Data zakończenia inwestycji: 2013

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy wsi Miechcin oraz Janiszewo, zamieszkanymi przez około 400 mieszkańców. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.9. Zestawienie kosztów inwestycji 09 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2013
1.	Środki własne	375 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	1 125 000
	RAZEM	1 500 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

10. KOD ZADANIA 10**Nazwa zadania: Budowa kanalizacji Dzięczyna i Dzięczynka**

Łączne nakłady do poniesienia: 2.000.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2014

Data zakończenia inwestycji: 2014

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja dotyczy wsi Dzięczyna i Dzięczynka, zamieszkałych przez ok. 400 osób. Do zadań realizowanych w ramach tej inwestycji będzie należała budowa kolektorów, rurociągów tłocznych, przykanalików oraz przepompowni.

Realizacja zadania przyczyni się do:

- zmniejszenia kosztów zrzutu ścieków przez poszczególne gospodarstwa domowe,
- poprawy warunków higienicznych i zdrowotnych miejscowej ludności,
- wyeliminowania nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych,
- poprawy jakości wód powierzchniowych i gruntowych,
- uporządkowania polityki wodno-ściekowej w Gminie
- zwiększenia możliwości inwestycyjnych,
- podniesienia atrakcyjności terenów i wzrost wartości nieruchomości.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.10. Zestawienie kosztów inwestycji 10 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2014
1.	Środki własne	500 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	1 500 000
	RAZEM	2 000 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

11. KOD ZADANIA 11**Nazwa zadania: Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Śmiłowie**

Łączne nakłady do poniesienia: 1.500.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2011

Data zakończenia inwestycji: 2012

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Inwestycja będzie polegała na rozbudowie oczyszczalni ścieków w Śmiłowie o reaktor biologiczny o wydajności 630 m³ na dobę. Po skanalizowaniu Ponieca i miejscowości przyległych przeprowadzenie tej inwestycji będzie niezbędne, aby umożliwić kontynuację kanalizacji następnych miejscowości.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.11. Zestawienie kosztów inwestycji 11 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2011	2012	Razem
1.	Środki własne	125 000	250 000	375 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	375 000	750 000	1 125 000
	RAZEM	500 000	1 000 000	1 500 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

12. KOD ZADANIA 12**Nazwa zadania: Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Drzewcach wraz z rozbudową sieci wodociągowej**

Łączne nakłady do poniesienia: 1.750.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2005

Data zakończenia inwestycji: 2007

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyżej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Modernizacja systemu uzdatniania wody w celu poprawienia jakości świadczonych usług. Inwestycja będzie polegała na wymianie przestarzałego systemu odzależniaczy na nowoczesny system uzdatniania oraz budowie sieci wodociągowej zasilającej miasto Poniec.

W wyniku realizacji projektu powstanie nowoczesna stacja, która rozwiąże problem zaopatrzenia Gminy w wodę uzdatnioną. Dostarczenie mieszkańcom dobrej jakości wody powinno przelożyć się na prężniejszy rozwój stref aktywizacji gospodarczej i tym samym perspektywnie zmniejszanie bezrobocia.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.12. Zestawienie kosztów inwestycji 12 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	Razem
1.	Środki własne	50 000	225 000	225 000	500 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych		625 000	625 000	1 250 000
	RAZEM	50 000	850 000	850 000	1 750 000

Założono, iż od roku 2006, 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę.

13. KOD ZADANIA 13**Nazwa zadania: Infrastruktura osiedla "Berlinek"**

Łączne nakłady do poniesienia: 700.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2006

Data zakończenia inwestycji: 2008

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem I Gminy - *Infrastruktura ochrony środowiska*. Jest to najwyższej sklasyfikowane zadanie wg potrzeb Gminy. Zadanie jest zgodne również z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie infrastruktury technicznej: kanalizacji sanitarnej, wodociągowej oraz dróg na obszarze nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasadnicze korzyści społeczne realizacji inwestycji to zwiększenie liczby gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodno-kanalizacyjnej, zwiększenie atrakcyjności terenu, poprawa warunków życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa przejazdu, skrócenie czasu dojazdu. Inwestycja przyczyni się także do poprawy wyglądu estetycznego Gminy.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.13. Zestawienie kosztów inwestycji 13 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2006	2008	Razem
1.	Środki własne	50 000	125 000	175 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	150 000	375 000	525 000
	RAZEM	200 000	500 000	700 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje.

14. KOD ZADANIA 14**Nazwa zadania: Budowa ulic i chodników na osiedlu w Poniecu**

Łączne nakłady do poniesienia: 1.550.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2005

Data zakończenia inwestycji: 2007

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie ulic osiedlowych wraz z chodnikami na długości 2 km.

Realizacja zadania przyczyni się do łatwiejszego dojazdu do posesji, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zwiększenia poziomu działalności gospodarczej mieszkańców. Inwestycja przyczyni się także do poprawy wyglądu estetycznego Gminy.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.14. Zestawienie kosztów inwestycji 14 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	Razem
1.	Środki własne	50 000	250 000	125 000	425 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych		750 000	375 000	1 125 000
	RAZEM	50 000	1 000 000	500 000	1 550 000

Założono, iż od roku 2006, 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

15. KOD ZADANIA 15**Nazwa zadania: Budowa drogi Miechcin - Janiszewo**

Łączne nakłady poniesione: 300.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2010

Data zakończenia inwestycji: 2010

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie 650 mb drogi o nawierzchni twardej.

Zakładaną korzyścią będzie przede wszystkim skrócenie czasu dojazdu, zwiększenie komfortu jazdy, mniejsze zużycie paliwa, mniejsze zużycie pojazdów mechanicznych, mniejsza emisja spalin oraz łatwiejszy dojazd do pól. Inwestycja przyczyni się także do poprawy wyglądu estetycznego Gminy.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.15. Zestawienie kosztów inwestycji 15 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2010
1.	Środki własne	75 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	225 000
	RAZEM	300 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

16. KOD ZADANIA 16**Nazwa zadania: Budowa dróg we wsi Drzewce**

Łączne nakłady do poniesienia: 400.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2008

Data zakończenia inwestycji: 2008

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie dróg wewnętrznych we wsi Drzewce na odcinku 700 mb.

Zakładaną korzyścią będzie przede wszystkim skrócenie czasu dojazdu, zwiększenie komfortu jazdy, mniejsze zużycie paliwa, mniejsze zużycie pojazdów mechanicznych, mniejsza emisja spalin oraz łatwiejszy dojazd do posesji. Inwestycja przyczyni się także do poprawy wyglądu estetycznego Gminy.

Institucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.16. Zestawienie kosztów inwestycji 16 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2008
1.	Środki własne	100 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	300 000
	RAZEM	400 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

17. KOD ZADANIA 17**Nazwa zadania: Budowa drogi i chodników ul. Piaskowa**

Łączne nakłady do poniesienia: 400.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2009

Data zakończenia inwestycji: 2009

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie nawierzchni i chodników na ul. Piaskowej w Poniecu, na odcinku 550 mb.

Zakładaną korzyścią będzie przede wszystkim skrócenie czasu dojazdu, zwiększenie komfortu jazdy, mniejsze zużycie paliwa, mniejsze zużycie pojazdów mechanicznych, mniejsza emisja spalin oraz łatwiejszy dojazd do posesji. Inwestycja przyczyni się także do poprawy wyglądu estetycznego Gminy.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.17. Zestawienie kosztów inwestycji 17 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2009
1.	Środki własne	100 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	300 000
	RAZEM	400 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

18. KOD ZADANIA 18**Nazwa zadania: Budowa drogi Dzieńczyna - Sarbinowo**

Łączne nakłady do poniesienia: 1.200.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2011

Data zakończenia inwestycji: 2011

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie drogi na odcinku 3.000 mb - nawierzchnia asfaltowa o szerokości min. 4,5 m.

Realizacja inwestycji pozwoli na skrócenie drogi dojazdu do siedziby Gminy (w tej chwili konieczność pokonywania 5 km przez obszar sąsiedniej gminy). Inwestycja ważna dla 550 mieszkańców wsi Sarbinowo i Szurkowo, korzystać też będą mieszkańcy zachodniej części Gminy.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.18. Zestawienie kosztów inwestycji 18 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2011
1.	Środki własne	300 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	900 000
	RAZEM	1 200 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

19. KOD ZADANIA 19**Nazwa zadania: Budowa drogi Dzieczyna - Dzieczynka**

Łączne nakłady do poniesienia: 500.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2012

Data zakończenia inwestycji: 2012

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem III Gminy – *Modernizacja infrastruktury drogowej*.

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie będzie polegało na budowie drogi utwardzonej, dojazdowej do Dzieczynki.

Zakładaną korzyścią będzie przede wszystkim skrócenie czasu dojazdu, zwiększenie komfortu jazdy, mniejsze zużycie paliwa, mniejsze zużycie pojazdów mechanicznych, mniejsza emisja spalin oraz łatwiejszy dojazd do posesji. Inwestycja przyczyni się także do poprawy wyglądu estetycznego Gminy oraz pozwoli lepiej wykorzystać możliwość zagospodarowania turystycznego obszaru dawnej żwirowni w Dzieczynce.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.19. Zestawienie kosztów inwestycji 19 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2012
1.	Środki własne	125 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	375 000
	RAZEM	500 000

Założono, iż 25% wartości inwestycji zostanie sfinansowanych z budżetu Gminy, a druga część – 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.1. ZPORR – Rozwój obszarów wiejskich - Budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym.

20. KOD ZADANIA 20**Nazwa zadania: Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Żytowiecku**

Łączne nakłady do poniesienia: 2.500.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2005

Data zakończenia inwestycji: 2007

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem II Gminy – *Rozbudowa i modernizacja obiektów edukacyjnych, sportowych oraz kulturalnych.*

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie polegać będzie na budowie sali gimnastycznej o wymiarach 20 x 40 m wraz z zapleczem sanitarnym. Przy zadaniu zrealizowana zostanie, pozostała i konieczna część infrastruktury: komunikacja, oświetlenie, urządzenie terenu.

Inwestycja ściśle związana ze szkołami, doprowadzenie do ustawowo zwiększanych godzin zajęć w-f. Inwestycja znacząco przyczyni się do rozwoju zdrowotnego dzieci i młodzieży - z sali korzystać będzie ok. 340 dzieci z połowy obszaru Gminy, a po zajęciach szkolnych mieszkańcy Gminy.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.20. Zestawienie kosztów inwestycji 20 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	Razem
1.	Środki własne	250 000	250 000	125 000	625 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	750 000	750 000	375 000	1 875 000
	RAZEM	1 000 000	1 000 000	500 000	2 500 000

Wkład własny Gminy wynosi tutaj 25%. Pozostałe środki będą pochodziły z funduszy strukturalnych (w ramach ZPORR: Działanie 3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa) lub z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, czy też Totalizatora Sportowego.

21. KOD ZADANIA 21**Nazwa zadania: Budowa hali widowiskowo - sportowej w Poniecu**

Łączne nakłady do poniesienia: 4.300.000 zł

Data rozpoczęcia inwestycji: 2007

Data zakończenia inwestycji: 2009

Określenie kryteriów kolejności realizacji

Zadanie to jest zgodne z priorytetem II Gminy – *Rozbudowa i modernizacja obiektów edukacyjnych, sportowych oraz kulturalnych.*

Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego

Zadanie jest zgodne z założeniami zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec.

Opis zadania

Zadanie polegać będzie na budowie hali sportowo-widowiskowej wraz z zapleczem sanitarnym oraz budową części widowiskowej. Przy zadaniu zrealizowana zostanie, pozostała i konieczna część infrastruktury: komunikacja, oświetlenie, urządzenie terenu.

Inwestycja powiązana ze szkołami, doprowadzenie do ustawowo zwiększanych godzin zajęć w-f. Z hali korzystać będzie ok. 300 uczniów Gimnazjum, a ponadto służyć ma społeczeństwu gminy do organizowania imprez całorocznych jak i komercyjne wynajmowanie obiektu dla zespołów sportowych.

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

We wdrażaniu zadania uczestniczy Urząd Miejski w Poniecu.

Nakłady do poniesienia

Tabela 4.21. Zestawienie kosztów inwestycji 21 wraz ze źródłami finansowania

	Wyszczególnienie	2007	2008	2009	Razem
1.	Środki własne	75 000	500 000	500 000	1 075 000
2.	Dotacje z funduszy strukturalnych	225 000	1 500 000	1 500 000	3 225 000
	RAZEM	300 000	2 000 000	2 000 000	4 300 000

Wkład własny Gminy wynosi tutaj 25%. Pozostałe środki będą pochodziły z funduszy strukturalnych (w ramach ZPORR: Działanie 3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa) lub z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, czy też Totalizatora Sportowego.

22. KOD ZADANIA 22**Nazwa zadania: Inwestycje drobne w latach 2005-2014**

W skład zadania weszły wszystkie pozostałe inwestycje umieszczone w projekcie budżetu na rok 2005, a nie uwzględnione w powyższych zadaniach inwestycyjnych. Zadania te zostały uwzględnione w Planie Inwestycyjnym, aby nastąpiła zgodność kwot wydatkowanych na inwestycje w roku 2005, a po roku 2005, aby pozostawić pewną kwotę wolnych środków na zakupy inwestycyjne, czy też drobniejsze inwestycje.

Łączne nakłady do poniesienia w roku 2005: 278.700 zł

Łączne nakłady do poniesienia w latach 2006-2014: 500.000 zł rocznie

Opis zadania

W roku 2005 w skład zadania weszły następujące inwestycje, realizowane ze środków własnych Gminy:

1. Drzewce - ułożenie chodnika: 30.000 zł
2. Dzieczyna - ułożenie krawężnika i chodnika: 50.000 zł
3. Janiszewo - ułożenie chodnika: 20 000 zł
4. Przebudowa drogi gminnej Waszkowo - Zawada - ułożenie warstwy ścieralnej: 120.000 zł
5. Zakup komputera i serwera dla UM: 7.700 zł
6. Urządzenie placów zabaw - zakup urządzeń: 11.000 zł
7. Budowa muszli koncertowej w parku: 40.000 zł

5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI, REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA

5.1. Powiązanie Planu Rozwoju Lokalnego z innymi dokumentami

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec na lata 2005–2014 jest kontynuacją działań, prowadzonych wcześniej. W ostatnich latach na terenie Gminy prowadzono inwestycje z zakresu wodociągownia i kanalizowania, rozbudowy lokalnej infrastruktury społecznej, szczególnie obiektów oświatowych oraz z zakresu budowy i modernizacji sieci drogowej. Zadania zapisane w niniejszym *Planie* wpisują się jako kontynuacja dotychczasowych inwestycji, realizowanych przez samorząd. Działania te były zawsze zgodne z innymi inwestycjami, podejmowanymi przez samorząd powiatowy i jednocześnie przyczyniały się do realizacji postulatów, zawartych w *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego*.

Trzeba również zauważyć, iż wszystkie projekty przewidziane do realizacji w *Planie Rozwoju Lokalnego* są w pełni spójne z dokumentem *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Poniec* oraz z tworzonymi systematycznie planami zagospodarowania przestrzennego Gminy.

Zgodność z celami strategicznymi rozwoju województwa wielkopolskiego

Zadania, określone w *Planie*, są zbieżne ze *Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego* z 2000 roku (uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 10 lipca 2000 roku nr XXVI/386/2000). Do generalnych celów rozwoju województwa zaliczono:

- *zapewnienie mieszkańcom warunków do podwyższania poziomu życia*, ma to nastąpić m.in. przy zastosowaniu następujących działań:
 - zapewnienie warunków do satysfakcjonującego bytu materialnego, w tym: żywienia, mieszkania, przebywania w zdrowym środowisku, lecznictwa i wypoczynku
 - zapewnienie warunków rozwoju duchowego, w tym: **kształcenia, kultury, podróży**, dostępu do informacji, rozwoju różnych form aktywności społecznej
- *zwiększanie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów Europy*, ma to nastąpić m.in. po zastosowaniu następujących działań:
 - rozwój w oparciu o oszczędne, racjonalne wykorzystywanie posiadanych zasobów i walorów
 - **przebudowa, a w znacznej części budowa nowego zaplecza infrastrukturalnego (szczególnie sieć drogowa).**

Cele te zostały uszczegółowione w poszczególnych programach strategicznych województwa.

W ramach Programu Wieś i Rolnictwo, dążąc do:

- istotnej poprawy jakości przestrzeni produkcyjnej i wzrostu wewnętrznej integracji władze województwa wspierają m.in.:

- **programy sanitacji wsi** (zaopatrzenie w wodę, uzdatnianie, oczyszczanie ścieków, kanalizacja).

W ramach Programu Ochrona Środowiska w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego zapisano m.in. następujące działania:

- **uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę i modernizację kanalizacji**
- rozbudowa sieci kanalizacyjnych w celu dociążenia istniejących oczyszczalni ścieków

Z powyższego wynika, iż realizacja *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec*, znacząco przyczyni się do realizacji celów rozwoju, do którego to regionu należy Gmina.

Zgodność z celami strategicznymi rozwoju powiatu gostyńskiego

Wszystkie zadania zamieszczone w niniejszym *Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec* doskonale wpisują się również w kierunki rozwoju powiatu gostyńskiego, zawarte w dokumencie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gostyńskiego, przyjętej przez Radę Powiatu Gostyńskiego uchwałą Nr XXVIII/175/01 z dnia 22.02.2001 roku. W szczególności realizują one następujące cele strategiczne powiatu:

- CEL 4.3. – Rozbudowa infrastruktury technicznej (kanalizacja, oczyszczalnie)
- CEL 5.4. – Stworzenie warunków nowoczesnego kształcenia
- CEL 6.3. – Budowa hal sportowo-widowiskowych
- CEL 13.2 – Modernizacja i budowa dróg

5.2. Zgodność zadań planowanych do realizacji w latach 2005–2006 z priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) jest jednym z sześciu programów operacyjnych, które posłużą do realizacji Narodowego Planu Rozwoju / Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006 (NPR/PWW). ZPORR rozwija cele NPR, określając priorytety i kierunki polityki regionalnej państwa w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Realizacja tej polityki w ramach ZPORR będzie współfinansowana z funduszy strukturalnych.

Celem ZPORR jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarcemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Wzrost konkurencyjności należy rozumieć jako oddziaływanie na zmiany struktury gospodarczej i poprawę sytuacji wszystkich regionów w Polsce względem regionów europejskich, w zakresie produktywności gospodarki, wydajności pracy, tworzenia i absorpcji innowacji, wykształcenia mieszkańców, dochodów ludności oraz ilości i jakości infrastruktury technicznej, a więc tych czynników, które decydują obecnie o sile gospodarek państw i regionów.

Przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów należy rozumieć jako podjęcie działań interwencyjnych w ograniczonej liczbie i przestrzennie grupie obszarów: wiejskich, koncentracji przemysłów restrukturyzowanych oraz degradacji społeczno-ekonomicznej przestrzeni miejskiej, poprzemysłowej i powojkowej, o najmniejszych możliwościach rozwojowych oraz najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej.

Realizacja strategicznego celu ZPORR sprzyjać będzie wzrostowi gospodarcemu, przekształceniom strukturalnym regionów, wzrostowi urbanizacji, zwiększeniu mobilności przestrzennej ludności oraz zwiększeniu poziomu wiedzy i dostępu do najnowocześniejszych technologii społeczeństwa i podmiotów gospodarczych. Osiągnięcie wyżej wymienionego celu odbywać się będzie poprzez realizację poszczególnych priorytetów i działań programu.

Zgłaszany do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego projekt musi być zgodny z przynajmniej jednym z priorytetów i działań ZPORR. Wyróżniamy następujące priorytety, działania i poddziałania:

PRIORYTET 1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów

Działanie 1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego

Poddziałanie 1.1.1. Infrastruktura drogowa

Poddziałanie 1.1.2. Infrastruktura transportu publicznego

Działanie 1.2. Infrastruktura ochrony środowiska

Działanie 1.3. Regionalna infrastruktura społeczna

Poddziałanie 1.3.1. Regionalna infrastruktura edukacyjna

Poddziałanie 1.3.2. Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia

Działanie 1.4. Rozwój turystyki i kultury

Działanie 1.5. Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego

Działanie 1.6. Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach

PRIORYTET 2: Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach

Działanie 2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnych rynków pracy i możliwości kształcenia ustawicznego

Działanie 2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych przez programy stypendialne

Działanie 2.3. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa

Działanie 2.4. Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi

Działanie 2.5. Promocja przedsiębiorczości

Działanie 2.6. Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy

PRIORYTET 3: Rozwój lokalny

Działanie 3.1. Obszary wiejskie

Działanie 3.2. Obszary restrukturyzowane

Działanie 3.3. Zdegradowane obszary miejskie, poprzemysłowe, powojkowe

Poddziałanie 3.3.1. Rewitalizacja obszarów miejskich

Poddziałanie 3.3.2. Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych

Działanie 3.4. Mikroprzedsiębiorstwa

Działanie 3.5. Lokalna infrastruktura społeczna

Poddziałanie 3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa

Poddziałanie 3.5.2 Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia

PRIORYTET 4: Pomoc techniczna

Działanie 4.1. Wsparcie procesu wdrażania ZPORR - wydatki limitowane

Działanie 4.2. Wsparcie procesu wdrażania ZPORR - wydatki nielimitowane

Działanie 4.3. Działania informacyjne i promocyjne.

Gmina Poniec w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej zamierza podjąć wiele inwestycji, wpisujących się w priorytety i działania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Będą one ważnym czynnikiem pobudzania rozwoju społeczno-gospodarczego na obszarze Gminy, powiatu gostyńskiego oraz województwa wielkopolskiego. Dla samorządu Gminy Poniec najistotniejsze z punktu widzenia możliwości finansowania inwestycji ze środków unijnych wydają się działania w ramach priorytetu 3 oraz częściowo - jeśli chodzi o inne podmioty z obszaru Gminy - w ramach priorytetu 2. Zadania planowane w rozdziale IV Planu Rozwoju Lokalnego są adresowane bezpośrednio do priorytetu 3 ZPORR, w szczególności do działania 3.1 i 3.5.

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Wykonanie zapisanych w Planie zadań pozwoli na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie. Wpłyne to na poprawę środowiska naturalnego w Gminie oraz powiecie i województwie. Dbanie o poprawę stanu środowiska jest niezbędne z punktu widzenia konieczności zachowania walorów środowiskowych i przyrodniczych województwa wielkopolskiego dla przyszłych pokoleń, co zostało zapisane w Strategii jego rozwoju. Rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej Gminy powinno zwiększyć atrakcyjność prowadzenia działalności gospodarczej. Wpłyne to także na wzrost jakości życia mieszkańców.

Budowa dróg i ulic na terenie Gminy przyczyni się do aktywizacji terenów zlokalizowanych na obszarze oddziaływania tych dróg. Powstanie, bowiem nowa zabudowa mieszkaniowa (budownictwo jednorodzinne) wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Spodziewany jest także rozwój aktywności gospodarczej i powstanie podmiotów gospodarczych, tworzących nowe miejsca pracy.

Rozbudowa istniejących urządzeń infrastruktury szkolnej i sportowej umożliwi poprawę bazy dydaktycznej Gminy, czego efektem będzie posiadanie nowoczesnej infrastruktury oświatowej, sprzyjającej wysokiemu poziomowi kształcenia i tym samym wyrównywaniu szans dla młodzieży z małych ośrodków. O korzyściach z posiadania wykształcenia świadczy fakt, że w Gminie wśród osób bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby z najniższym wykształceniem - podstawowym i zasadniczym zawodowym.

Budowa hali sportowej będzie także bodźcem do powstawania klubów sportowych i aktywnego spędzania czasu wolnego. Wpłyne więc na wzrost sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych..

Uatrakcyjnienie bazy oświatowej i sportowej gminy może być bodźcem do osiedlania się na jej terenie nowych mieszkańców. Ponadto obiekty sportowe będą mogły być wynajmowane osobom fizycznym i prawnym na organizację różnorodnych spotkań i rozgrywek. Mogą być więc źródłem dodatkowych dochodów budżetowych.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec* dla zadań przewidzianych do współfinansowania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej przedstawiono w syntetycznej formie w Tabelach 6.1. – 6.3.

Tabela 6.2. Oczekiwane wskaźniki rezultatu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec

Wskaźniki rezultatu	Zadanie numer																						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	ra ze m	
Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (w ha)																							
Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej																							
Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej																							
Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy w km																							
Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej																							
Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy w km																							
Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej																							
Liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury edukacyjnej																							
Liczba osób korzystających z obiektów sportowych																							
Koszty utrzymania obiektów (zużycia energii elektrycznej, ciepłej, gazu) w tys. zł																							
Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci (w min)																							
Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)																							
Natężenie ruchu na drodze																							
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej																							

Uwaga: Znakiem „x” oznaczono wskaźniki, które nie dotyczą danego zadania.

Tabela 6.3. Oczekiwane wskaźniki oddziaływania po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec

Wskaźniki oddziaływania	Zadanie numer														ra ze m								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		15	16	17	18	19	20	21	
Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych na dobę w m ³ (w okresie 1 roku)																							
Stosunek nowozabronionych terenów do wszystkich terenów inwestycyjnych w gminie																							
Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne w tys. zł/ha (w okresie 2 lat)																							
Liczba nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat)																							
Liczba nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat)																							
Liczba osób, które ukończyły na miejscu gimnazjum																							
Liczba osób tygodniowo korzystających z obiektów sportowych (po 2 latach)																							
Liczba imprez sportowych																							
Liczba uczestników imprez sportowych																							
Nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi																							
Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)																							

Uwaga: Znakiem „x” oznaczono wskaźniki, które nie dotyczą danego zadania.

7. PLAN FINANSOWY

7.1. Metodyka opracowania

W opracowaniu części finansowej *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec*, posłużono się programem **MAFI (Model Analizy Finansowo-Inwestycyjnej)** – programem do opracowywania wieloletniego planu finansowego i inwestycyjnego gminy, oceny zdolności kredytowej oraz analizy jej możliwości inwestycyjnych.

Program jest objęty prawem autorskim, którego właścicielem jest Stowarzyszenie „Partnerzy dla Samorządu” z Puszczykowa k. Poznania.

Program został stworzony w celu umożliwienia przeprowadzenia szybkiej oceny kondycji finansowej gminy. Ułatwia on tworzenie szczegółowych projekcji poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych, co prowadzi do opracowania prognoz budżetowych na przyszłe lata. Dzięki przyjętym rozwiązaniom Program pozwala na przeprowadzenie szybkich symulacji zaciągania i spłaty kredytów na dowolnie przyjętych warunkach. Pozwala na opracowanie wieloletniego planu inwestycyjnego oraz na badanie wpływu realizacji poszczególnych inwestycji na przyszłe budżety gminy. Poszczególne inwestycje można bezpośrednio powiązać z kredytami bankowymi i określić zasadność ich realizacji po analizie sytuacji finansowej i określeniu źródeł finansowania inwestycji.

W przypadku prac nad PRL dla Gminy Poniec, program MAFI posłużył do sporządzenia prognozy wolnych środków na inwestycje w perspektywie najbliższych 10 lat.

Metodykę zastosowaną w programie można przedstawić w następujący sposób:

$$\begin{array}{r}
 \text{Dochody} \\
 - \text{Wydatki bieżące} \\
 \hline
 = \text{WOLNE ŚRODKI} \\
 - \text{obsługa zadłużenia (raty + odsetki)} \\
 \hline
 = \text{WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE} \\
 - \text{inwestycje} \\
 \hline
 = \text{WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH} \\
 \text{(nadwyżka/deficyt środków finansowych)} \\
 + \text{kredyty/pożyczki/obligacje} \\
 \hline
 = \text{ROZNY PRZEPIY W GOTÓWKI} \\
 + \text{stan środków pieniężnych na koniec roku poprzedniego} \\
 \hline
 = \text{SKUMULOWANY PRZEPIY W GOTÓWKI}
 \end{array}$$

Zastosowana metodyka obrazuje sytuację finansową gminy oraz pozwala na ocenę jej zdolności kredytowej i analizę możliwości inwestycyjnych. Odzwierciedla ona przepływ środków pieniężnych w kolejnych latach w sposób przypominający analizę przepływów gotówkowych („cash flow”), stosowaną w przedsiębiorstwach.

Bazę do obliczeń stanowią zweryfikowane dane, będące wynikiem dokładnej analizy danych historycznych, dotyczących wykonania budżetów gminy za ostatnich 5 lat z uwzględnieniem:

- poszczególnych źródeł dochodów budżetowych

- poszczególnych kategorii bieżących wydatków budżetowych (wydatki bieżące nie obejmują nakładów inwestycyjnych oraz obsługi zadłużenia w postaci spłaty rat i odsetek).

Na podstawie danych historycznych opracowane są założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w kolejnych latach, w efekcie czego można policzyć wartość tzw. wolnych środków.

wolne środki = dochody - wydatki bieżące

Wolne środki to część budżetu gminy, która może zostać wykorzystana na spłatę zaciągniętych przez gminę kredytów/pożyczek oraz ewentualnie wyemitowanych obligacji. Pozostała część może być wykorzystana na finansowanie inwestycji.

Wartość wolnych środków oraz ich udział w dochodach gminy są podstawowymi miernikami jej kondycji finansowej. Im wielkości te są większe oraz im większy jest jej udział w dochodach gminy, tym w lepszej jest ona kondycji finansowej.

Po określeniu wartości wolnych środków można przystąpić do dalszej części analizy. Obejmuje ona obsługę kredytów i pożyczek. Po odjęciu obsługi zadłużenia od wolnych środków określona zostaje wielkość środków możliwych do wydatkowania przez gminę na program inwestycyjny w danym roku. Wartość ta w modelu finansowym została nazwana jako wolne środki na inwestycje.

wolne środki na inwestycje = wolne środki - obsługa zadłużenia

Wartość ta określa maksymalną kwotę, jaką gmina może wydać w kolejnych latach na realizację programu inwestycyjnego ze środków własnych. Gmina może realizować program inwestycyjny, przekraczający tę wartość, korzystając z nadwyżek finansowych z lat poprzednich oraz z zewnętrznych źródeł finansowania.

wolne środki po inwestycjach = wolne środki na inwestycje - wartość inwestycji

Wolne środki po inwestycjach wskazują na nadwyżkę bądź z reguły na niedobór środków pieniężnych na realizację założonego planu inwestycyjnego. Wartość ta, w zależności od tego, czy jest dodatnia, czy też ujemna, wskazuje na ewentualną potrzebę finansowania zewnętrznego, koniecznego do zrealizowania założonego programu inwestycyjnego. Gmina w zależności od tego, czy posiada środki finansowe z poprzednich lat, może zdecydować się na finansowanie takich inwestycji z nadwyżek z lat poprzednich, jak również może zaciągnąć kredyty, pożyczki, czy wyemitować obligacje.

Następnie do tak otrzymanej wartości dodawane są źródła finansowania założonego planu inwestycyjnego w postaci kredytów i pożyczek. W wyniku tej operacji otrzymujemy tzw. roczny przepływ gotówki.

**roczne przepływy gotówki = wolne środki po inwestycjach + wartość kredytów
pozyskanych w danym roku budżetowym**

Wartość ta może przyjmować wartości zarówno dodatnie, jak i ujemne. Wartość dodatnia oznacza, że budżet został w pełni zrealizowany oraz jeśli gmina zaciągała kredyty, to ich kwota

w pełni pokrywała niedobory konieczne do realizacji zadań inwestycyjnych. Wartość ujemna mówi o tym, że budżet nie został w pełni zrealizowany, a ewentualne kredyty, jakie gmina zaciągnęła, nie w pełni pokryły niedobory. Wystąpienie ujemnej wartości rocznych przepływów gotówki netto nie oznacza, że gmina znajduje się, bądź znajdowała się w złej sytuacji. Kategoria ta określa płynność finansową gminy bez uwzględniania nadwyżek z lat poprzednich.

Rzeczywistą płynność finansową odzwierciedla skumulowany stan środków pieniężnych na koniec roku - wartość ta jest sumą rocznego przepływu gotówki oraz kwoty skumulowanej z roku poprzedniego.

Wartość skumulowanego stanu środków pieniężnych określa stan środków finansowych, pozostających w kasie oraz na rachunkach bankowych gminy, skorygowany o wielkość należności i zobowiązań, wynikających z realizacji dochodów i wydatków budżetowych w danym roku (nie zaliczonych do dochodów i wydatków w latach następnych). Jest to tzw. nadwyżka kasowa, która jest miernikiem płynności finansowej gminy.

Skumulowany stan gotówki na koniec okresu określa płynność finansową gminy i może być porównywany do skumulowanej wartości „cash flow” w analizie przepływów pieniężnych przedsiębiorstw. Taka interpretacja sytuacji finansowej gminy oznacza, że wartość tej kategorii w kolejnych latach powinna być większa od zera. Zważywszy na korektę należności i zobowiązań gminy, wartość ta powinna być na tyle duża, aby wystarczyła na pokrycie zobowiązań, jakie wystąpią w pierwszych dniach nowego roku budżetowego.

Wysokie roczne przyrosty skumulowanego stanu gotówki oznaczają kumulowanie się niewykorzystanych środków. Daje to możliwość realizacji zadań, których nie planowano w analizie, a które mogą się okazać konieczne do realizacji w przyszłości. Z drugiej strony sytuacja taka zapewnia możliwość realizacji założonego planu w przypadku zmniejszenia się planowanych dochodów budżetowych, bądź też zwiększenia planowanych wydatków bieżących. Jest to tzw. „margines bezpieczeństwa” przy tworzeniu wieloletniego planu finansowego i inwestycyjnego.

7.2. Założenia do prognozy dochodów i wydatków bieżących Gminy Poniec

1) Dochody są prognozowane w następującym podziale

Tabela 7.1. Podział dochodów

Podatki i opłaty lokalne
Podatek rolny
Podatek leśny
Podatek od nieruchomości
Podatek od środków transportowych
Podatek od posiadania psów
Opłaty lokalne
Podatek od spadków i darowizn
Wpływy z karty podatkowej
Opłata skarbową
Odsetki od nieterminowych wpłat

Oплата eksploatacyjna
Podatek od czynności cywilno-prawnych
Udziały w podatkach budżetu państwa
Podatek dochodowy od osób fizycznych
Podatek dochodowy od osób prawnych
Dochody z majątku Gminy
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych
Sprzedaż mienia, wyrobów i składników majątkowych
Zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste
Sprzedaż akcji i udziałów/odsetki
Dobrowolne wpłaty ludności na inwestycje
Pozostałe dochody
Grzywny i kary pieniężne
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu
Odsetki od środków na rachunkach bankowych
Spadki, zapisy i darowizny (nie na inwestycje)
Nadwyżki zakładów budżetowych
Wpływy z usług
Różne opłaty
Różne dochody
Różne rozliczenia i wpływy do wyjaśnienia
Oплата administracyjna za czynności urzędowe
Dywidendy i kwoty uzyskane ze zbycia praw majątkowych
Subwencje ogólne z budżetu państwa
Subwencja podstawowa (od 2004 RÓWNOWAŻĄCA)
Subwencja oświatowa
Subwencja rekompensująca (od 2004 WYRÓWNAWCZA)
Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące
Zlecone (par. 201)
Realizowane na podst. poroz. z org. admin. rząd. (par.202)
Na realizację własnych zadań bieżących (par. 203)
Realizowane na podstawie porozumień między j.s.t.
Środki pozyskane z innych źródeł (par. 270)
Środki na realizację inwestycji
Dotacje z budżetu państwa i samorządu wojewódzkiego
Środki pozabudżetowe

2) Wydatki są prognozowane w ramach poszczególnych działów w następującym układzie:

Tabela 7.2. Podział wydatków

Wydatki osobowe z narzutami
Wydatki rzeczowe
Inwestycje

Wartość poszczególnych pozycji dochodów budżetowych w 2005 roku została przyjęta zgodnie z wiedzą aktualną na moment przygotowywania dokumentów Wieloletniego Planu Finansowego oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Poniec, które były zgodne z projektem budżetu Gminy na rok 2005. Ostatecznie przyjęty budżet w stosunku do projektu uległ bardzo nieznacznemu zwiększeniu zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków bieżących, lecz nie spowodowało to zmiany kwoty dostępnych środków na planowane inwestycje.

Do prognozy wartości dochodów i wydatków bieżących na przyszłe lata 2006-2014, w zdecydowanej większości poszczególnych pozycji dochodów i wydatków (bez wydatków inwestycyjnych) posłużono się indeksowaniem wartości przewidzianych do uzyskania w roku 2005 o przewidywaną wartość inflacji w kolejnych latach.

Dane dotyczące przewidywanego poziomu inflacji w kolejnych latach zaczerpnięto z opracowania przygotowanego na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej: „Prognoza zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski: horyzont 2006, 2010, 2013-15”, autorstwa Witolda M. Orłowskiego. Zgodnie z tym opracowaniem, projekcje wskaźnika inflacji przedstawiają się następująco:

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
3,1%	3,0%	2,5%	2,9%	3,9%	3,8%	3,6%	3,7%	3,6%	3,5%	3,5%

Wydatki na zadania inwestycyjne nie podlegają prognozowaniu podobnie jak inne pozycje budżetu, lecz są szacowane w ramach dalszej części procesu planowania – w fazie opracowywania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż do 2009 roku Gmina Poniec będzie spłacać pożyczki, zaciągnięte we wcześniejszych latach. Obsługa (raty kapitałowe + odsetki) „historycznego” zadłużenia wyniesie:

- Pożyczka zaciągnięta z WFOŚiGW na budowę oczyszczalni ścieków. Do spłacenia w 2005 roku pozostało 100 tys. zł rat kapitałowych i około 8 tys. zł odsetek. Po spłacie tej kwoty, pozostałe 360 tys. zł zostanie umorzona.
- Pożyczka z WFOŚiGW na budowę kanalizacji – Etap I. Do spłacenia w roku 2005 pozostaje 60 tys. zł rat kapitałowych oraz około 23 tys. zł odsetek, w 2006 r. – 150 tys. zł rat kapitałowych i około 20 tys. zł odsetek oraz w 2007 r. – 271 tys. zł rat kapitałowych oraz ok. 12 tys. zł odsetek. Po spłaceniu tej części pożyczki – pozostała kwota w wysokości 219 tys. zł ulegnie umorzeniu.
- Pożyczka z WFOŚiGW na budowę kanalizacji – Etap II, zadanie 1. Do spłacenia w roku 2005 pozostaje 30 tys. zł rat kapitałowych oraz około 17 tys. zł odsetek, w 2006 r. – 60 tys. zł rat kapitałowych i około 15 tys. zł odsetek, w 2007 r. – 100 tys. zł rat kapitałowych oraz ok. 12 tys. zł odsetek i w 2008: 185 tys. zł rat kapitałowych i około 7 tys. zł odsetek. Po spłaceniu tej części pożyczki – pozostała kwota w wysokości 125 tys. zł ulegnie umorzeniu.

W Wieloletnim Planie Finansowym nie uwzględniono kolejnych zobowiązań, które Gmina będzie zaciągać po to, aby finansować inwestycje ponad poziom wynikający z dostępnych, własnych środków budżetowych, a przy tym zachować zrównoważony poziom dochodów i

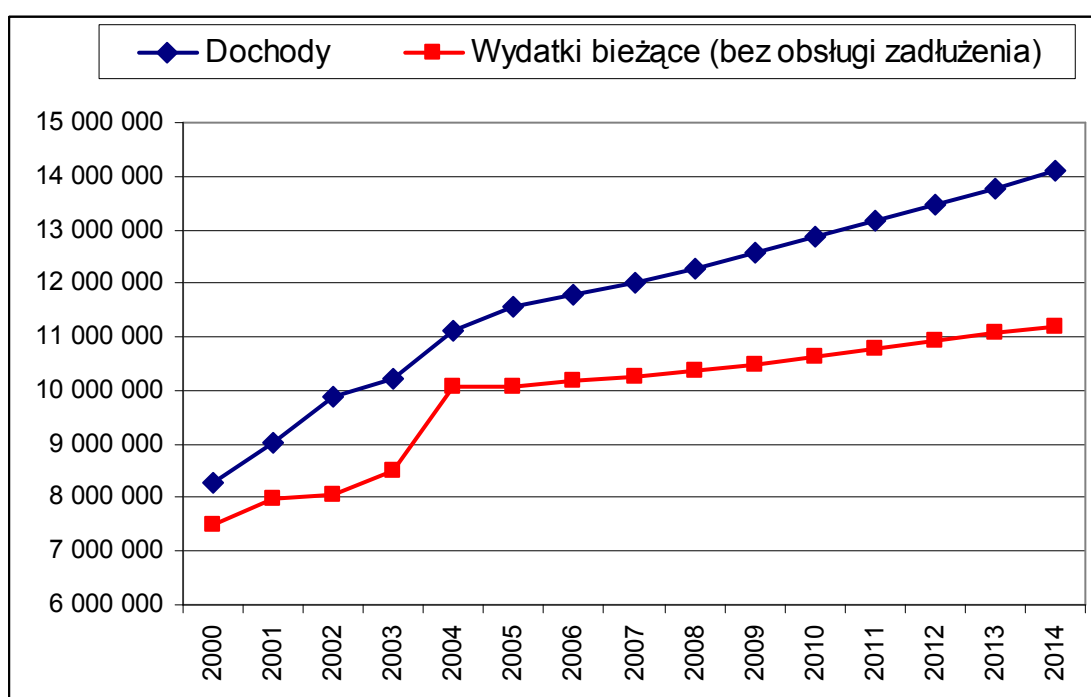
wydatków budżetowych. Zobowiązania niezbędne do zaciągnięcia pojawią się w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym, po analizie planów inwestycyjnych Gminy na najbliższe lata.

7.3. Wyniki prognozy dochodów i wydatków bieżących Gminy na lata 2005-2014

Na podstawie przyjętych założeń powstała prognoza dochodów i wydatków Gminy Poniec na lata 2005-2014. Dla przejrzystości i ciągłości danych, w prezentowanych tabelach i wykresach uwzględniono również dane za lata 2000-2004.

Wykres 7.1. przedstawia kształtowanie się wielkości dochodów i wydatków bieżących w budżecie Gminy w latach 2000-2014.

Wykres 7.1. Dochody i wydatki bieżące Gminy Poniec w latach 2000-2014 (w zł)

Wzrost dochodów i wydatków w latach 2000-2004 cechowała duża dynamika. Różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi była w niektórych latach stosunkowo wysoka, co powodowało generowanie pewnych środków własnych na inwestycje. W kolejnych latach od roku 2005 dochody będą systematycznie wzrastały, zgodnie z założeniami zaprezentowanymi w odrębnym dokumencie Wieloletniego Planu Finansowego Gminy Poniec na lata 2005-2014. W tym miejscu prognozy nie założono jeszcze wpływu dochodów z tytułu dotacji na zadania inwestycyjne, przede wszystkim ze środków unijnych.

W całym okresie prognozy zarówno dochody, jak i wydatki bieżące Gminy będą wzrastały, generując wolne środki w wysokości od około 1,5 mln zł w 2005 roku do około 2,9 mln zł w roku 2014. Coroczny wzrost kwoty wolnych środków w kolejnych latach będzie spowodowany założoną nieco większą dynamiką wzrostu dochodów niż wydatków bieżących. **Łącznie w latach 2005-2014 kwota wolnych środków wyniesie około 21,6 mln zł, z czego w latach 2004-2009 - 1,1 mln zł będzie musiało być przeznaczonych na spłatę dotychczasowych zobowiązań.**

Tabela 7.3. przedstawia dokładne wartości dochodów ogółem oraz wydatków bieżących w budżecie Gminy w latach 2000-2014.

Tabela 7.3. Dochody i wydatki bieżące Gminy Poniec w latach 2000-2014 (w zł)

Rok	Dochody	Wydatki bieżące
2000	8 275 810	7 505 078
2001	9 023 887	7 994 511
2002	9 898 690	8 060 485
2003	10 211 869	8 496 390
2004	11 114 021	10 079 273
2005	11 566 352	10 082 652
2006	11 789 700	10 179 296
2007	12 031 072	10 262 248
2008	12 287 896	10 360 878
2009	12 577 054	10 497 366
2010	12 871 204	10 635 540
2011	13 167 400	10 771 416
2012	13 474 133	10 916 094
2013	13 785 790	11 062 071
2014	14 102 267	11 209 101

Należy jednak pamiętać, że od 2005 roku dochody mogą znacząco wzrosnąć, gdyż w prognozie dochodów nie uwzględniono środków zewnętrznych, otrzymanych na inwestycje. W planie inwestycyjnym będą one związane z konkretnymi zadaniami inwestycyjnymi.

7.4. Prognoza wolnych środków w budżecie Gminy Poniec w latach 2005-2014

Wynikiem prognozy dochodów i wydatków bieżących jest szacunek dwóch wartości:

- wolnych środków, czyli różnicy pomiędzy dochodami ogółem i wydatkami bieżącymi w kolejnych latach
- wolnych środków na inwestycje, czyli wolnych środków pomniejszonych o kwoty obsługi istniejącego już zadłużenia (raty + odsetki).

Wykres 7.2. Wolne środki w budżecie Gminy Poniec w latach 2000-2014 (w zł)

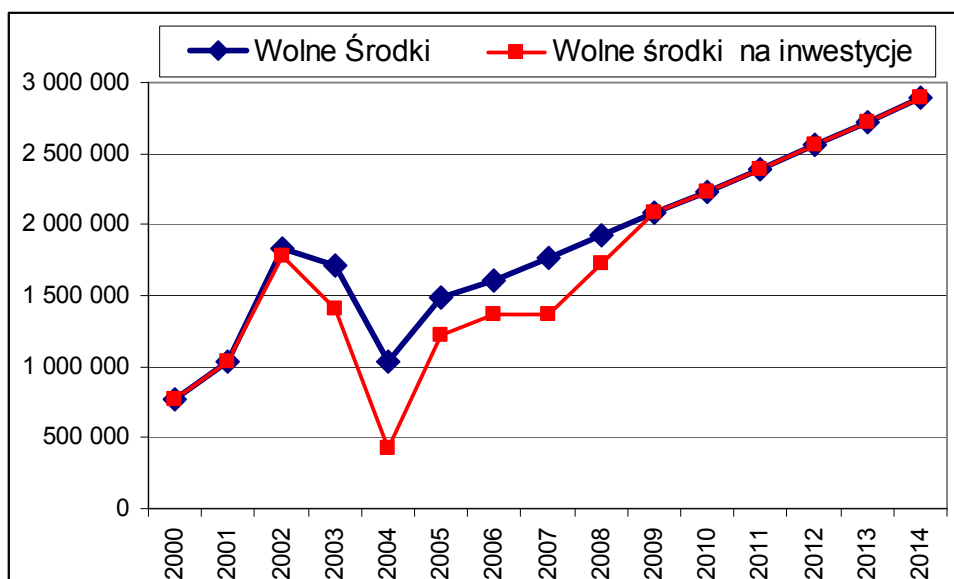

Tabela 7.4. Wolne środki w budżecie Gminy w latach 2000-2014 (w zł)

Lata	Wolne środki	Wolne środki na inwestycje
2000	770 732	770 732
2001	1 029 376	1 029 376
2002	1 838 205	1 781 640
2003	1 715 479	1 402 251
2004	1 034 748	428 386
2005	1 483 700	1 223 700
2006	1 610 405	1 365 230
2007	1 768 824	1 372 817
2008	1 927 018	1 730 573
2009	2 079 688	2 077 500
2010	2 235 663	2 235 663
2011	2 395 984	2 395 984
2012	2 558 038	2 558 038
2013	2 723 720	2 723 720
2014	2 893 166	2 893 166

Wartość wolnych środków w latach 2000-2004 wyniosła w sumie 6,4 mln zł. W tym czasie poczyniono inwestycje, których poziom przekroczył wysokość tych wolnych środków, co spowodowało konieczność zaciągania zobowiązań. W okresie tym wartość inwestycji wyniosła 8,2 mln zł, podczas gdy kwota wolnych środków na inwestycje wyniosła 5,4 mln zł. Inwestycje zostały więc sfinansowane z wolnych środków oraz z zaciągniętych zobowiązań.

W latach 2000-2004 budżet Gminy nie był istotnie obciążony spłatami zobowiązań (raty + odsetki) – łącznie była to kwota nieco poniżej 1 mln zł.

Splata istniejącego obecnie zadłużenia w latach 2005-2009 wyniesie około 1,1 mln zł, co spowoduje w tym okresie pewne obniżenie kwot dostępnych na inwestycje. Łącznie w latach 2005-2009 kwota wolnych środków na inwestycje wyniesie około 7,7 mln zł.

Począwszy od 2010 roku, po spłaceniu obecnych zobowiązań, wolne środki nie będą już obciążone spłatami historycznych pożyczek (zaciąganych do roku 2004 włącznie). W latach 2010-2014 wartość wolnych środków na inwestycje wyniesie 12,8 mln zł.

Łącznie w latach 2005-2014 poziom wolnych środków na inwestycje wyniesie około 20,5 mln zł.

Chcąc realizować inwestycje powyżej tej kwoty, Gmina będzie musiała je finansować z kredytów, pożyczek, obligacji i środków bezzwrotnych. Poziom zadłużenia budżetu Gminy, mierzony procentowym wskaźnikiem rocznej obsługi zadłużenia do rocznych dochodów budżetowych, jak również wskaźnikiem wielkości długu do rocznych dochodów nie będzie tu znaczącym ograniczeniem możliwości zaciągania zobowiązań, których splata miałyby przypaść na lata 2005-2014. We wszystkich latach prognozy sytuacja jest na tyle bezpieczna, iż na realizację inwestycji (a tym bardziej na finansowanie tzw. wkładu własnego przy korzystaniu ze środków zewnętrznych) będzie możliwe zaciągnięcie zobowiązań.

Z powyższego wynika, że **Gmina znajduje się w stosunkowo korzystnej sytuacji finansowej, ponieważ:**

- ma możliwość zaciągania dalszych zobowiązań
- kwoty wolnych środków na inwestycje mogą służyć bezpośrednio finansowaniu inwestycji
- kwoty wolnych środków na inwestycje mogą służyć do spłacania zaciąganych w przyszłości większych zobowiązań
- kwoty te mogą stanowić niezbędny wkład własny przy ubieganiu się o dotacje na zadania inwestycyjne oraz środki pomocowe Unii Europejskiej.

7.5. Zestawienie wydatków inwestycyjnych i źródeł ich finansowania

Metodykę zastosowaną w procesie planowania inwestycyjnego można przedstawić w następujący sposób:

$$\begin{array}{r}
 \text{Saldo pieniężne na początku roku 2005} \\
 + \text{ Wolne środki prognozowane w punkcie 7.4. PRL} \\
 \hline
 = \text{WOLNE ŚRODKI} \\
 - \text{ obsługa istniejącego już zadłużenia (raty + odsetki)} \\
 = \text{WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE} \\
 - \text{ inwestycje} \\
 \hline
 = \text{WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH} \\
 \text{(nadwyżka/deficyt środków finansowych)} \\
 + \text{ kredyty/pożyczki/obligacje} \\
 +/- \text{ koszty / zyski związane z utrzymaniem/użytkowaniem zrealizowanych} \\
 \text{inwestycji} \\
 \hline
 = \text{SALDO PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK KOLEJNEGO ROKU}
 \end{array}$$

Podstawowym założeniem w procesie planowania inwestycji jest otrzymanie w wyniku tego procesu dla pozycji „**SALDO PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK KOLEJNEGO ROKU**” wartości większych lub równych zero, czyli takiej sytuacji, w której gmina kończy rok finansowy dodatnim saldem na koncie. Oczywiście musi do tego dojść w wyniku podjęcia decyzji o wielkości inwestycji, realizowanych w danym roku i wielkości zaciąganych kolejnych zobowiązań kredytowych przy założeniu, że wielkość zaciągniętych zobowiązań kredytowych nie przekracza dozwolonych limitów i jest rozsądna z punktu widzenia zarządzania finansami gminy.

W Tabeli 7.5. przedstawiono zestawienie inwestycji, przewidzianych do wykonania w *Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec*.

Tabela 7.5. Zestawienie inwestycji wg lat i źródeł finansowania

NAZWA INWESTYCJI	PLANOWANE ŚRODKI FINANSOWE											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	ogółem	
1) Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 2 zadanie 2	2 300 000											2 300 000
Środki własne	575 000											575 000
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)	1 725 000											1 725 000
2) Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 3		1 900 000										1 900 000
Środki własne		475 000										475 000
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)		1 425 000										1 425 000
3) Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 4	50 000		2 400 000									2 450 000
Środki własne	50 000		600 000									650 000
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)			1 800 000									1 800 000
4) Budowa kanalizacji w Poniecu, etap 5				850 000								850 000
Środki własne				212 500								212 500
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)				637 500								637 500
5) Budowa kanalizacji w Śmiałowie				1 000 000	1 000 000							2 000 000
Środki własne				250 000	250 000							500 000
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)				750 000	750 000							1 500 000
6) Budowa kanalizacji we wsi Łęka Wielka i Rokosowo					800 000	2 000 000						2 800 000
Środki własne					200 000	500 000						700 000
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)					600 000	1 500 000						2 100 000
7) Budowa kanalizacji we wsi Łęka Mała							2 000 000					2 000 000
Środki własne							500 000					500 000
Dotacje zewnętrzne (w tym strukturalne)							1 500 000					1 500 000
8) Budowa kanalizacji Bączylas, Teodozowo, Żytowiecko								1 500 000				3 000 000

Po dokonaniu prognozy możliwości finansowych budżetu Gminy okazało się, że istnieje możliwość realizacji wszystkich zaplanowanych inwestycji. Warunkiem zapewnienia dodatniego stanu środków pieniężnych na koniec każdego roku jest jednak zaciąganie kredytów/pożyczek, których wysokość w poszczególnych latach przedstawiono w poniższej tabeli.

Pożyczki i kredyty przewidziane do zaciągnięcia wpływają na wielkość zadłużenia Gminy i definiują takie wskaźniki, jak wskaźnik zadłużenia i wskaźnik obsługi zadłużenia. W przypadku Gminy Poniec, pozostają one jednak na bezpiecznym poziomie.

Już istniejące oraz konieczne do zaciągnięcia zobowiązania (założono, że będą to przede wszystkim pożyczki z WFOŚiGW na zadania kanalizacyjne) zostały ujęte w Tabeli 7.6. Ich wpływ na całość budżetu Gminy i wskaźniki zadłużenia zaprezentowano w Tabelach 7.7. i 7.8. oraz na Wykresach 7.3. - 7.6., zamieszczonych poniżej.

Tabela 7.6. Zestawienie istniejących oraz nowych kredytów i pożyczek, koniecznych do zrealizowania inwestycji

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oczyszczalnia ścieków											
Rok udzielenia	2001- 2003										
Kwota	1.200.000	kwota na początku roku 460.000									
Okres	5 lat	stan na koniec roku 0									
		raty kapitałowe 100.000									
		odsetki 8.050									
		provizje									
		stopa 3,5%									
		umorzenie 360.000									
Kanalizacja etap I											
Rok udzielenia	2002-2003										
Kwota	730.000	kwota na początku roku 700.000	640.000	490.000	219.000						
Okres	7 lat	stan na koniec roku 640.000	490.000	219.000	0						
		raty kapitałowe 60.000	150.000	271.000							
		odsetki 23.450	19.775	12.408	3.833						
		provizje									
		stopa 3,5%	3,5%	3,5%	3,5%						
		umorzenie			219.000						

Tabela 7.7. Projekcja przepływów finansowych

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody	8 275 810	9 023 887	9 898 690	10 211 869	11 114 021	11 566 352	15 489 700	15 431 072	15 850 396	15 727 054	14 596 204	15 942 400	15 724 133	16 035 790	15 602 267
Subwencje, dotacje, środki pozabudż.	5 166 205	5 166 860	5 576 003	5 783 220	6 285 800	6 486 653	10 301 842	10 139 245	10 446 820	10 194 899	8 933 323	10 148 239	9 793 589	9 966 786	9 392 792
Subwencje z budżetu państwa	4 249 221	4 454 436	4 805 027	5 012 746	5 288 915	5 307 381	5 413 529	5 521 799	5 632 235	5 744 880	5 859 777	5 976 973	6 096 512	6 218 443	6 342 812
Dotacje i środki pozabudż. na zad. bież.	888 884	696 522	750 976	694 474	989 715	1 159 272	1 188 313	1 217 446	1 252 085	1 300 019	1 348 546	1 396 266	1 447 076	1 498 343	1 549 980
Środki na realizację inwestycji	28 100	15 902	20 000	76 000	7 170	20 000	3 700 000	3 400 000	3 562 500	3 150 000	1 725 000	2 775 000	2 250 000	2 250 000	1 500 000
dotacje zewnętrzne, w tym z funduszy UE	6 000	0	0	0	7 170	0	3 700 000	3 400 000	3 562 500	3 150 000	1 725 000	2 775 000	2 250 000	2 250 000	1 500 000
środki pozabudżetowe	22 100	15 902	20 000	76 000	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dochody własne gminy	3 109 605	3 857 027	4 322 687	4 428 649	4 828 221	5 079 699	5 187 858	5 291 827	5 403 576	5 532 154	5 662 880	5 794 162	5 930 544	6 069 004	6 209 475
Podatki i opłaty lokalne	1 697 943	2 598 186	3 146 609	3 079 054	3 242 300	3 442 750	3 511 605	3 581 837	3 653 474	3 726 543	3 801 074	3 877 096	3 954 638	4 033 730	4 114 405
Udziały we wpływach z podatku doch.	946 068	760 494	777 035	815 616	1 145 941	1 216 749	1 253 251	1 284 583	1 321 836	1 373 387	1 425 576	1 476 897	1 531 542	1 586 677	1 642 211
Dochody z majątku gminy	193 973	208 332	168 322	190 205	230 600	230 800	232 852	234 613	236 707	239 605	242 539	245 424	248 496	251 596	254 718
Pozostałe dochody	271 621	290 015	230 721	343 774	209 380	189 400	190 150	190 794	191 559	192 618	193 691	194 745	195 868	197 001	198 142
Wydatki bieżące (bez obsługi zadl.)	7 505 078	7 994 511	8 060 485	8 496 390	10 079 273	10 082 652	10 179 296	10 262 248	10 360 878	10 497 366	10 635 540	10 771 416	10 916 094	11 062 071	11 209 101
Wydatki osobowe	4 147 089	4 362 837	4 466 959	4 849 354	5 268 589	5 398 272	5 429 201	5 455 749	5 487 314	5 530 994	5 575 215	5 618 700	5 665 001	5 711 719	5 758 773
Wydatki rzeczowe	3 357 989	3 631 674	3 593 526	3 647 036	4 810 684	4 684 380	4 750 094	4 806 499	4 873 565	4 966 372	5 060 325	5 152 717	5 251 093	5 350 352	5 450 328
Wolne Środki	770 732	1 029 376	1 838 205	1 715 479	1 034 748	1 483 700	5 310 405	5 168 824	5 489 518	5 229 688	3 960 663	5 170 984	4 808 038	4 973 720	4 393 166
Obsługa zadłużenia	0	0	56 565	313 228	606 362	260 000	818 138	1 183 145	1 213 908	1 195 975	1 317 513	822 675	599 225	363 125	174 025
raty kapitałowe	0	0	20 000	220 000	560 000	190 000	705 000	1 066 000	1 100 000	1 095 000	1 235 000	770 000	570 000	350 000	170 000
odsetki od kredytów/pożyczek	0	0	36 565	93 228	46 362	70 000	113 138	117 145	113 908	100 975	82 513	52 675	29 225	13 125	4 025
Wolne środki na inwestycje	770 732	1 029 376	1 781 640	1 402 251	428 386	1 223 700	4 492 267	3 985 679	4 275 610	4 033 713	2 643 151	4 348 309	4 208 813	4 610 595	4 219 141
Inwestycje	815 275	832 504	3 550 503	1 624 014	1 377 746	3 728 700	5 450 000	5 050 000	5 250 000	4 700 000	2 800 000	4 200 000	3 500 000	3 500 000	2 500 000
Środki własne	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	1 253 700	1 750 000	1 650 000	1 687 500	1 550 000	1 075 000	1 425 000	1 250 000	1 250 000	1 000 000
Dotacje zewnętrzne (w tym z UE)	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	2 475 000*	3 700 000	3 400 000	3 562 500	3 150 000	1 725 000	2 775 000	2 250 000	2 250 000	1 500 000
Wolne środki po inwestycjach	-44 543	196 872	-1 768 863	-221 763	-949 360	-2 505 000	-957 733	-1 064 321	-974 390	-666 287	-156 849	148 309	708 813	1 110 595	1 719 141
Kredyty/pożyczki otrzymane	0	200 000	1 300 000	490 000	500 000	2 475 000	1 000 000	1 100 000	900 000	700 000	150 000	0	0	0	0
Roczne przepływy gotówki netto	-44 543	396 872	-468 863	268 237	-449 360	-30 000	42 267	35 679	-74 390	33 713	-6 849	148 309	708 813	1 110 595	1 719 141
Stan środków pieniężnych na koniec roku				483 260	33 900	3 900	46 167	81 846	7 457	41 169	34 320	182 630	891 443	2 002 037	3 721 178
Nadwyżka/deficyt budżetowy	-44 543	196 872	-1 748 863	-1 763	-389 360	-2 245 000	-139 595	118 824	239 518	529 688	1 160 663	970 984	1 308 038	1 473 720	1 893 166

2 475 000* : wniosek zostanie złożony w roku 2005, w przypadku otrzymania dotacji nie będzie konieczne zaciągnięcie zakładanej w projekcie budżetu pożyczki w roku 2005.

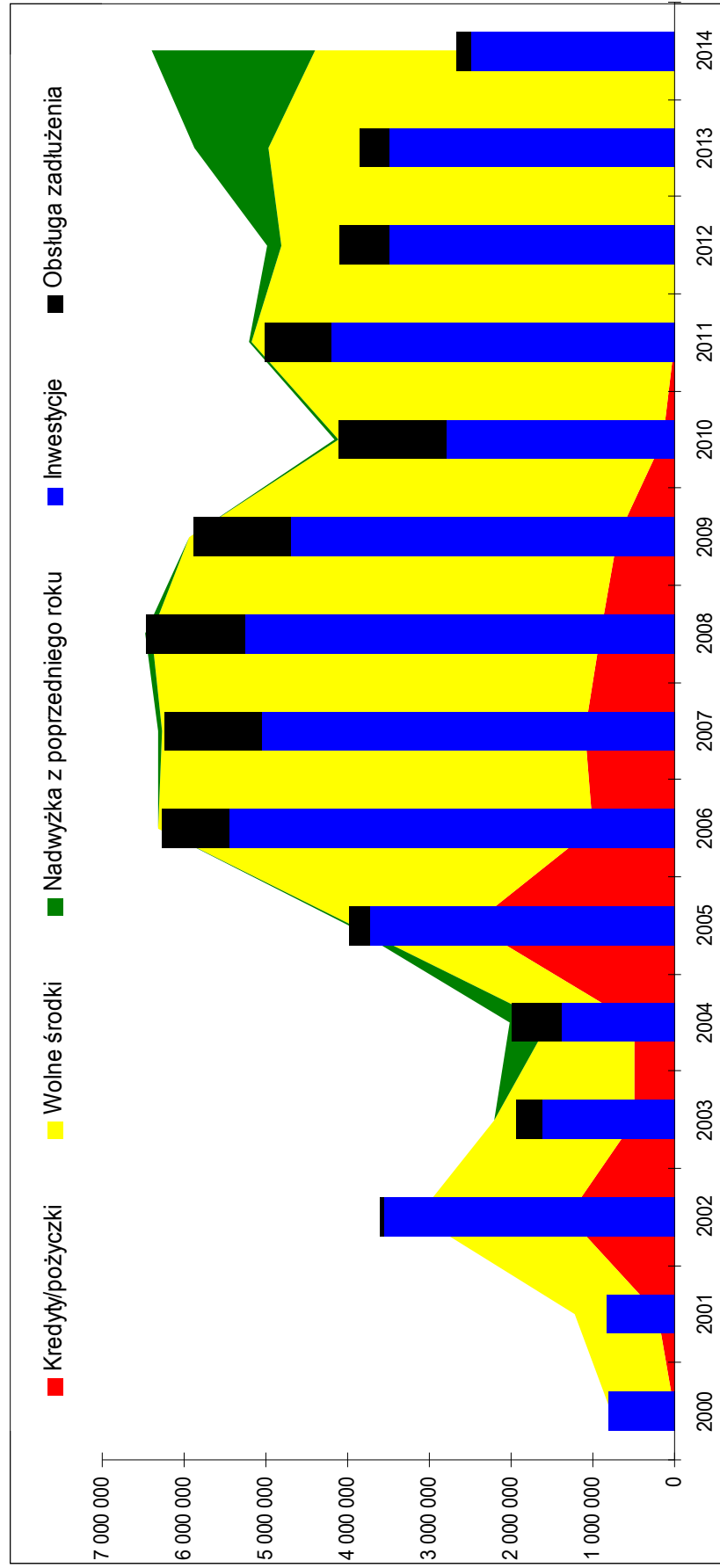
Tabela 7.8. Wskaźniki przepływów finansowych

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obsługa obsługi zadłużenia do dochodów	0,0%	0,0%	0,6%	3,1%	5,5%	2,1%	5,3%	7,7%	7,7%	7,6%	9,0%	5,2%	3,8%	2,3%	1,1%
Wskaźnik długu do dochodów	0,0%	2,2%	15,0%	17,1%	14,9%	31,0%	25,0%	25,4%	22,0%	18,9%	12,9%	7,0%	3,5%	1,2%	0,2%
Dynamika dochodów	9,0%	9,7%	3,2%	8,8%	8,8%	4,1%	33,9%	-0,4%	2,7%	-0,8%	-7,2%	9,2%	-1,4%	2,0%	-2,7%
Dynamika dochodów własnych	24,0%	12,1%	2,5%	9,0%	9,0%	5,2%	2,1%	2,0%	2,1%	2,4%	2,4%	2,3%	2,4%	2,3%	2,3%
Dynamika wydatków bieżących	6,5%	0,8%	5,4%	18,6%	18,6%	0,0%	1,0%	0,8%	1,0%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%
Roczne przepływy gotówki jako % dochodów	-0,5%	4,4%	-4,7%	2,6%	-4,0%	-0,3%	0,3%	0,2%	-0,5%	0,2%	0,0%	0,9%	4,5%	6,9%	11,0%
Stan środków pien. na koniec roku jako % dochodów	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%	0,3%	0,0%	0,3%	0,5%	0,0%	0,3%	0,2%	1,1%	5,7%	12,5%	23,9%
Stan środków pien. na koniec roku jako % dochodów własnych	0,0%	0,0%	0,0%	10,9%	0,7%	0,1%	0,9%	1,5%	0,1%	0,7%	0,6%	3,2%	15,0%	33,0%	59,9%
Wolne środki jako % dochodów	9,3%	11,4%	18,6%	16,8%	9,3%	12,8%	34,3%	33,5%	34,6%	33,3%	27,1%	32,4%	30,6%	31,0%	28,2%
Wolne środki jako % dochodów własnych	24,8%	26,7%	42,5%	38,7%	21,4%	29,2%	102,4%	97,7%	101,6%	94,5%	69,9%	89,2%	81,1%	82,0%	70,7%
Inwestycje jako % dochodów	9,9%	9,2%	35,9%	15,9%	12,4%	32,2%	35,2%	32,7%	33,1%	29,9%	19,2%	26,3%	22,3%	21,8%	16,0%
Inwestycje jako % dochodów własnych	26,2%	21,6%	82,1%	36,7%	28,5%	73,4%	105,1%	95,4%	97,2%	85,0%	49,4%	72,5%	59,0%	57,7%	40,3%
Inwestycje jako % wolnych środków	105,8%	80,9%	193,2%	94,7%	133,1%	251,3%	102,6%	97,7%	95,6%	89,9%	70,7%	81,2%	72,8%	70,4%	56,9%
Inwestycje jako % wydatków ogółem	9,8%	9,4%	30,5%	15,9%	12,0%	26,9%	34,6%	32,7%	33,4%	30,7%	20,7%	28,0%	24,2%	24,0%	18,2%
Obsługa zadłużenia jako % inwestycji	0,0%	0,0%	1,6%	19,3%	44,0%	7,0%	15,0%	23,4%	23,1%	25,4%	47,1%	19,6%	17,1%	10,4%	7,0%
Obsługa zadłużenia jako % wolnych środków	0,0%	0,0%	3,1%	18,3%	58,6%	17,5%	15,4%	22,9%	22,1%	22,9%	33,3%	15,9%	12,5%	7,3%	4,0%

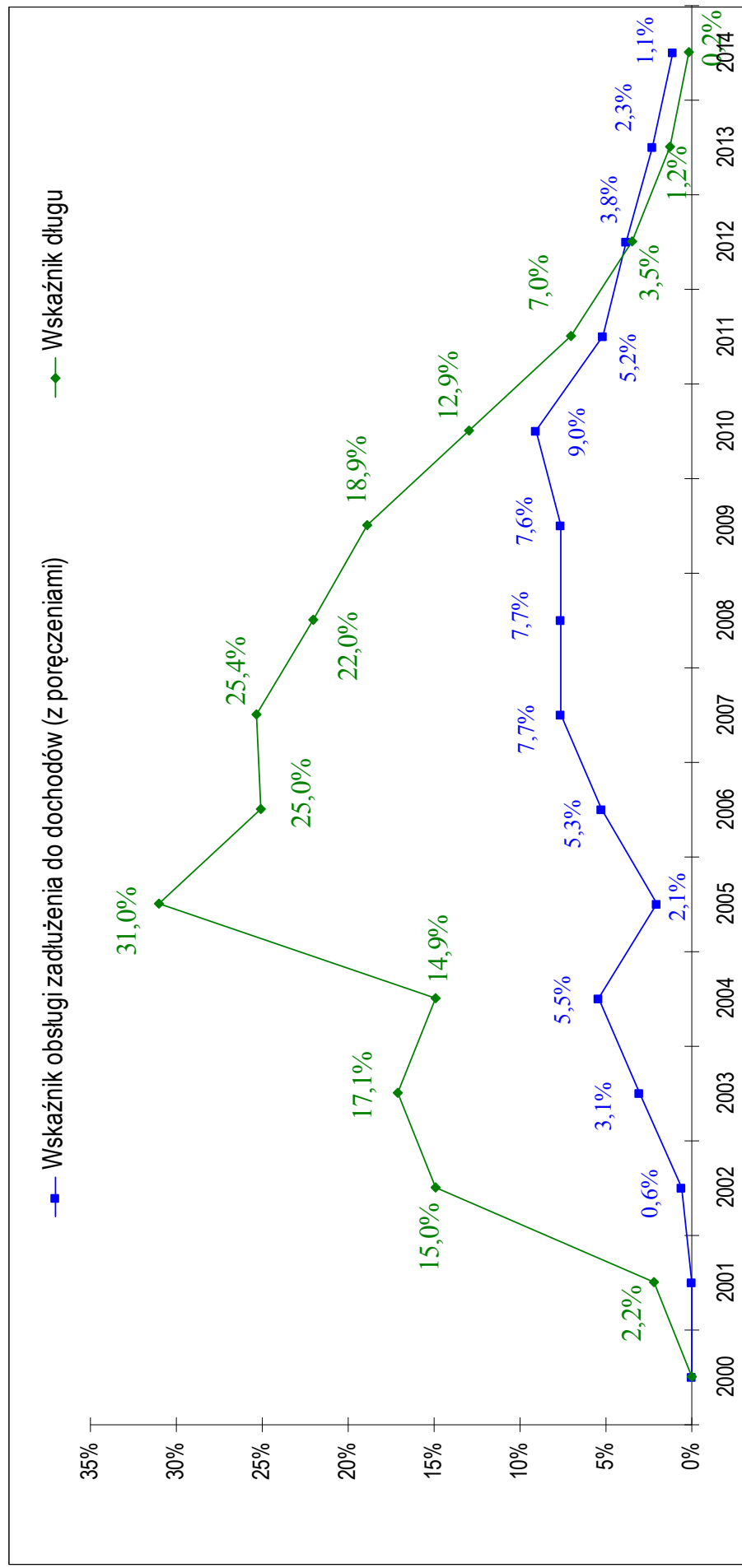
Tabela 7.9. Wartości rzeczywiste oraz maksymalne odnoszące się do obsługi zadłużenia oraz kwoty zadłużenia w stosunku do dochodów

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody	8 275 810	9 023 887	9 898 690	10 211 869	11 114 021	11 566 352	15 489 700	15 431 072	15 850 396	15 727 054	14 596 204	15 942 400	15 724 133	16 035 790	15 602 267
Obsługa zadłużenia rzeczywista	0	0	56 565	313 228	606 362	260 000	818 138	1 183 145	1 213 908	1 195 975	1 317 513	822 675	599 225	363 125	174 025
Obsługa zadłużenia maksymalna (= 15% dochodów)	1 241 372	1 353 583	1 484 804	1 531 780	1 667 103	1 734 953	2 323 455	2 314 661	2 377 559	2 359 058	2 189 431	2 391 360	2 358 620	2 405 369	2 340 340
Wskaźnik obsługi zadłużenia	0,0%	0,0%	0,6%	3,1%	5,5%	2,1%	5,3%	7,7%	7,7%	7,6%	9,0%	5,2%	3,8%	2,3%	1,1%
Wykorzystanie w %	0,0%	0,0%	3,8%	20,4%	36,4%	15,0%	35,2%	51,1%	51,1%	50,7%	60,2%	34,4%	25,4%	15,1%	7,4%
Zadłużenie rzeczywiste	0	200 000	1 480 000	1 750 000	1 660 000	3 585 000	3 880 000	3 914 000	3 495 000	2 975 000	1 890 000	1 120 000	550 000	200 000	30 000
Zadłużenie maksymalne (= 60% dochodów)	4 965 486	5 414 332	5 939 214	6 127 121	6 668 413	6 939 811	9 293 820	9 258 643	9 510 238	9 436 232	8 757 722	9 565 440	9 434 480	9 621 474	9 361 360
Wskaźnik długu do dochodów	0,0%	2,2%	15,0%	17,1%	14,9%	31,0%	25,0%	25,4%	22,0%	18,9%	12,9%	7,0%	3,5%	1,2%	0,2%
Wykorzystanie w %	0,0%	3,7%	24,9%	28,6%	24,9%	51,7%	41,7%	42,3%	36,7%	31,5%	21,6%	11,7%	5,8%	2,1%	0,3%

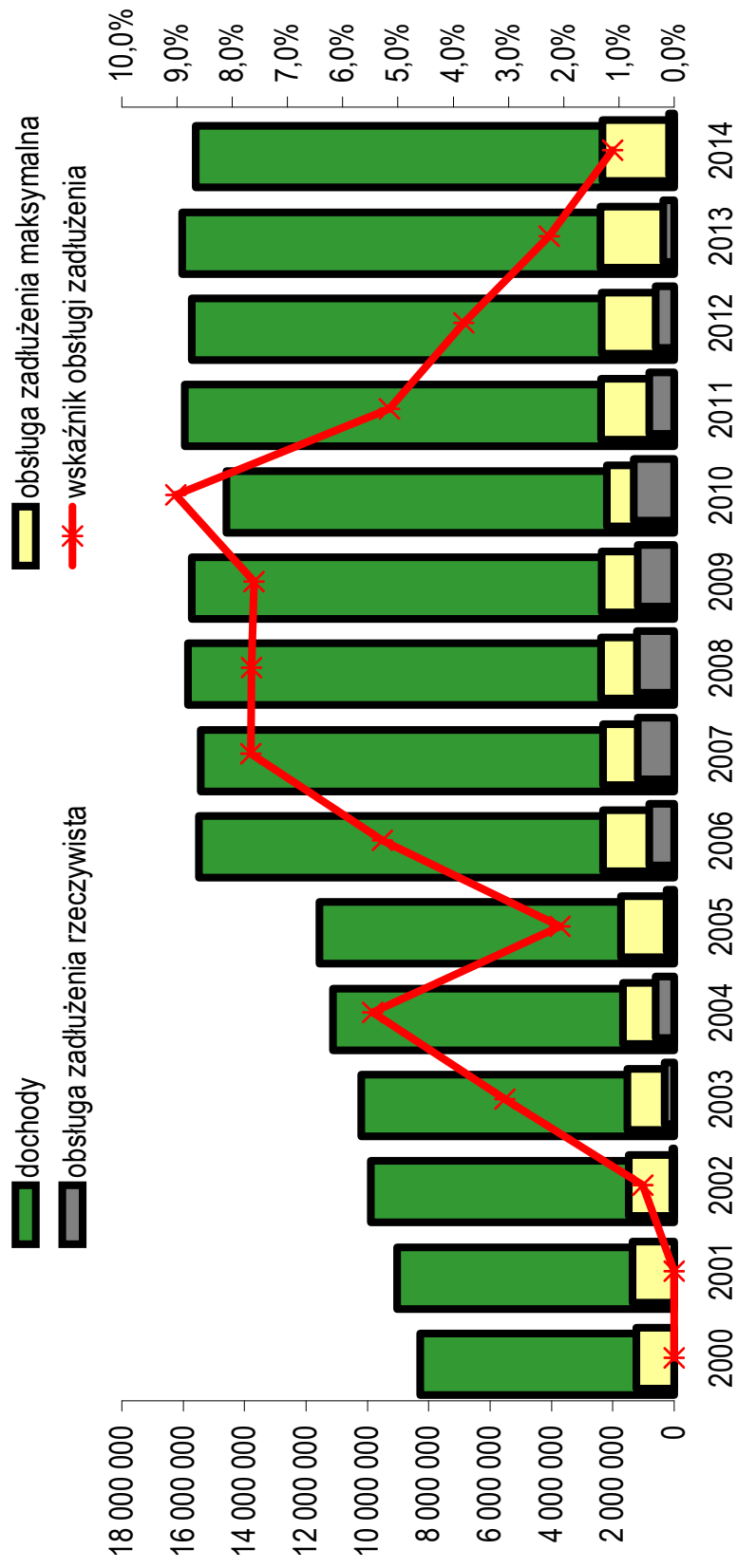
Wykres 7.3. Analiza możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej Gminy Poniec

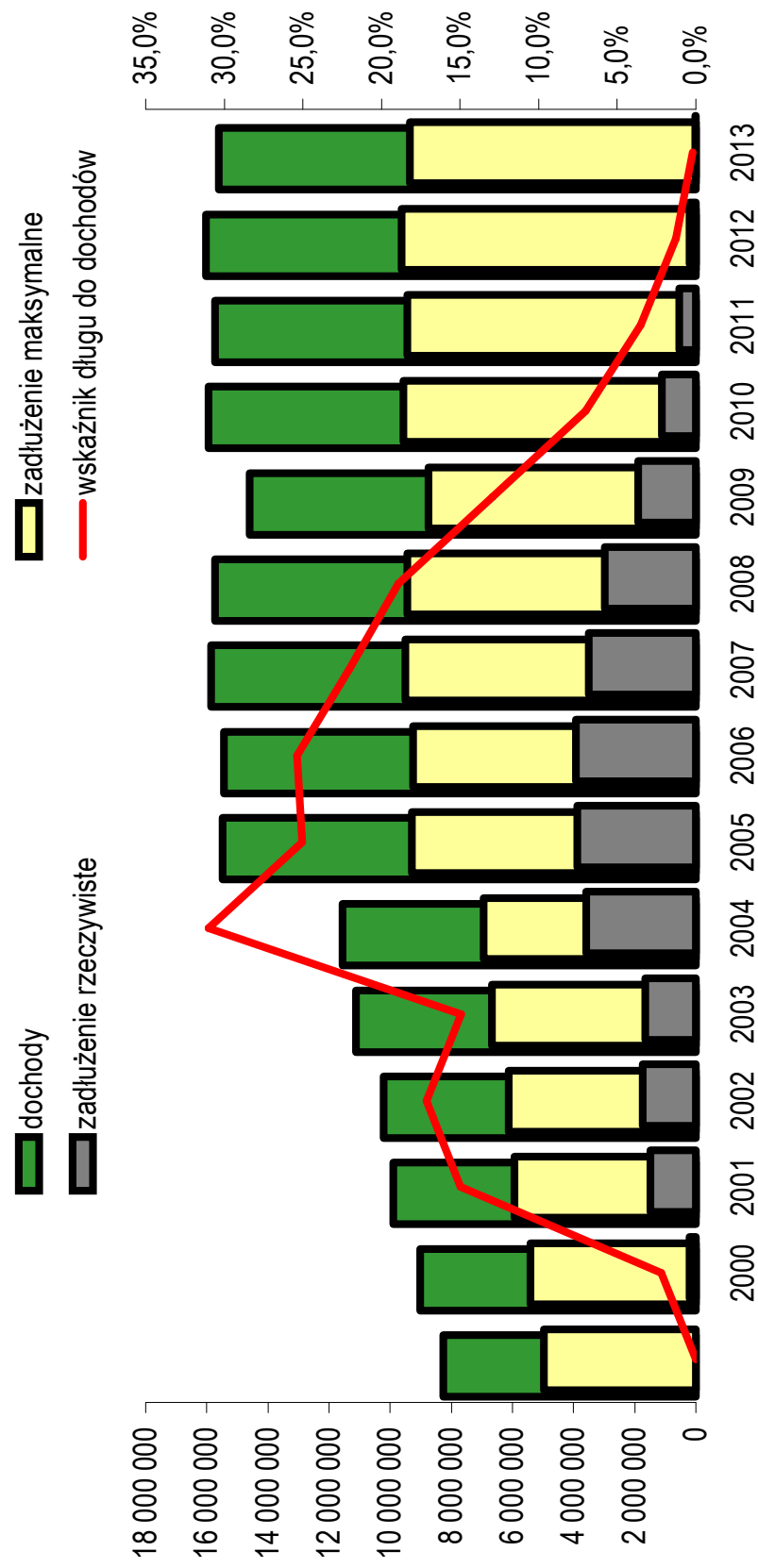
Wykres 7.4. Wskaźnik obsługi zadłużenia i wskaźnik długu

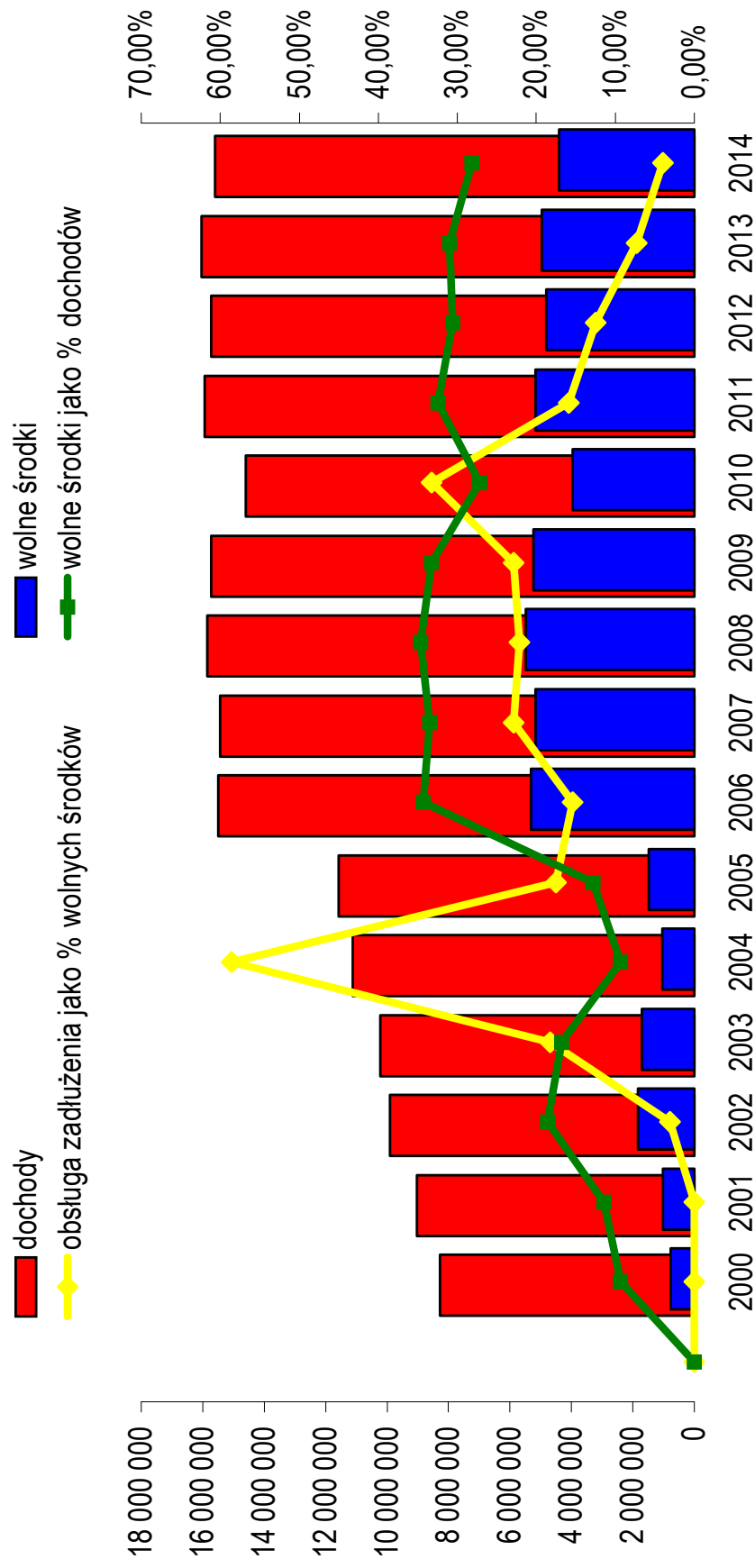
Wykres 7.5. Rzeczywista oraz maksymalna obsługa zadłużenia w stosunku do dochodów

Wykres 7.6. Rzeczywista oraz maksymalna kwota zadłużenia na koniec roku w stosunku do dochodów

Wykres 7.7. Wskaźniki dotyczące wolnych środków

8. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec* jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie – beneficjentów, korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych – obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 roku.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych, wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

8.1. Instytucja Zarządzająca Planem Rozwoju Lokalnego

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec* będzie pełnił specjalnie powołany zespół pracowników Urzędu Miejskiego, w skład, którego wejdą:

-
-
-
-

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji PRL,
- zapewnienie zgodności realizacji PRL z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach PRL,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji PRL,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania PRL, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji PRL.

Do właściwej oceny PRL, Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystając z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

8.2. Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego

Burmistrz Ponieca, jako instytucja wdrażająca *Plan Rozwoju Lokalnego*, jest odpowiedzialny za:

- kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami w *Planie*,
- monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

9.1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji *Planu Rozwoju Lokalnego* posiada Burmistrz Ponieca oraz Rada Miejska. Instytucja Zarządzająca współpracuje z Burmistrzem, Sekretarzem oraz Skarbnikiem, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w *Planie* oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

9.2. Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Skuteczność *Planu Rozwoju Lokalnego* będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza oraz Radę Miejską, przy pomocy wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów, określonych w poszczególnych programach operacyjnych i w wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej pt.: „Wskaźniki do projektów realizowanych w ramach ZPORR”.

9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów, służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Gminy Poniec ,
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- zapewnienie współpracy z instytucjami, zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie *Planu Rozwoju Lokalnego* w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i technologii, m.in. takich jak: Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami, uczestniczącymi w realizacji *Planu Rozwoju Lokalnego*.

Wszelkie działania podejmowane w ramach *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec* będą uwzględniały specyficzne potrzeby grup docelowych w kwestii informacji oraz użytych instrumentów, w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności. Grupami docelowymi *Planu* są:

- społeczeństwo – bezpośredni beneficjent – kształtowanie i informowanie opinii publicznej poprzez przekazywanie powszechnej wiedzy o działaniach Unii

Europejskiej, o wdrażaniu i wykorzystaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa, o budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, co przyczyni się do poparcia dla inwestycji

- beneficjenci to osoby, instytucje lub grupy społeczne, bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy:
 - jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego
 - podmioty, będące jednostkami podległymi samorządowi gminnemu, bądź realizujące zadania jednostki samorządu terytorialnego
 - podmioty gospodarcze
 - organizacje zrzeszające przedsiębiorców
 - organizacje pozarządowe
 - inne organizacje społeczne
 - media.

Szczególnie istotną jest potrzeba kształtowania pozytywnego wizerunku *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec*. Za jego pośrednictwem należy kształtować świadomość w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla jednostek samorządu terytorialnego, a od tego uzależnione jest wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych, płynących z Unii Europejskiej.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją *Planu Rozwoju Lokalnego*, będą stosowane zamiennie m.in. następujące środki i instrumenty:

- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie inicjatyw z wykorzystaniem środków unijnych,
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Gminy Poniec – odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie,
- serwisy internetowe – to szybkie i ogólnodostępne źródło informacji na temat możliwości pozyskania pomocy unijnej, zaś dla opinii publicznej będzie to kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach *Planu Rozwoju Lokalnego* i wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla Gminy Poniec,
- publikacje, broszury informacyjne – pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą,
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, wiadomości w lokalnej telewizji oraz rozgłoszeniach radiowych oraz ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji *Planu Rozwoju Lokalnego* w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej.

SPIS TABEL

Tabela 2.1. Liczba ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Poniec.....	11
Tabela 2.2. Struktura ludności według grup wiekowych i płci w 2003 roku.....	12
Tabela 2.3. Składniki mienia komunalnego Gminy	27
Tabela 2.4. Wybrane informacje na temat gospodarowania mieniem komunalnym Gminy .	28
Tabela 2.5. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	29
Tabela 2.6. Najwięksi pracodawcy w Gminie Poniec.....	35
Tabela 2.7. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie według branż .	35
Tabela 2.8. Zatrudnieni wg sektorów gospodarki	37
Tabela 2.9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wyszktałenia (stan w dniu 20 maja 2002 roku).....	37
Tabela 2.10. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i płci (stan na 20 maja 2002 roku)	40
Tabela 2.11. Ludność według głównego źródła utrzymania (stan na 20 maja 2002 roku)....	41
Tabela 2.12. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie	45
Tabela 2.13. Mieszkania zamieszkałe stale według wyposażenia w instalacje oraz ludność w tych mieszkaniach (stan w dniu 20 maja 2002 roku).....	46
Tabela 2.14. Podstawowe dane o Przedszkolu w Gminie Poniec	47
Tabela 2.15. Podstawowe dane o szkołach podstawowych i gimnazjach w Gminie Poniec.	47
Tabela 2.16. Podstawowe dane o Bibliotece.....	52
Tabela 2.17. Placówki obsługi ludności w Gminie Poniec	53
Tabela 2.18. Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń w podziale na kategorie	55
Tabela 2.19. Liczba środowisk objętych pomocą społeczną według powodów	56
Tabela 2.20. Rodzaje oraz koszty świadczeń wypłacanych w ramach zadań zleconych w 2003 roku.....	56
Tabela 2.21. Rodzaje oraz koszty świadczeń wypłacanych w ramach zadań własnych w 2003 roku.....	57
Tabela 4.1. Zestawienie kosztów inwestycji 01 wraz ze źródłami finansowania	63
Tabela 4.2. Zestawienie kosztów inwestycji 02 wraz ze źródłami finansowania	64
Tabela 4.3. Zestawienie kosztów inwestycji 03 wraz ze źródłami finansowania	65
Tabela 4.4. Zestawienie kosztów inwestycji 04 wraz ze źródłami finansowania	66
Tabela 4.5. Zestawienie kosztów inwestycji 05 wraz ze źródłami finansowania	67

Tabela 4.6. Zestawienie kosztów inwestycji 06 wraz ze źródłami finansowania	68
Tabela 4.7. Zestawienie kosztów inwestycji 07 wraz ze źródłami finansowania	69
Tabela 4.8. Zestawienie kosztów inwestycji 08 wraz ze źródłami finansowania	70
Tabela 4.9. Zestawienie kosztów inwestycji 09 wraz ze źródłami finansowania	71
Tabela 4.10. Zestawienie kosztów inwestycji 10 wraz ze źródłami finansowania	72
Tabela 4.11. Zestawienie kosztów inwestycji 11 wraz ze źródłami finansowania	73
Tabela 4.12. Zestawienie kosztów inwestycji 12 wraz ze źródłami finansowania	74
Tabela 4.13. Zestawienie kosztów inwestycji 13 wraz ze źródłami finansowania	75
Tabela 4.14. Zestawienie kosztów inwestycji 14 wraz ze źródłami finansowania	76
Tabela 4.15. Zestawienie kosztów inwestycji 15 wraz ze źródłami finansowania	77
Tabela 4.16. Zestawienie kosztów inwestycji 16 wraz ze źródłami finansowania	78
Tabela 4.17. Zestawienie kosztów inwestycji 17 wraz ze źródłami finansowania	79
Tabela 4.18. Zestawienie kosztów inwestycji 18 wraz ze źródłami finansowania	80
Tabela 4.19. Zestawienie kosztów inwestycji 19 wraz ze źródłami finansowania	81
Tabela 4.20. Zestawienie kosztów inwestycji 20 wraz ze źródłami finansowania	82
Tabela 4.21. Zestawienie kosztów inwestycji 21 wraz ze źródłami finansowania	83
Tabela 6.1. Oczekiwane wskaźniki produktu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec	90
Tabela 6.2. Oczekiwane wskaźniki rezultatu po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec	91
Tabela 6.3. Oczekiwane wskaźniki oddziaływania po realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Poniec	92
Tabela 7.1. Podział dochodów	95
Tabela 7.2. Podział wydatków	96
Tabela 7.3. Dochody i wydatki bieżące Gminy Poniec w latach 2000-2014 (w zł)	99
Tabela 7.4. Wolne środki w budżecie Gminy w latach 2000-2014 (w zł)	100
Tabela 7.5. Zestawienie inwestycji wg lat i źródeł finansowania	103
Tabela 7.6. Zestawienie istniejących oraz nowych kredytów i pożyczek, koniecznych do zrealizowania inwestycji	106
Tabela 7.7. Projekcja przepływów finansowych	109
Tabela 7.8. Wskaźniki przepływów finansowych	110
Tabela 7.9. Wartości rzeczywiste oraz maksymalne odnoszące się do obsługi zadłużenia oraz kwoty zadłużenia w stosunku do dochodów	111

SPIS WYKRESÓW

Wykres 2.1. Struktura powierzchni w Gminie Poniec	9
Wykres 2.2. Zmiany liczby ludności Gminy.....	10
Wykres 2.3. Przyrost naturalny w Gminie Poniec	10
Wykres 2.4. Zmiany długości sieci wodociągowej i liczby przyłączy	24
Wykres 2.5. Struktura własności gruntów w Gminie Poniec.....	27
Wykres 2.6. Struktura użytków rolnych w Gminie Poniec.....	32
Wykres 2.7. Klasy bonitacyjne gruntów ornych w Gminie Poniec	33
Wykres 2.8. Odsetek gospodarstw rolnych według wielkości.....	33
Wykres 2.9. Odsetek powierzchni gospodarstw rolnych w Gminie Poniec	34
Wykres 2.10. Struktura upraw gospodarstw rolnych	34
Wykres 2.11. Struktura podmiotów gosp. zarejestrowanych w Gminie w 2003 roku.....	36
Wykres 2.12. Ludność Gminy w podziale na wiek przed-, po- i produkcyjny.....	39
Wykres 2.13. Ludność Gminy Poniec według poziomu wykształcenia	40
Wykres 2.14. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Poniec w latach 1999-2003.....	41
Wykres 2.15. Stopa bezrobocia w Gminie Poniec w latach 1999-2003 (stan na 31 XII).....	42
Wykres 2.16. Struktura wiekowa osób bezrobotnych.....	42
Wykres 2.17. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania na bezrobociu.....	43
Wykres 2.18. Struktura bezrobotnych według wykształcenia	43
Wykres 2.19. Struktura bezrobotnych według stażu pracy	44
Wykres 2.20. Liczba uczniów na 1 etat przeliczeniowy, 1 oddział i 1 izbę szkolną (rok szkolny 2003/2004).....	48
Wykres 2.21. Wielkość szkoły a koszt utrzymania 1 ucznia (rok 2003)	48
Wykres 7.1. Dochody i wydatki bieżące Gminy Poniec w latach 2000-2014 (w zł).....	98
Wykres 7.2. Wolne środki w budżecie Gminy Poniec w latach 2000-2014 (w zł)	100
Wykres 7.3. Analiza możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej Gminy Poniec ..	112
Wykres 7.4. Wskaźnik obsługi zadłużenia i wskaźnik długu	113
Wykres 7.5. Rzeczywista oraz maksymalna obsługa zadłużenia w stosunku do dochodów	114
Wykres 7.6. Rzeczywista oraz maksymalna kwota zadłużenia na koniec roku w stosunku do dochodów	115
Wykres 7.7. Wskaźniki dotyczące wolnych środków	116